

Prva osebnost Občanskega foruma in najmočnejši kandidat za češkoslovaškega predsednika republike Václav Havel meni, da mora v predsedniško palačo na Hradčanih tudi Aleksander Dubček. Le pod tem pogojem sprejema Havel predsedniško kandidaturu. NA SLIKI: demonstracije mladih s sliko svojega kandidata V. Havela na praških ulicah.

Inflacija samo 13-odstotna — dinar konvertibilen

V skoraj dveurnem ekspoziju je predsednik zvezne vlade Ante Marković delegatom zvezne skupščine razložil program gospodarskih ukrepov za prihodnje leto, katerih bistvo je konvertibilnost dinarja ter ustrezna davčna politika. Dinarju je Marković »odrezal« štiri ničle. Tako bo po novem letu sedanjih 10.000 dinarjev le še en dinar, ki bo v bodoče vreden eno sedmino zahodnonemške marke (7 dinarjev je 1 DM). Cene infrastrukturnih in ko-

munalnih dejavnosti bodo do 30. junija 1990 zamrznjene, plače pa se bodo povečevale v skladu s spremembo tečaja marke do konvertibilnega dinarja. Za izvedbo svojega programa zahteva zvezna vlada tudi nekatere ukrepe, ki bi utrdili položaj zvezne vlade. S predloženim programom in s predvidenimi ukrepi zvezni izvršni svet zagotavlja, da bo inflacija prihodnje leto največ 13-odstotna.

Od puškarjenja k zapornemu ognju

Ko je predzadnji ponedeljek podpredsednik zveznega izvršnega sveta Aleksander Mitrović na sestanku predsedujočih v telesih zveznega zbora republik in pokrajin dejal, da okrepe gospodarske politike, ki jih je v ponedeljek delegatom zvezne skupščine predstavil predsednik ZIS Ante Marković, pripravlja vsega deset ljudi, je nastal med tistimi časnikarji, ki so si zabili v glavo, da se lahko nekaj novega »zgodí« samo s soglasjem vseh trindvajsetih milijonov Jugoslovancev,

velik preplah. Kot po ljudski modrosti vemo, da se nobena juha ne poje tako vroča, kot se skuha, se zna vseeno zgoditi izjema, kajti tako, kot gre to po uhojenim poti, nekakšno »puškarjenje«, ki mu pravimo politične blokade v gospodarstvu, in že napovedane »protiblokade« gospodarstva v politiki, nikamor ne vodijo.

Z marsičem se v napovedani gospodarski politiki za prihodnje leto ne bom strinjali zlahka. Predsedstvo SFRJ pripravlja

predlog za novo zvezno ustavo, za katerega je že vnaprej jasno, da ga bo že v začetni fazi zavrnila vsaj Slovenija. Je to delo, kot če bi v vulkanskem žrelu postavil prodajalno sladoleda. Ampak jugoslovska praksa nas uči, da smo doslej pomembne odločitve pripravljali in sprejemali vedno prav v trenutkih, ko je bilo politično in siceršnje ozračje najbolj razburkano in najmanj primerno za pametne odločitve.

Mile Šetina v zadnji sobotni prilogi Dela piše, da bi bilo pametno takoj sklicati nekakšno mirovno konferenco, ki bi morala odgovoriti na eno samo vprašanje: ali je to državno skupnost sploh še mogoče ohraniti, in če jo je (denimo kot najmanjše zlo), na kakšen način oziroma v kakšni obliki. Namreč, ko je toliko problemov na kupu, je mogoče samo to — ali pa nasilje. In če se zgodi sledeče, bo treba konferenčno mizo iskati v Ženevi, sodnike v velesilah, redarje pa v modrih čeladah (sile Organizacije združenih narodov).

Modrost tistih, ki ljudstvo tako ali drugače zastopajo na vseh ravneh, bi torej morala biti, da se sami odločijo za tako imenovani »baražni ali zaporni ogenj«, kot se temu pravi v vojaški govorici. Seveda ni to mišljeno dobesedno, pač pa da premislijo, dokler in kako je mogoče delati tako, da bo »volivcem« zagotovljen znošen — če že ne jutrišnji, pa vsaj pojutrišnji dan.

M.

Na Balkanu nič novega

Tako bi lahko apostrofirali roman E. M. Remarquea Na zahodu nič novega. Svetovna javnost se zadnje čase veliko več ukvarja z dogajanjem v vzhodni Evropi kot pa pri nas v Jugoslaviji. To predvsem zategadelj, ker se v vzhodnoevropskih državah dogaja vedno nekaj novega v odnosu med ljudstvom in političnim vrhom, v Jugoslaviji pa gre za zdrade med ljudstvi ali narodi, kar ne more prinesiti nič pozitivnega in tudi ne zanimivega. V državah evropskega vzhoda se lomijo kopja na človekovih pravicah in na drugih temeljnih vprašanjih družbenega napredka, v Jugoslaviji na simbolih, ikonah, kar je vse prava hrana za ljudsko neumnost in zelo blizu prastare modrosti: deli in vlada.

Devetnajst let potem

Pred devetnajstimi leti sta Władysław Gomułka in Willy Brandt v Varšavi podpisala pogodbo o normalizaciji odnosov med ZR Nemčijo in Poljsko. V tej pogodbi je ZRN priznala poljske meje na Odri in Nisi.

Po zadnjih dogodkih v DR Nemčiji je Poljake nekoliko vznemiril predlog zahodnonemškega kanclerja Helmuta Kohla o morebitni združitvi obeh Nemčij, pri čemer naj bi šlo tudi za

del tistega ozemlja, ki so ga s potsdamskim dogovorom vzeli Nemčiji in dodeli Poljski (Pomorjansko, del Prusije, Slezija).

Uradna Poljska trdi, da so zamisli o združitvi Nemcev v preteklosti že dvakrat politično destabilizirale Evropo in povzročile tragične dogodke. Zaradi takšnih predlogov o združevanju Nemcev opravičuje Poljska navzočnost sovjetskih divizij ob Labi.

DRUGAČNI ČASI?

Nekoč smo bili Jugoslovani vsakikrat hudo užaljeni, če so nas prištevili k vzhodnoevropskim državam. Ob nedavnem srečanju zunanjih ministrov zahodnoevropskih držav pa bi nas skoraj pozabili prišteti k Poljski in drugim, vse do Bolgarije. Šlo je za paket pomoči Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD). Šele na vztrajanje italijanskega zunanjega ministra so nas uvrstili med »ostale vzhodnoevropske države. Seveda postavljajo pri tem pogoje, ki niso novi: politični pluralizem, demokratične volitve in tržno usmerjeno gospodarstvo.

Poljska in Madžarska sta si prek OECD že zagotovili pomoč v živilih in v denarju, ki ga bo dala Evropska skupnost v ugodnih posojilih za naložbe in v denarju, ki ga ne bo treba vračati.

Niti Poljaki niti Madžari zavoljo vsega tega niso prav nič užaljeni.

V tem času kongresov ZK po republikah je bil izrečen tudi aforizem: »On ima toliko obrazov, da je lahko vedno kar sam sklepčen.« Imeti dovolj obrazov, je torej zdaj že slabše, kot biti predzen.

Neki govornik na kongresu ZK Hrvaške pa je ugotovil dvoličnost zveze komunistov, ki da straši poslovodne organe z delavci, delavce pa s tehnološkim presežkom.

Takšna kratka sinteza dejanskega stanja pri nas je vsekakor zgornjejša od vseh replik, s katerimi nas preplavljajo televizije na tako imenovanih »odprtih ekranih«, kjer sogovorniki praviloma nikdar ne pridejo do kraja pri obravnavanju tem, ker pač vedno (pravčasno?) zmanjka časa.

Vsi partijski kongresi skupaj in posamično nam tudi niso povedali nič novega, ker se zadev lotevajo površinsko, med tem ko se komunistom oblast izmika iz rok, komitejem pa razsipa članstvo po novonastajajočih napol strankah.

Iz razprav ustavnega sodišča smo tudi zvedeli, da nihče pravzaprav nima ustave brez pomanjkljivosti in da je pač tudi srbska praksa podobna tisti famozni slovenski asimetriji, saj je že smešno, da ima Srbija zdaj v federaciji tri glasove, med tem ko ima avtonomni pokrajini v Srbiji mnogo manj vpliva na odločanje.

Kaže torej, da se je pri nas že zdavnaj vse spremenilo v fraze, vključno z avnojskimi principi, na katere se vsi sklicujejo, vsakdo pa jih drugače razlaga. Vtis je torej, da je ob preveč znanja o vsem ostalo preveč neznanja o temeljnem. Kako sicer ne bi vedeli, kdo je pravzaprav subjekt državnosti: občan, delovni človek, populacija oziroma ljudstvo, narodi in narodnosti ali republike in pokrajini in na kak način in v kakšnem razmerju.

Dvoličnost

Kar se je novega zgodilo, po tukajšnjih virih obveščanja, je dejstvo, če je dejstvo in koliko je resnično, da je dvanajst članov CK ZKJ BiH ostalo po kongresu brez zaposlitve. Zlobneži kajpak pravijo, da tudi doslej niso nič naredili oziroma delali.

Nemara je res nastopil čas, da se o delu začne govoriti, kot se spodobi, za vse enako in po istih merilih. Doslej je namreč veljalo, da so le neposredni proizvajalci tisti, ki jim je treba groziti s tehnološkim presežkom a po delitvi na one zgoraj, ki da niso nikdar odvečni, in na one spodaj, kjer mrgoli odvečnih, ki so takšni ali drugačni lenuhi oziroma nedelavci.

Tako zmerjani delavci pa so hkrati vselej pri roki za ustrahovanje neubogljivih, ne samo v vrstah poslovnih organov, temveč še rajši in vse pogostejše tudi v najvišjem vrhu oblasti. In tedaj, ko nastopi po neki potrebi tak trenutek delovnih ljudi in občanov, se »lenuhi« v trenutku spremenijo v »svetnike«, ki morejo »z ognjem in mečem« služiti nekim svetim ciljem. Lahko tudi izmišljenim seveda.

Prav ta zmeda naj nas privede do napačnih sklepov, mi je te dni namignil star beograjski gospod, kajti ni res, da je Jugoslavija pred razsulo in da ni močna, kot trdijo politični propagandisti, ki jim je pač do tega, da bi prikriili resnico, da tačas pač razpada partija, in sicer mnogo potem, ko se je že tudi uradno spremenila v zvezo komunistov, pa je kljub temu ostala, kar je bila pred tem dejanjem.

To, da je tista prava dvoličnost, o kateri premalo vemo iz vseh mogočih preprirov o Jugoslaviji, ki je pravzaprav edini sogovornik vseh držav v svetu, ki pač morajo mirno čakati, kdaj se bodo brajše dovolj zlasali v svoji hiši, preden bodo razumeli, da tudi delničarji nekega podjetja ne pomenijo nič za poslovnega partnerja, temveč firma.

Ce se bomo še dolgo zatekali k raznim shemam in skrivali pravi obraz, kot je bilo na primer s prekinitvijo dela in podobnimi nalepkami na prave pojme, zares ne bomo prišli nikamor. Tudi s političnim pluralizmom ne, dokler mu bomo prilepili pridevek: socialistični. Pluralizem je pač pluralizem ali pa ga sploh ni. Partija si ga pravzaprav ni izmislila zdaj, saj je bil pluralizem že prej lepo vložen v samoupravljanje kot »pluralizem samoupravnih interesov«, pač zato, ker ti interesi niso mogli biti uresničevani v politični nadvladi samo ene partije. Bil pa je to mnogo širši pluralizem, kot nam ga lahko ponudi samo politični interes kogarkoli že.

Viktor Širec

PARADA JE PREMALO

Kje bodo sedaj pri beograjski Politiki kupovali časopisni papir, če ga nočejo več v Sloveniji, je bilo vprašanje bralca v redni rubriki zagrebškega lista Nedeljnj Vjesnik. Med nami rečeno. Slišati je, da bodo odslej kupovali rotacijski papir v Romuniji, je bil odgovor. Omenjena časopisna rubrika seveda ni smrtno resna, odslikavata pa tako vprašanje kot odgovor neko stanje po razglasitvi srbskega bojkota do Slovenije in seveda tudi povratne učinke.

Izredno zasedanje Skupščine SR Slovenije prejšnji ponedeljek je bilo odgovor na srbski izziv, vendar ne do kraja prepričljiv, ker so mu manjkali nekakšni

strateški sklepi na koncu, torej bolj parada kot pa kaj drugega. Svojo težo na tem skupščinskem zasedanju je imelo tudi mnenje slovenske delegatke v zvezni skupščini Vike Potočnik, ki je menila, da je Slovenija s sklicem izredne seje skupščine pristala na kosovizacijo Slovenije. Morda, če skupščina ni dosegla kaj več kot protisrbsko parado, dodajmo mi.

V Sloveniji smo bili po uvedbi bojkota seznanjeni že s številnimi izračuni in komentarji o tem, kaj pomeni bojkot za slovensko gospodarstvo. S to tematiko se ukvarjajo tudi drugod po Jugoslaviji. Tako naveda zagrebška Panorama subotom nekatere številke, domneve in komentarje, pri čemer ob slovenski odločenosti, da se zaradi bojkota še bolj preusmeri v izvoz, naveda domnevo, da bi utegnili nagajati Slovincem z izdajanjem administrativnih dovoljenj za uvoz, kar je v pristojnosti zveznih organov. To seveda v primeru, če bi se srbski bojkot vtihotal v zvezne organe, ki so pač v Beogradu. V Jugoslaviji je vse možno.

Panorama subotom v članku Slovenija bo vzdržala omenja številne znake, ki prihajajo iz Srbije in iz Vojvodine. Tamkajšnji direktorji so na »tečaju moralno-političnega vzvoja« sicer podprli odločitev zveze republiškega vodstva Socialistične zveze, v žepu pa so obenem stiskali fige in mislili na svojegospodarske interese. Do kakšnih medsebojnih sporov lahko pride med samimi zagovorniki srbskega bojkota, kaže primer iz Črne gore. Barsko pristanišče na primer je odpovedalo gostoljubnost Splošni plovbi iz Pirana, ki pa je edini jugo-

globus

MOSKVA — Kot je rečeno v sporočilu sovjetskega obrambnega ministrstva, bo SZ prihodnje leto porabila za obrambo države za nekaj čez 8 odstotkov manj denarja kot letos. To naj bi bilo nekaj čez 70 milijard rubljev oziroma okoli 110 milijard dolarjev.

BUDIMPEŠTA — Mednarodni sejemski urad je pred dnevi dokončno odločil, da bo naslednja in tradicionalna svetovna razstava leta 1995 na Dunaju in v Budimpešti. Že januarja bodo na Madžarskem ustanovili delničarsko družbo EXPO, ki naj bi financirala večino naložb za svetovno razstavo. V zvezi z razstavo, ki bo v glavnem v južnem delu Budimpešte, pri Lagymanju in na donavskem otoku Csepel, bodo zgradili nove hotele z 12 tisoč posteljami, avtocesto med Budimpešto in Dunajem, med obema mestoma pa bodo prenovili tudi železniško progo. V zvezi z razstavo so sklenili tudi načelen sporazum o dograditvi sodobne avtoceste od Budimpešte proti Beogradu.

FREIBURG — Predstavniki 30 tisoč jugoslovanskih delavcev iz tega dela ZR Nemčije so najvišjim političnim telesom v Jugoslaviji poslali poziv k razumu. Naši domci zahtevajo takojšnjo prekinitev informativno-propagandne vojne v državi ter zamenjavo vseh, ki kakorkoli povzročajo razdor med našimi narodi in narodnostmi.

STOCKHOLM — Švedska je računala, da bo v državo letos prišlo kakšnih 20 tisoč beguncev, toda že ob koncu oktobra jih je bilo 30 tisoč.

DUNAJ — Na dunajski borzi so nehali objavljati nakupni tečaj dinarja, ker avstrijske banke praviloma dinarja več ne odkupujejo.

PRAGA — Štirinasedemdesetletni Tomáš Bata, sin lastnika znamenite predvojne tvrdke gumijastih izdelkov z enostavnim imenom Bata na Češkoslovaškem in tudi v Jugoslaviji, je prejšnji teden obiskal Prago. Tomáš Bata, ki živi v Kanadi, je obljubil ČSSR svojo finančno pomoč.

ATENE — Kot se je izvedelo iz grških virov, so albanske oblasti ujele štiri pripadnike grške manjšine v Albaniji, ki so nameravali pobegniti v Grčijo. Kot je povedal arhiepiskop grške pravoslavne cerkve Serafin, naj bi vse štiri begunce za kazni privezali za traktor, potem pa naj bi jih vlekli tako dolgo, dokler niso umrli.

globus

V ŽARIŠČU DOGODKOV

te» srbskega elektrogospodarstva ne bi več mogel posredovati pri tehnoloških okvarah in pri izpadih električne energije. Kaj pomeni razpad elektroenergetskega sistema, pa Jugoslovonom ni treba posebej razlagati, saj smo mu bili priče pred leti.

Tako s srbske kot tudi slovenske strani se bo, če se ne zgodi nekaj manj predvidljivega, nadaljevala »podtalna gospodarska vojna«, ki ne bo upoštevala »navodil« svojih političnih in drugih vodstev. To pa lahko pomeni, da bo začeti spor ostal vendarle le samo v besednjaku politike in nič več.

Svetovna javnost je zaradi teh (in tudi drugih) naših sporov resno zaskrbljena. Kaj ne bi bila, ko pa je Balkan v zgodovini že velikokrat dokazal svojo izjemnost, ki je vedno smrdela tudi po smodniku.

NE za stečaj Mizarstva

Lesninin toz Mizarstvo iz Ljutomera je trenutno tista delovna organizacija, ki ima največje težave. Te se vlečejo že vrsto let in IS SO Ljutomer je v letošnjem letu ustanovil posebno komisijo, ki naj bi ocenila možnost za rešitev težav v Mizarstvu. Čeprav so se v tem kolektivu že maja odločili, da se izločijo iz Lesnine in so tik pred registracijo na sodišču kot družbeno podjetje, pa je položaj Mizarstva iz dneva v dan težji. Ob nizki kvalifikacijski sestavi (skoraj 50 odstotkov zaposlenih ima le I. stopnjo izobrazbe) pestijo ta kolektiv tudi denarne težave. Celoletna realizacija bo po oceni skupine znašala 169 milijard dinarjev, vrednost zaloga gotovih izdelkov je okoli 90 milijard. Če se do konca leta realne zadolžitve ne bi povečale, bi celotni dolg pri interni banki Lesnine znašal okoli 110 milijard in pri poslovnih banki 60 milijard dinarjev. Simulirani izračun bilance ob koncu leta pa kaže, da bi Mizarstvo imelo 78,6 milijarde dinarjev izgube. Zanimiv podatek je, da bi, če ne bi upoštevali zadolžitve v prejšnjih letih, Mizarstvo v letošnjem letu poslovalo s pozitivnim rezultatom — imeli bi akumulacijo v višini 19 milijard dinarjev. Čeprav se vodstvo tozda (ki je v celoti dalo odstopne izjave) zavzema za najelegantnejšo rešitev, to je stečaj, pa so v IS SO Ljutomer drugačnega mnenja. Obstajajo namreč realne možnosti, da ob zmanjšanju zaposlenih in celotnega proizvodnega programa za 50 odstotkov, ob preusmeritvi na program, ki je tržno zanimiv, in ob povečanju izvoza ta kolektiv še naprej ostane in se reši iz težavnega položaja. Seveda bi morali prodati tudi celotno zalogo, pa tudi banke bi morale priskočiti na pomoč. Če bo vse to izvedljivo, se IS SO ni za stečaj, ampak za sanacijo Mizarstva. Dušan Loparnik

Edino delovno organizacijo v Apaški dolini čaka stečaj

Tudi ti, Lina?

Lina Apače, organizacija združenega dela v Apaški dolini v občini Gornja Radgona, v kateri so v glavnem zaposleni domačini, se že nekaj let bori za obstanek. Pri življenju so jo ohranjale razne »gospodarske injekcije«, med drugim tudi ukrep družbenega varstva, vendar brez večjega uspeha. Enkrat je bil neuspešen glasbeni, drugič spet kovinski program, poleg tega pa nekaj delavcev izdeluje in montira notranjo opremo (menda zelo kakovostno). Danes je Lina zrela za stečaj, kajti likvidnostni problemi so taki, da mora po zakonu Služba družbenega knjigovodstva uvesti stečajni postopek. Okrog dvesto delavcev v Lini Apače verjetno ni krivih, da njihova organizacija v minulih letih ni tako ozdravela, da bi poslovala likvidno. Nedisciplina nastane ponavadi tam, kjer ni dela! Med najpomembnejše razloge slabega poslovanja spadajo: pomanjka-

nje kadrov (vsa leta niso mogli pritegniti v Lino potrebnih strokovnih kadrov; je vzrok neprimerna lokacija ali prenizki osebni dohodki), nimajo primernih virov finančnih sredstev, slaba tržna usmeritev, saj od prodaje na tujem trgu ni pravega dobička, ampak na njihov račun služi nekdo drug, tehnološka oprema zastarela, nizka produktivnost, številno zaposlenih pa je preveliko. Ta čas je od približno 200 zaposlenih 80 na prisilnem dopustu. Od 1. julija 1989 je Lina podjetje, ob trimesečju so imeli 4,3 milijarde dinarjev izgube, ob koncu leta pa pričakujejo od 20 do 25 milijard izgube. Vseh zapadlih obveznosti Lina je okrog 43 milijard, neplačani terjatev pa 12 milijard. Že mesec in pol imajo blokiran račun na banki, delavci pa prejemajo zajamčeni osebni dohodek.

Po zakonskih predpisih mora Služba družbenega knjigovodstva po 45 dneh takšnega poslovanja predlagati stečajni postopek.

In 15. decembra je minilo teh 45 dni. Razgovor z upniki, neke vrste poravnava, se je končal neuspešno. Upniki so predlog Lina zavrnili. Stečajni postopek bo trajal tako dolgo, da bo stečajni senat in upravitelj našla sanatorija in način za poravnavo obveznosti.

Stečaj zveni grozljivo, vendar moramo v njem videti v glavnem pozitivne stvari (smo slišali na seji gornjeradgonskega izvršnega sveta), saj se bodo ohranili dobri in odstranili slabi deli podjetja. Okrog dvesto zaposlenih pa verjetno zanima, kaj bo z njimi. Zanimanje smo uspeli zvedeti samo, da bo glasbeni program najverjetneje prevzela firma iz Ljubljane (imena niso izdali), tako da bi bilo v prvi etapi zagotovljeno delo za okrog polovico delavcev. Druga dva programa pa morajo še rešiti. Ali bo to ob pomoči vlaganja tujih partnerjev, domačih obrtnikov ali s prodajo, je preuranjeno govoriti.

Bernarda B. Peček

Tudi soboška proračunska »vreča« ni prepolna

Člani izvršnega sveta v Murski Soboti so se ukvarjali z nič kaj prijetnim opravilom, saj so morali iz občinskega proračuna za leto 1990 zagotoviti denar tudi za skupne družbene potrebe družbenih dejavnosti in gospodarske infrastrukture. Iz polne vreče proračunskih sredstev, ki ima tudi svoje dno, so morali namreč kar najbolj smotno razdeliti deleže posameznim porabnikom, ki jih ni malo. Najprej je bil govor o sredstvih v samoupravnih interesnih skupnostih. Znano je, da je pretežni del zdravstvenega programa po novem prenesen v republiko, medtem ko bodo v soboški občini morali zagotoviti sredstva za denarna nadomestila za čas odsotnosti z dela, zaradi bolezni ali nege, za povračila pogrebnih stroškov in sofinancira-

nje društev, zlasti Rdečega križa. Izračunali so, da bo v občini ostalo nekaj čez 70 milijard dinarjev, za kar bo potrebna 0,55-odstotna prispevna stopnja. Še prej pa bo nujno razporediti denar za naložbe.

Tudi v izobraževalni skupnosti se srečujejo z velikimi finančnimi težavami. saj so republiška solidarnostna sredstva prepičala, prispevna stopnja pa bi morali dvigniti celo na 6,28 odstotka. Iz občinskega proračuna za prihodnje leto je razvidno, da bo za kulturo ostala nespremenjena stopnja (0,35 odstotka), kar velja tudi za telesno kulturo (0,20 odstotka) in raziskovalno dejavnost (0,11 odstotka). Vse to seveda izbruto osebni dohodkov. Še naprej pa ostaja velik problem v otroškem varstvu, socialnem skrbstvu in varstvu, saj bo večina

nalog prenešana na republiko in s tem tudi financiranje, v soboški občini pa naj bi se odločili bodisi za dodatno financiranje ali za neprijetno zviševanje prispevnih stopenj.

Za znatno racionalnejše poslovanje z denarjem pa bodo morali poskrbeti tudi v dejavnostih gospodarske infrastrukture, predvsem za gradnjo in vzdrževanje komunalnih objektov, cest, stanovanjskih zgradb in zaklonišč. Podobna ugotovitev velja za razdelitev sredstev za potrebe požarne varnosti ter splošne ljudske obrambe in družbene samozastite. Povsod bodo morali do zasedanja zborov občinske skupščine pripraviti natančnejši pregled prihodkov in odhodkov ter se prilagoditi dejanskim možnostim občinskega proračuna.

Milan Jerše

10 LET TOVARNE SLADKORJA ORMOŽ

Konec minulega tedna so se v tovarni sladkorja Ormož zbrali predstavniki pridelovalcev sladkorne pese, graditelji tovarne, kupci sladkorja in drugi poslovni partnerji na proslavi 10-letnice njenega delovanja. Predsednik Republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, član IS SR Slovenije Milan Knežević, je ob tej priložnosti opozoril na pravilnost odločitev naše republike, da je zgradila svojo tovarno sladkorja. Ta namreč pomembno prispeva k hitrejšemu napredku in dolgoročnemu razvoju ter višji stopnji kmetijske pridelave v Sloveniji.

Milan Knežević je bil konkreten — »to, kar smo storili v Sloveniji s tako imenovanimi spodbudami (intervencijami), je pripomoglo, da je Slovenija tačas s 80—85 odstotki pokrila potrebe po hrani«. Vsekakor je tovarna sladkorja prispevala pomemben delež k hitrejšemu razvoju kmetijstva v Sloveniji. Seveda je njen pomen velik in ga je možno pravilno oceniti v povezavi z vsemi sorodnimi kmetijsko-predelovalnimi panogami v Jugoslaviji. Vsekakor ne gre prezreti, da je kolektiv vztrajal tudi v času, ko je v javnosti prevladovalo mnenje, da gre za politično tovarno in ko so bile milijardne izgube, danes pa tovarna dosegla dobre oziroma najboljše rezultate v Jugoslaviji od 10 tovarn za predelavo sladkorne pese, zgrajenih po letu 1974. Je tudi edina, ki bo letos predelala več pese, kot je njena teoretična zmogljivost. Posebno pomembno je, da ob pridobivanju sladkorja nastajajo tudi drugi izdelki oz. predeluje »odpadke«, s čimer skrbi za zdravo okolje. Tako je letos vzporedni proizvod 20 tisoč ton saturacijskega mulja, s katerim je mogoče pomembno obogatiti njivske in druge površine, hkrati pa na ta način skrbijo za čistejšo okolje. Majda Lukner, predsednica IS SO Ormož, je postregla s podatki, ki govorijo, da je tovarna pomagala pri hitrejšem razvoju in manj razvite občine. Predstavniki Jugoslovena iz Beograda, Nikica Milanović, pa je med drugim dejal, da se morajo vse tovarne sladkorja v Jugoslaviji zgledovati po ormoški tovarni, še zlasti pri zagotavljanju dovolj pese za predelavo in izkoristek zmogljivosti tovarniških naprav. Govor je sklenil mag. Viktor Štefančič, direktor tovarne sladkorja. Govoril je o 10-letni zgodovini in položaju tovarne tačas.

Boris Hegediš

TRANSFUZIJI NOVI PROSTORI

Krvodajalci in zdravstveni delavci transfuziološkega oddelka soboške bolnišnice so že dlje časa opozarjali na neprimernost prostorov in zahtevali, da se jim najde primernejši prostor s čakalnico. Zato so v letošnjem drugem polletju začeli z obnovo prostorov, kjer so bili prej trgovina ter del garderobe in laboratorija, da bi sedanji oddelek presegli v primernejše prostore. Čeprav tudi s tem ne bodo dobili zelene velike čakalnice, pa bodo prostori zadostili predpisom za delo takega oddelka, njegova največja prednost pa bo v tem, da bo oddelek zaprt in samostojni del. Skozi prostore sedanjega je bil namreč tudi vhod v laboratorij ter interni oddelek, kjer so

prinašali hrano ter odnašali ostanke le-te.

Izvajalec del je gradbeno podjetje Komunizma iz Beltincev, inštalacijska dela pa opravlja Blisk iz Murske Sobotice. Denar za obnovo je zbran s posebno 0,25-odstotno prispevno stopnjo v Pomurju za naložbe v zdravstvu (nekoliko zmanjšan), vendar pa se ravno sedaj ubadajo s problemom, kje zbrati več denarja, saj jim ga je zmanjkalo, in upajo na pomoč sedanjih štirih pomurskih zdravstvenih skupnosti. Obnova pa je prišla na vrsto po prednostni listi naložb Pomurskega zdravstvenega centra. Še cena: obnova naj bi stala 2,8 milijarde dinarjev.

mh

Zima je tu

Kaj pravijo cestarji

Čeprav smo tudi doslej že občutili zimo, predvsem mráz in včasih tudi poledico na cestah, pa se zima zares začne šele danes. Kako so nanjo pripravljene tisti, ki so odgovorni, da bo lahko tudi v zimskih razmerah promet na pomurskih cestah kar najbolj varen?

To so seveda cestarji tozda Vzdrževanje in varstvo cest Murska Sobotica in še dokaj številni pogodbeni partnerji. Ko zapade toliko snega, da ga je treba splužiti, jih čaka naporno delo na nekaj čez 1.000 kilometrih magistralnih, regionalnih in lokalnih cest v Pomurju. Že do 15. oktobra so bili pripravljeni načrti za opravljanje zimske službe, do 15. novembra pa so uredili zimsko prometno signalizacijo in postavili snežno kolje ob cestah ter preiskusili vse plavajoče in posipne enote. Pripravili so tudi okrog dve tretjini posipnega materiala (sol in sekaneč). Pravzaprav naj bi vse skupaj potekalo podobno kot v minulih letih.

Ceste bodo torej še vedno solili, kljub številnim pripombam. Slišijo jih seveda tudi tisti, ki jih posipavajo. Vodja enote za vzdrževanje magistralnih in regionalnih cest Bojan Ščavničar o tem takole: »Da, sol je škodljiva. To sami vemo iz strokovne literature, stišimo pa veliko pripomb ekologov in zelenih. Toda na drugi strani dosežemo z njo tudi dosti koristnega. Predvsem lahko hitreje odstranimo sneg in poledico s cest, s tem pa jih tudi hitreje usposobimo za varnejši promet in tako zavarujemo človeško življenje. Za nas vzdrževalce in upravljalce cest pa bi bilo bolje, če bi na cestah ostala snežna deska ali odeja, saj je sneg dober toplotni izolator in bi tako lahko ceste naravno zavarovali pred zmrzovanjem gornje plasti. Ampak potem bi bile še številnejše pripombe, zakaj je na cestah sneg.«

Da bi ga odstranjevali samo z mehanizacijo, tako kot to večinoma delajo v Avstriji, pa pri nas žal nimamo možnosti — ne dovolj in takšne mehanizacije, ceste pa imajo preveč lukenj in hribočkov.

Jože Graj

Ljutomer

Ustanovili odbor slovenskih krščanskih demokratov

Minuli četrtek so se na svojem prvem delovnem sestanku zbrali člani občinskega odbora Slovenske krščanske demokratske stranke. Ta odbor je bil ustanovljen že 21. novembra, ko je imela novoustanovljena stranka predstavitev.

Slovenski krščanski demokrati izhajajo iz bogatega izročila slovenske krščanskosocialne misli in dejanj od J. E. Kreka naprej ter se zavzemajo za politično in družbeno rehabilitacijo, prebuditev socialnega čuta in razvijanje politične ustvarjalnosti slovenskih kristjanov.

Tako želijo sodelovati pri prenovi in obnovi slovenskega političnega življenja z vsemi demokratičnimi in k napredku slovenstva težečimi skupinami, v svoje vrste pa vabijo vse, ki želijo delovati na družbenem polju krščanskega etosa.

Ljutomerski odbor SKD bo skušal v konceptu globalnih usmeritev stranke delovati v svojem okolju. Način dela bo temeljil na krščanskih vrednotah — za dosego cilja je pomembno tudi sredstvo — oziroma: razčlovečeni podobi politike bodo skušali zopet nadeti človeški obraz.

Tomi Nemec

Zakonoustvarjalstvo v zdravstvu

V prvi polovici leta smo že na veliko predstavljali predlog Zakona o zdravstvenem varstvu za Slovenijo, ki ga je pripravila Republiška zdravstvena skupnost in je vseboval predlog dodatnega zavarovanja, zasebne zdravniške prakse in delitve bolnišničnega in osnovnega zdravstva. Kot vemo, je predlog na skupščini zdravstvene skupnosti pogorel bolj, kot si je kdo upal misliti, zato so se priprave novega lotili na republiški komiteju za zdravstvo in socialno varstvo. Pred dnevi so ga dali na plan, vendar so po njem spet udarili strokovni delavci zdravstvene skupnosti. Slednji namreč spet pripravljajo alternativni predlog zakona, vendar so predstavili le osnovne smeri razvoja zdravstva, ki so pobrane iz svetovnih spoznanj. Te pa točujejo zdravljenje od zdravega načina življenja in ohranjanja zdravja.

Zakon gotovo ne bi rešil gomile problemov v slovenskem zdravstvu, lahko pa bi odprl nove možnosti in podjetništvo. A kot kaže, ga ne bomo imeli še lep čas, saj tako, kot se pripravlja, ni veliko upanja. mh

Soboški izvršni svet ima zadnje čase po pričakovanju največ dela s predlogi za povišanje cen storitev in prispevkov. Tako so se decembra znova občutno povišale stanarine, ki so sicer pod družbenim nadzorom. Gre namreč za 60-odstotno podražitev stanarine, ki se je od lanskega decembra povečala že osemkrat za skupaj 2973 odstotkov. Vendar vse te podražitve nikakor — tako vsaj trdijo predlagatelji — iz stanovanjske skupnosti — niso zadoščale za približevanje ekonomskim stanarinam. Seveda velja 60-odstotna podražitev tudi za najemnine.

Delniško družbo tudi za stanovanja?

V svojem zahtevku za podražitev samoupravna stanovanjska skupnost utemeljuje, da zaradi zaostrenih gospodarskih razmer ni realne možnosti, da bi letošnji december dosegli 60 odstotkov ekonomske stanarine oz. 1,89-odstotni delež v revalorizirani vrednosti stanovanjskega sklada, kar je bilo predvideno z letošnjo politiko stanarin. Do konca leta naj bi ohranili 0,96-odstotni delež od revalorizirane vrednosti stanovanjskega sklada, kar so sicer dosegli že oktobra. Tako je bila povprečna stanarina za tipično stanovanje v decembru 1988 okrog 71.780 di-

narjev, letošnjega decembra pa že 2 milijona 223 tisoč dinarjev.

Ob vsem tem se nam vsiljuje mnenje, da bo treba čim prej ustanoviti delniško družbo za gospodarjenje s stanovanji. Ta bi zagotovo omogočila tudi razširjeno reprodukcijo, torej gradnjo novih stanovanj, hkrati pa bi gospodarjenje s stanovanji prešlo iz rok upravnih struktur v roke lastnikom stanovanj. V prid slednjih seveda!

M. Jerše

ZK je na volitvah navajena

zmagovati

Na zadnji seji občinske konference ZKS Murska Sobota je bil kot gost tudi eden od treh kandidatov za predsednika CK ZKS Slovenije, dr. Ciril Ribičič. Prosil smo ga za pogovor o nekaterih aktualnih problemih, ki so v današnjem času. Prvo vprašanje se je nanašalo na odnose med SR Srbijo in Slovenijo. Ko je na kratko povzel zgodovino letih, je dr. Ciril Ribičič dejal:

»Naše koncepte bomo morali braniti pred vsiljevanjem volje od drugod. Neprerušljivo je danes govoriti ne le o tem, da smo v Sloveniji najbolj konzervativni, kar pokaže med drugim tudi pogled v naš programski dokument Za evropsko kakovost življenja, ampak tudi ocene o tem, da sta obe skrajnosti za Jugoslavijo nesprejemljivi: Srbska in Slovenska. Razlika je bistvena: naša perspektivna projekcija socializma se mora braniti, retrogradna in nazadnjaška usmeritev z druge strani pa je izredno ofenzivna in se vsiljuje.«

Današnje usmeritve za enega od dveh konceptov komunizma pa zahtevajo odločne spremembe. Na eni strani stranka, ki ima za vzor sodobno evropsko socialistično gibanje, na drugi pa vzor, ki meji že na stalinizem. Kongres jugoslovanskih komunistov bo moral odločno opredeliti, kakšno pot bomo ubrali. Od delegatov pa zahteva tudi nekatere pomembne odločitve.

»Res je. Mislim, da je bistveno, da na II. kongresu ZKS jasno opredelimo svoje programske usmeritve in da jih potem uporabimo kot izhodišče v končnih pripravah na 14. kongres CKJ. Veliko bi bilo že to, če bi dosegli, da spori ne bi potekali samo okrog Kosova in okrog drugih negativnih programov, ki iščejo predvsem skupnega zunanje sovražnika, ampak, da bi iskali razlike in podobnosti v odnosu do demokracije, ekonomike in politične reforme, do odnosov v federaciji. In tukaj bomo ponudili svoje poglede ter poskušali doseči čim več. Če pa ne bomo mogli uveljaviti naših bistvenih pogledov, pa si bomo na vsak način zagotovili takšen samostojni položaj znotraj CKJ, da ne bo mogoče preglasovanje slovenskih komunistov o takšnih bistvenih vprašanjih, kot so: kakšna demokracija, kakšen socializem in kakšna Jugoslavija. Menim, da imajo prav tisti, ki v zadnjih dneh opozarjajo, da je treba organiziranost ZK spremeniti na takšen način, da bodo ljudje stali v Zvezo komunistov Slovenije in da njihovo članstvo ne bo odvisno od takšnega ali drugega izhoda spopadov v Zvezi

komunistov Jugoslavije. Osebnopodpiram to smer razmišljanja.«

Programski dokument Za evropsko kakovost življenja ima veliko podporo med člani ZKS in tudi nečlani. Seveda pa je tudi precej dopolnil k programu. Jih boste upoštevali?

»Seveda. Glede naše programske komisije menim, da bo vse predloge z veseljem upoštevala. Še posebej tiste pripombe, ki zahtevajo zaostreitev in jasnejšo opredelitev nekaterih stališč, pa tudi akcijske nastavitve, ki bodo dovolj konkretni, da bo možno verjeti v uresničljivost sprejetih usmeritev in da bo možno sproti preverjati, koliko se programski dokument uresničuje. To zadovoljstvo, o katerem govorim, izhaja iz tega, da so bile prve pravne usmeritve nekoliko drugače: oglašili so se predvsem tisti, ki so imeli pomisleke, ki so mislili, da se stvari spreminjajo preveč radikalno, da ni resnih argumentov za tak radikalni zasuk v programski usmeritvi ZKS, da pretiravamo na programski in simbolni ravni itd. Osebnomenim, da ni tako in veseli me, da programske razprave na sejah OK ZKS in na drugih zborovanjih ter posvetovanjih takšno usmeritev potrjujejo. Lahko rečemo, da v zadnjih dneh prevladujejo zahteve po še bolj radikalnih usmeritvah, menim pa, da so trije temeljni razlogi, da v ZKS danes moramo govoriti o spremembah, o tistem, kar opuščamo iz pretekle prakse in zakaj mora biti torej v ospredju spreminjanje naših usmeritev, ne pa vztrajanje na dosedanjih tradicijah in izkušnjah: prvi razlog je odgovornost nas komunistov za nastajanje krize in neuspeh pri njenem preseganju, drugo je hitro staranje, zmanjševanje števila članov ZK, tretji razlog pa je, da smo v novih razmerah politične konkurence, kjer se vsaka programska nejasnost ali akcijska neodločnost lahko hitro maščuje na spomladanskih volitvah.«

Pred kratkim so se sestale tri regije: pomurska, podravska in celjska ter pripravile programska izhodišča za resolucijo o slovenskem podeželju. Kakšno težo bo imel ta dokument na kongresu ZKS?

»V programski komisiji in vodstvu ZK Slovenije smo že ob sprejemanju osnutka poudarili, da je treba proučiti, ali so ob programu potrebne še kakšne posebne resolucije. Že dalj časa se sprašujemo, ali ne bi bila potrebna posebna resolucija o pre-

teklosti in o napakah iz preteklosti. Dolgo časa je že živa pobuda in v javnosti poteka razprava o resoluciji o Mariboru, pričakujemo lahko, da se bo kakšna posebna pobuda nanašala na aktualno dogajanje v Jugoslaviji ali mednarodnem delavskem gibanju v zvezi s sodobnimi tokovi reformiranja socializma in končno je tukaj pobuda za posebno resolucijo o slovenskem podeželju, ki zajema tudi pomembna vprašanja razvoja Slovenije. Gre za enakovrednejši in policentrični razvoj... Osebnomenim, da je pobuda o resoluciji o slovenskem podeželju na mestu. Neko začetno razpravo smo v programski komisiji že imeli, naš predlog pa je (to velja tudi za večino drugih pobud), da zavzamemo samo mnenje. Menim, da bo to ugodno in da je to vprašanje eno tistih, ki zasluži podrobnejšo obravnavo, in da je bolje, da se ta pobuda izrazi v posebni resoluciji, kot pa da bi skušali to vprašanje vključiti kot sestavino programskega dokumenta.«

Na mladinskem kongresu je Jože Školč dejal, da ima ZSMS vse možnosti, da na spomladanskih volitvah zmaga. Kaj pa ZKS?

»No v Zvezi komunistov smo na volitvah navajeni zmagovati. Tudi zaradi svojega posebnega položaja. Tisto, kar je za ZK poseben dosežek, je to, da ne samo, da smo pristali, ampak tudi, da smo aktivno sodelovali pri zasnovi takšnega volilnega sistema, ki ga brez zadržkov lahko imenujemo svobodne, poštene in negotove volitve. Pri tem se zlasti postavlja vprašanje (tudi tuji nas radi to vprašajo), koliko resno mislimo s tem, in če na volitvah izgubimo, tudi resnično mislimo predati vaje oblasti tistim, ki bodo dobili večino. Najbolj jasan odgovor je ponujen v osnutku programskega dokumenta, kjer smo zapisali, da želimo imeti takšno stopnjo vpliva na politično odločanje, kakršna bo stopnja zaupanja, kot bo izraženo na spomladanskih volitvah. Vnaprej je jasno, da slovenski komunisti ne pričakujemo, da bi na volitvah dobili absolutno večino. Za nas je zmaga oblikovanje takšnih javnih volitev in je zmaga vsakršna stopnja nadaljnjega potrjevanja oz. ponovnega dajanja legitimnosti ZK Slovenije, da lahko z zelo jasno zaslombo v takšni meri, kolikor ta legitimnost in zaupanje dobi, nastopa tudi v imenu slovenskega naroda in vseh prebivalcev Slovenije in ne samo v imenu svojega članstva. Delujemo tako in naši cilji pri teh volitvah niso skromni. Želimo si, da bi dobili čim večjo stopnjo zaupanja in da bi lahko skupaj z drugimi (jasno s socialistično in demokratično usmerjenimi organizacijami v koaliciji) imeli vpliv na politično dogajanje v Sloveniji in Jugoslaviji.«

Dušan Loparnič

Za novo podobo SZDL

Najnovejši dogodki dokazujejo, da vprašanje sposobnosti družbenopolitičnih organizacij, da številne pobude ljudi prevedejo iz besed v dejanja, ni v ničemer manj pomembno od splošnih gospodarskih vprašanj, ki v tem trenutku najtežje bremenijo našo družbo. Reformistični okvirji, ki si jih je v svojih prizadevanjih zastavila Socialistična zveza v spoznanju, da je treba njeno podobo močno prenoviti, nas prepričujejo, da je mogoče kopico pobud speljati v širokostrugo reko, v kateri se bo strnila mogočna energija, ki jo nujno potrebujejo za svoj celovit preporod. Prenova Socialistične zveze in njene akcijske usmeritve so tako poglavje, ki jim bo treba v naslednjih dneh nameniti izredno pozornost.

Spremembe v metodah in oblikah dela sodijo nedvomno med najpomembnejše naloge pri prenovi Socialistične zveze. Zato si ne moremo zamisliti delovanja krajevnih konferenc, kjer se ta čas ne bi z vsjo zavzetostjo lotili sprememb v načinih njihovega

delovanja, kjer ne bi natančno opredelili vsebine, prilagojene novim zahtevam. Tudi glede prenovne Socialistične zveze ne bo mogoče vsega predpisati, dati za vselej nekih splošnoveljavnih receptov za vsa okolja in vse primere. Člani SZDL na vseh ravneh bodo morali sami najti odgovore na številna vprašanja in izzive, ki jim jih zastavljajo sedanjne razmere.

Kako torej naprej? V najširšem smislu je sicer mogoče reči, da bo Socialistična zveza lahko še naprej nasledovala cilje in usmeritve, ki jih je zgradila z dokumentom Socialistična zveza danes že v začetku sedemdesetih let. Organizacijsko pa to pomeni slovo od tistih klasičnih statutarov oblik dela in organiziranosti, ki jih danes v svojem statutu nosijo družbenopolitične organizacije, ki po svoji vsebini predstavljajo določeno analogijo Socialistični zvezi. Tak način dela seveda pomeni za SZDL velike spremembe. Njene stalne oblike delovanja, kot so sveti in koordinacijski odbori, bi morale imeti veliko manj stalno sestavo. Utemeljeno in normalno

bi bilo delati v sekcijah in jih sklicevati okrog določenih pobud in programov, kot se pa ti pojavljajo.

Večkrat slišimo, da so si programi SZDL, ZK, ZSMS ter alternativnih gibanj na moč podobni. Razliko in prednost bi si Socialistična zveza lahko pridobila, če bi več pozornosti namenila izvedbi svojega programa, saj pri tej točki šepajo vse stranke, ki so napovedale, da se bodo prihodnjo pomlad pojavile na volitvah. Boj za volilce bo hud, zmagal pa bo tisti, ki jim bo največ ponudil. SZDL se bo zato morala krepko potruditi, da ne bo nastopala le s seznamom želja, ampak z napovedmi, ki so uresničljive.

Milan Jerše

Srečanje zdomcevo bo v Ptuj

Tradicionalno srečanje slovenskih zdomcev bo, kot so se dogovorili v koordinacijskem odboru za vprašanja naših delavcev na začasnem delu v tujini pri RK SZDL Slovenije, 26. DECEMBRA V PTUJU. V ta namen so skupaj z gostitelji pripravili bogat program. Najprej bo udeležencem srečanja (po pozdravnem nagovoru predsednice koordinacijskega odbora Zore Tomič) spregovoril predsednik RK SZDL Jože Smole, in sicer o družbenoekonomskih in političnih razmerah v Sloveniji in Jugoslaviji. Nato jih bo dr. Boris Kukar seznanil s segami in navadami Slovenije — ob tem bodo nastopili tudi koreuti s Ptuja — sledila bo filmska predstavitev peke kroha v Halozah, zatem pa bodo udeleženci srečanja nadaljevali delo po skupinah. »Obdelali« bodo delo slovenskih društev v prihodnjem letu, pripravili domači jedi, slovenska ljudska izročila in preživljanje prostega časa mladih. Nazadnje bodo imeli še Štefanovo veselico s furežovo pojedino v dvorani Tovarne glinice in aluminija v Kidričevem.

Jože Graj

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU

80 let opekarstva

V soboto so v Križevcih pri Ljutomeru skromno praznovali visok jubilej — 80 let opekarstva v tem kraju. Prvo opekarno so postavili leta 1909 in že dve leti pozneje, 1911, so zabeležili prve podatke o proizvodnji: okoli 160 zaposlenih je takrat naredilo 3,8 milijona opečnih enot in potem vsako leto več. Že leta 1960 so jih naredili 5 milijonov, deset let pozneje pa je 180 zaposlenih izdelalo 10 milijonov opečnih enot. Danes je v Križevcih opekarnah zaposlenih 170 krajanov, njihova letna proizvodnja pa je po zaslugi sodobne tehnologije narasla na okoli 40 milijonov opečnih enot. Zanimivo je, da so v tem podjetju vztrajali pri strešnem programu, v katerem vidijo danes tudi svojo rešitev in pričakujejo tudi dobre rezultate gospodarjenja. V večini opekarn so ta program namreč opustili, tako da je opekarna v Križevcih ena redkih in s tem ena največjih, ki izdelujejo strešno opeko. Seveda se je razmerje v desetletjih razvoja spreminjalo. V začetku so izdelovali okoli 30 odstotkov strešnega in 70 opečnega programa, danes pa je to razmerje obrnjeno: 70 odstotkov je strešnega programa in 30 opečnega. Prav to razmerje pa je pogoj za nova vlaganja v posodobitev tehnologije. V letošnjem letu so podpisali pogodbo in že nakazali prvi del naložbenega denarja za posodobitev tehnologije. Celotna vrednost pogodbe je milijon DEM, opremili pa se bodo po sistemu tising za dobo 4 let.

Slovesnost, ki so jo imeli v soboto in na katero so povabili tudi svoje nekdanje sodelavce, pa so izkoristili za obuditev starega običaja — opekarskega likofa. Nekdaj so ob koncu jeseni opekari svoje delo prekinili. Sodobna tehnologija pa omogoča nenehno delo. Običaj pa so vseeno ohranili.

Dušan Loparnič

Potrošnik VELETRGOVINA vam ponuja v mesecu decembru

30 % CENEJE

- KOLESA vseh vrst ● in STAVBNO POHIŠTVO — program OKEN in VRAT
- Izkoristite tudi izjemno ugoden NOVOLETNI POPUST pri nakupu POHIŠTVA, BELE TEHNIKE in VARILNE TEHNIKE Gorenja

Sledite znaku štiriperesne deteljice v prodajalnah POTROŠNIKA in ne boste zgrešili.

UGODNOST, KI JE NE SMETE ZAMUDITI!

Manj stroškov in poti, pri POTROŠNIKU se vse dobi!

ARCEOMURKA

VELETRGOVINA

Potrošnik

N. SOL. O.

TOZD MERKUR MURSKA SOBOTA, ARH. NOVAKA 2

Ivan Ros-Jan

Tiho je ugasnil v večni počitek in se pridružil ljudem klenega kova, ki so desetletja oblikovali podobo naše pomurske družbe in njenega človeka. Rosov Janez, kot so mu dejali, izhaja iz narodno zavezne veržeske kmečke korenine. Kot mladeniču mu je obzorje širila ljutomerska meščanska šola, osebno in nazorsko pa veržeski Sokol, kjer je še med solanjem postal njegov načelnik. V kmečkem bralnem društvu je bil knjižničar in član tamburaškega orkestra. Poklicno izobrazbo in širše obzorje mu je dala prometna šola v Ljubljani. Kot mlad prometni uradnik je služboval na železniških postajah v Ljutomeru in v Lovrencu na Dravskem polju, kjer je dočakal tudi usodno leto 1941. Kot mlad patriot z izoblikovano slovensko narodno zavestjo je kmalu prišel na črno listo ni začel so ga premeščati vse do gornje Avstrije. Jeseni 1944 je zapustil delovno mesto na železnici, vrnil se je v rodno Prekleto in se vključil v narodnosvobodilno gibanje. Priključil se je revolucionarnim silam, ki so tudi v Pomurju usodno zavzele tok zgodovine. Želel je v partizansko enoto, toda takratni sekretar ljutomerskega okrožja Viktor Stopar mu je namenil vlogo političnega aktivista. Postal je okrajni sekretar OF na ljutomerskem območju. V mnogih zapisih in člankih, ki jih je napisal, se spominja držnih akcij takratnih prelekih revolucionarjev in borcev proti fašizmu. Tem revolucionarnim silam je ostal zvest do smrti. Po osvoboditvi je dolga leta delal v organih za notranje zadeve od Ljutomer, Dravograd, Postojne, Ljubljane, Maribora do Sobotice. Prav tako je dolga leta deloval kot poklicni, predan in uspešen družbenopolitični delavec. Kot tak je opravljal naloge okrajnega sekretarja ZKS v Soboti, ljudskega poslanca, vse do 1978. leta pa kot predsednik občinske konference SZDL v Soboti. Tega leta se je upokojil. Vmes je nekaj časa delal tudi v slovenski sl. pnositi za cestno gospodarstvo. V Soboti je deloval skoraj 33 let. Ob nenehnem izgovarjanju za razvoj le pokra-

jine pa je našel tudi urice za svojo družino. Bil je vzoren moč in oče treh zlatih dedek svojim vnukom. Znal pa je biti tudi družben in duhovni. Ros je bil skromen, preudaren človek in pokončna osebnost. Znal je prisluniti vsakega, toda po treznem preudarku jasno opredeliti svoje stališče, za katerim je bilo vedno neomajno hotenje in iskanje blaginje, napredka ljudi in pokrajine. Družba se mu je oddolžila z več državnimi in družbenimi priznanji, bil je tudi nosilec zlatega znaka OF slovenskega naroda.

76 let mu je bilo dana živeti. Z njim je odšel eden od zaslužnih Pomurcev, aktiven sodelavec pomurskega zgodovinskega društva, prijeten sogovornik in naš prijatelj. Odšel je tudi eden od spoštovanih Sobočanov. Tak nam bo ostal v trajnem spominu.

In k... bodo veržeska narcisna polja spet razdajala svoje čare, zvedave storilje pa opazovale številne ribice, ki namakajo trnje v ohmurskih rokah, med njimi ne bo več Ivana Rosa—Jana. Le ohmurski logi bodo skrivnostno šumeli — tudi njemu v spomin.

Ivo Orešnik

VELIKO POKLICANIH, MALO IZBRANIH...

Nekje sredi leta smo v Vestniku predstavili zakon o podjetjih, ki daje veliko možnosti tudi zasebnim podjetjem. Le-ti lahko namreč svoj kapital vložijo v družbeno podjetje, lahko se povežejo z domačim ali tujim zasebnikom, lahko ustanovijo povsem samostojno zasebno podjetje... Kaže, da so zakon o podjetjih in drugi predpisi, ki so bili sprejeti pozneje, na primer zakon o zunanjtrgovinskem poslovanju, to, na kar so zasebni podjetniki dolgo časa čakali. Zdaj so tisti, ki so ustanovili družbe — najpogostejše so to družbe z omejeno odgovornostjo — povsem izenačeni z družbenimi podjetji. So na boljšem od tistih, ki še naprej poslujejo po določilih obrtne zakonodaje. Je pa tudi res, da zazdaj prevelikih izkušenj (pozitivnih ali negativnih) še ni, saj se družbe z omejeno odgovornostjo šele »ogrevajo«, so pa tudi take, ki so šele na papirju. Med temi je tudi nekaj takih, za katere širša javnost ne bo zvedela, na primer tiste, ki nudijo intelektualne storitve. Želeli bi seveda, da bi bilo kar največ proizvodnih podjetij, ki bi razbila monopol (prevlado) na določenem področju, pa tudi takih, ki bi se sčasoma razširila in zaposlila večje število delavcev. V Pomurju je doslej registriranih nekaj čez 30 zasebnih družb z omejeno odgovornostjo. Sicer pa naj na tem mestu pojasnimo, da je taka družba v načelu manjša firma, lahko bi ji rekli »družinska družba« (tako je tudi v svetu). Priznana je kot pravna oseba (nosilka pravic in obveznosti) in da družbeniki (kot posamezniki — občani) za njene obveznosti nasproti upnikom ne odgovarjajo. Drugače je pri družbenikih, ki ustanovijo družbo z neomejeno odgovornostjo, pa tudi pri tistih, ki poslujejo po obrtni zakonodaji (obratovalnice), saj za svoje poslovanje odgovarjajo s svojim celotnim premoženjem. V Pomurju je doslej registriranih 30 družb z omejeno odgovornostjo; ustanovitelji so bivši obrtniki; občani, ki se v podjetništvu šele poskušajo; imamo družbe, kjer so soustanovitelji tujci; družbo, ki sta jo ustanovila samo tujca; družbe, katerih ustanovitelji so zaposleni, vendar znanje, ki naj bi ga dajali na svojem delovnem mestu, za kar so tudi plačani, ovrednotijo preko svoje družbe.

Radi bi zvedeli, kaj menijo o novih predpisih direktorji zasebnih proizvodnih družb z omejeno odgovornostjo, zato smo nekatere izmed njih povabili na razgovor. Seveda so nas zanimali tudi njihove nove izkušnje: povprašali pa smo (med drugim) še za usodo obrtnih zadrug, saj je eden izmed vzrokov za samostojno pot določen odstotek (provizija) od zneska na račun za opravljeno storitev oziroma prodajo izdelka. Našemu povabilu so se odzvali: Slavko Lončarič, direktor družbe LONČARIČ Lokavci; Jože Tompa, član upravnega odbora družbe LEKOP Velika Polana; Robert Kremp, direktor družbe REFLEKS Podgrad; Herman Kisilak, član upravnega odbora družbe KONFEKCIJA KISILAK Sredica; Drago Flisar, direktor družbe RABA Vidonci. Povabili smo še nekaj drugih, vendar niso prišli.

VESTNIK: Morda bi začeli pri družbi Lekop Velika Polana. Tovariš Tompa, ki je sicer obdržal obratovalnico Kovinoplastika, je v Pomurju zaoral ledino, saj je prvi ustanovil družbo z omejeno odgovornostjo Lekop Velika Polana. Je težko ustanoviti zasebno podjetje? Vprašanje je za vse sogovornike.

JOŽE TOMPA: Ko sem ustanavljal podjetje, še niso bili sprejeti vsi predpisi, pa tudi še ni bilo vzorcev aktov (statut in drugo), tako, da je pri nas marsikaj originalnega. Zdaj je seveda drugače, saj mnogi že obstoječe akte prepišejo ali prilagodijo svoje dejavnosti. Deluje pa tudi trg; pojavljajo se ponudniki intelektualnih storitev, ki za določeno vsoto denarja, ponavadi do valuta, poskrbijo za vse, kar je potrebno za vpis v sodni register. Torej: firme ni težko ustanoviti, vprašanje pa je, kako naprej. Kot je znano zakon o podjetjih določa, da je treba za ustanovitev družbe z omejeno odgovornostjo (d. o. o.) 20 000 000 dinarjev osnovne glavnice, ki je lahko v denarju, stvarih ali pravicah, izraženih v denarnih vrednostih. Bojim pa se, da ta glavnica ne bo zadostovala, da bi si zasebni podjetnik pridobil zaupanje pri poslovnih partnerjih, posebej pa še ne pri sklepanju večjih poslov. Tu mislim na zasebnega podjetnika kot začelnika. Drugače je pri tistih, ki smo prešli v podjetje iz obratovalnice, pridobili smo si ugled in zaupanje in za posel jamčimo ne le z osnovno glavnico, ampak z večjim premoženjem kot so osnovna in obratna sredstva, prenešana v novo podjetje. To pomeni, da vsi tisti, ki so ustanovili podjetje, najbrž ne bodo uspeli. Poslovni partnerji so pač previdni, kajti računajo tudi na možne špekulante. Zgodilo bi se lah-

ko, da bi komu, ki je izdal naročilnico podjetja, izdali blago, ki ga ne bi hotel ali mogel plačati. Zastran uspeha naše firme nisem v dvomih, saj sem naredil razvojni program, imam izkušnje, sklenil sem dolgoročne pogodbe, med drugim tudi za neposredni izvoz.

SLAVKO LONČARIČ: Doslej smo imeli 5 obratovalnic, ki so poslovale po določilih obrtne zakonodaje. V družbo z omejeno odgovornostjo smo prenesli premoženje moje in ženinine obratovalnice. Družba naj bi polno zaživela po novem letu. Seveda je kapital družbe veliko večji od osnovnega (zakonsko določenega minimalnega deleža). Je neke vrste jamstvo — protivrednost na obseg vrednosti poslovanja, ki jih sklepamo v imenu družbe s poslovnimi partnerji. Ostale obratovalnice pa bodo poslovale še nekaj časa po obrtni zakonodaji in preko obrtne zadruge 14. oktobra Gornja Radgona, kajti treba je dokončati sklenjene posle, nočemo pa se tudi izneveriti obrtni zadruzi, ki je opravila in še opravlja pomembno poslanstvo. Če se bo poslovanje v obliki družbe z omejeno odgovornostjo uveljavilo, bomo najbrž sčasoma vanjo vnesli še premoženje ostalih obratovalnic. Vzrok, da smo ustanovili zasebno podjetje, pa ni modna muha, ampak dejanska potreba: hočemo biti čim bližje kupcu, da mu iz prve roke ponudimo vse, kar hoče in potrebuje, torej brez posrednikov. Vzrok pa je tudi gospodarnost: če poslujejo direktno — brez posrednikov — smo lahko cenejši, oziroma ustvarimo večji dobiček. Pa tudi poslovni partnerji so nas spodbujali k neposrednemu poslovanju. Drugače pa je naša dejavnost zelo pestra: stavbno kleparstvo, krovstvo, strelivo, naprave, hidro izolacije. Nova firma ima registrirano tudi trgovino, kar pomeni, da lahko surovine kupuje neposredno pri proizvajalcu in jih proda naši proizvodnji ali drugim kupcem.

ROBERT KREMPL: Človek, ki se odloči za obrt, zdaj, ko je možno, pa za podjetje, mora imeti višje cilje in ne le skrb za golo preživetje. Imam že veliko izkušenj in povedati moram, da so bili vzponi in padci. Najslabše je bilo, ko še ni bilo obrtnih zadrug in smo bili prepuščeni v glavnem sami sebi. Po ustanovitvi obrtne zadruge 14. oktober je šlo lažje, saj nam je dala določeno širino na področju in območju poslovanja, pomagala nam je s krediti, nam omogočila določeno enakopravnost z družbenimi sektorjem. Zdaj, ko nam je uspelo obseg poslovanja razširiti, povečali smo tudi poslovne prostore, pa smo ugotovili, da bi lahko bili z našimi steklar-

skimi in drugimi deli še bolj uspešni, če bomo poslovali kot zasebno podjetje z omejeno odgovornostjo. Toliko bolj, ker imamo velike razvojne načrte, na primer v izdelavi določene opreme. Pripravljamo se tudi na sovlaganje s tujim partnerjem. Ne zanemariti pa nečemo tudi naših občanov, saj se zavedamo, da so bili ti prvi, ki so se oglašili v naši delavnici in smo jim opravili določeno steklarsko storitev.

HERMAN KISILAK: Več let sem delal v Nemčiji. Izkušnje sem si želel prenesti domov in sanjal o načinu in rezultatih dela kot so v Nemčiji. Ko sem nedolготega ustanovil obratovalnico za izdelavo oblačil, še ni bilo zakona o podjetjih. Zdaj sem se odločil za družbo z omejeno odgovornostjo, preko katere bom, upam, uresničil, če že ne vse, pa vsaj večino svojih želja. Ena od teh je bila neposredno sodelovanje s tujim partnerjem. To mi je zdaj omogočeno. Možnost je tudi pomembna kot moralno psihična, saj imam zdaj kot podjetnik občutek, da sem enak s tistimi v družbenem sektorju. Tudi tujci, s katerimi sodelujem, gledajo zdaj na mene drugače, saj lahko z njimi poslujem neposredno, prej pa so dobivali račune od posrednikov. Možnosti, ki jih zdaj dajejo zakon o podjetjih in drugi predpisi, bi morale biti že zdavnaj prej. V našem podjetju za tujega kupca opravljamo predvsem tako imenovane »lohn« posle (kupapec da surovino, plača pa delo). Zdi se, da ima poslej večje zaupanje, ko pošlje blago, iz katerega potem sešijemo obleke. V moji dejavnosti je zazdaj lahko uspešna le taka oblika sodelovanja s tujimi partnerji,

objekta. Upam, da bomo konkurenčni, saj smo zdaj kot družba z omejeno odgovornostjo, ki posluje po določilih zakona o podjetjih in drugih zakonov, na boljšem v primerjavi z obrtniki: poslujejo direktno z dobavitelji materiala, ne bo treba plačati prometnega davka, ne bo režijskih (administrativnih) delavcev, ki sicer precej vplivajo na kalkulacije (nekonkurenčnost) večjih družbenih firm. V določeni prednosti (v primerjavi s prejšnjim statusom obrtnika) pa sem tudi sam, saj sem na plačilni listi firme, zdravstveno knjižico si potrdim sam in mi za to ni treba več na socialno.

VESTNIK: Na gospodarskem oddelku temeljnega sodišča v Murski Soboti, kjer so registrirana zasebna podjetja, smo ugotovili, da je (registrirana) dejavnost družb z omejeno odgovornostjo zelo pestra, pa se nam tako vsiljuje misel, da se določeni zasebni podjetniki hočejo ukvarjati z izdelavo, nakupom, prodajo, uvozom, izvozom, inženiringom... Če bi vse to obveljalo, bi najbrž morali okrepiti administracijo, proti kateri se sicer tudi sami borite, odveč pa bi bile tudi obrtne zadruge!?

JOŽE TOMPA: Menim, da so obrtne zadruge prispevale k razmahu obsega poslovanja določenih njenih članov. Na tistih območjih, kjer niso pobirale le običajne provizije, ampak naredile še kaj več, je manj prizadevanj za ustanovitev zasebnih podjetij in s tem manjšega sodelovanja z zadrugami. Kjer zadruge dobro delujejo, se bo obrtniku bolj izplačalo, da bo zadruzi za določeno uslugo odriinil določen odstotek od vrednosti izstavljenega računa,

vendar se mi zdi, da so jo sedanje možnosti, ki se ponujajo zasebnikom, v določeni meri prehiteli in da ni šla v korak s časom. To smo morda najbolj občutili obrtniki, ki imamo večji obseg poslovanja. Zadruga pa bo še naprej delovala, kajti veliko je malih obrtnikov, ki nimajo pogojev za gospodarno osamosvojitve. Pa tudi mi, ki smo se odločili za zasebno podjetništvo, še ne vemo, kako bomo uspešni. Zadruge morajo imeti določene službe, ki bodo iskale delo, ki bodo uspešno prodajale, skrbele za tehnološki, oblikovanje... Uspešne bodo tiste zadruge, ki bodo imele svoj program, na katerem bodo angažirale obrtnike in podjetnike.

HERMAN KISILAK: Moje izkušnje sodelovanja z zadrugo so sicer pozitivne, čeprav moram reči, da so zadruge, v katerih sem se oglašil zaradi sodelovanja, enake. Med njimi ni konkurence, saj imajo (dogovorjene?) enake odstotke provizije. Doslej sem bil prisiljen sodelovati z zadrugo oziroma z zunanjtrgovinsko organizacijo združenega dela, saj kot obrtnik nisem mogel poslovati neposredno. Poslej sem v prednosti: lahko še naprej sodelujem, lahko pa tudi ne. Zdaj smo v enakopravnem položaju, prej pa sem bil v podrejenem. Še naprej ostajam član in ni razloga, da bi sodelovanje prekinil. Hočem pa odprte račune! Doslej sem moral biti tiho, ker sem se bal, da bi mi odstotek, ki ga pobirajo, zvišali. Menim še, da, če bi bilo zakonsko možno, da člani zadruge, ki bi prekinili sodelovanje, dvignejo svoj delež v skupnem premoženju zadruge, bi le-te kmalu propadle. Zadruge bomo morali še

odvesti še vse mogoče prispevke in davke, ki so dvakrat večji od plače. V Nemčiji so dajatve veliko nižje. Kar zadeva prodajo na tuje pa se mi zdi, da ne smemo zanemariti dogajanj na Vzhodu. V prebujenih deželah vidim veliko konkurenco, še posebej, če bo pri nas še naraščala inflacija in če se ne bomo končno obrnili od Beograda in uvedli svoje denarne enote. Če se ne bomo prebudili, se bo zgodilo, da tudi dodelavni posli ne bodo več donosni ali pa bomo celo ob nje.

SLAVKO LONČARIČ: Kot sem že dejal imamo zagotovljeno delo za prihodnje leto, vendar bi se radi poskušili tudi na tujem tržišču. Z neko švicarsko firmo se dogovarjamo za kooperacijo. Nekatere stroje smo od tam že uvozili, druge še bomo in upam, da bo steklo. Kaj bomo izdelovali, to naj ostane poslovna skrivnost, mi je pa veliko od tega, da bi svoje delavce, ki se že več kot 20 let matrajo po terenu, spravil v delavnico in bi izdelovali določen serijski izdelek kovinske galanterije.

JOŽE TOMPA: Izvoz je nujen, še posebej, če se bo jugoslovansko tržišče zapiralo v republike, čemur smo prav zdaj priča (Srbija). Že doslej je precej naših izdelkov šlo posredno na tuje, saj jih v tovarnah, na primer Gorenju, vgrajujejo v svoje izdelke. Pripravljamo se tudi na neposredni izvoz, ki bo stekel v januarju.

DRAGO FLISAR: Kot obrtnik, zdaj pa podjetnik, še nimam izvoznih izkušenj, je pa res, da imam želje, da bi to bil. Zakaj pa ne bi na tujem gradil, na primer v Avstriji. Se pa zavedam, da so želje eno, dejanske možnosti pa drugo. Vem,

Slavko Lončarič Jože Tompa Robert Kremp Herman Kisilak Drago Flisar

kajti v konfekciji, zlasti tisti, ki jo prodajajo na zahodnem zahodnem tržišču, so izredno pomembni dizajn (oblikovanje) in materiali. Jugoslovanski proizvajalci blaga zaostajajo. Morda to ni tako hudo za blago oziroma izdelke, ki jih kupujejo domači kupci. Tu pač obleko kupujejo, ker jih rabijo zaradi trajalosti prejšnjih; na zahodu pa, ker želijo imeti na sebi nekaj novega, modnega. Sicer so pri nas tudi taki, ki imajo denar, vendar pa si modnih oblačil ne kupijo, ker se bojijo, da bi izstopali.

DRAGO FLISAR: Nikoli nisem bil zaposlen v podjetju, ampak sem se ukvarjal z obrtjo — izdelavo ostrišij. Že dlje časa sem ugotavljal, da obrt ni to pravo, kar si želim. Želim pa si veliko: gradnjo objektov na ključ. Pri tem pa mislim ne le samo na objekt, recimo stanovanjsko hišo, ampak (po možnosti) tudi na ureditev okolice, gradnjo raznih pomožnih objektov in tako naprej. Firma Raba sem ustanovil z lahkoto, izkušnje pa še ni. Polno naj bi zaživela na spomlad, saj zdaj — pozimi — pač ni gradbena sezona. Tedaj bomo zaposlili tudi večje število delavcev, zdaj pa ima le dva člana. Že sklepamo pogodbe za dela, ki jih bomo opravili po zimi — na spomlad. Seveda pa vseh ne bomo delali s svojimi delavci, ampak bomo za določena dela, na primer razne instalacije, namerjali zasebne obrtnike, zasebne podjetnike ali pa družbeni sektor. Pač tiste, ki bodo cenejši. Prizadevali si bomo, da se ne bi izneverili geslu Rabe: pot do cenejšega doma ali drugega

kot pa da bi ustanovil podjetje in posloval preko njega. Podjetnik pač ne more opraviti vsega sam, ampak so mu potrebni sodelavci, ki jih je treba dobro plačati.

ROBERT KREMPL: Le malo je zadrug, ki so dosegle določen razvoj, oziroma so se prilagodile. Ni dovolj, da lahko posluješ preko zadruge, ki pobira za papirnatno poslovanje določen znesek, vse drugo pa postoriš sam: poiščeš delo, nabaviš material, opraviš delo... Obrtne zadruge so predvsem finančni servis. Četudi sem ustanovil zasebno podjetje, to še ne pomeni prekinitve sodelovanja z zadrugo, saj se bo pač treba še naprej z nekom povezovati, sodelovati. Mislim, da bo to še naprej zadruge 14. oktober. Je pa res, da vsak servis nekaj stane in da je pač določeno delo treba plačati, saj v podjetju Refleks ne bomo mogli imeti vseh služb, ker bi bilo njihovo oblikovanje nesmotno. Radgonska zadruga se prilagaja novim razmeram. Sodelovanja pa tudi ne kaže prekiniti, ker sem kot obrtnik vanjo vlagal. Premoženje, ki ga ima (nova poslovna stavba in drugo), smo pač ustvarili člani zadruge in njeni delavci. Gre za solastništvo, ki je ni mogoče po sedanjih predpisih prenesti v novo podjetje ali pa odprodati.

SLAVKO LONČARIČ: Sem ustanovni član dveh obrtnih zadrug: najprej Prlekije v Ljutomeru, pozneje pa 14. oktobra v Gornji Radgoni. Zadruga 14. oktobra je veliko naredila, saj ima tudi lastno proizvodno dejavnost, česar druge nimajo,

naprej tolerirati, hkrati pa zahtevati, da za to, kar jim plačamo, naredijo več.

VESTNIK: Velika večina zasebnih podjetij ima načrte za prodajo svojih izdelkov ali storitev na tuje. Tovariš Kisilak se je s svojimi storitvami na tujem že uveljavil, čeprav gre zazdaj le za uslužnostno šivanje. Kaj pa drugi?

ROBERT KREMPL: V obratovalnici, zdaj pa podjetju Refleks, delamo veliko za tuji trg, vendar je zazdaj to posredni izvoz, saj naša izolacijska stekla vgrajujejo proizvajalci gradbenega pohištva (okna) in jih izvažajo. Precej posrednega izvoza imamo v Nemčijo. Je pa problem, ker so domače surovine, v našem primeru steklo, dražje od tujih. To je huda ovira za večjo prodajo na tuje. V dodelavne posle, torej, da bi predelovali oziroma dodelovali tuji material, pa ne bomo šli, ker bi pri tem nastali visoki prevozniki in zaradi tega ne bi bili več konkurenčni. Ugotavljam pa da so pri nas »lohn posli« donosni samo zato, ker delovno silo slabo plačamo. Če bi naš delavec za enako delo dobil plačilo, kot ga dobi v tujini, ne bi dodelavni posli prinašali dobička.

HERMAN KISILAK: Pogoji za uspešen nastop na tujem tržišču so v modernizaciji, avtomatizaciji, skratka v večji produktivnosti. Jaz plačujem svoje delavce za 8-urno delo dinarsko protivrednost 450 nemških markam. V Nemčiji dobi delavka za enako delo mesečno 1500 mark. To pa ne pomeni, da je pri nas delovna sila poceni, kajti od plače pri nas je treba

pa, da kar nekaj divjih zidar-skih skupin služi lepe denarce z delom v sosednji Avstriji. Možnosti pa so tudi, da se kot kooperantska družba priključim kateremu od večjih naših družbenih gradbenih podjetij.

...
Ko smo se odločili za sklic okrogle mize o prvih izkušnjah zasebnih podjetnikov, si nismo delali utvar, da bomo skozi vprašanja in odgovore zajeli vse, kar je dobrega prinesla nova zakonodaja. Premalo časa je pač minilo, odkar so nastale nove oblike organiziranja zasebnikov, pa zato še ni veliko izkušenj. Nekaj družb, četudi so registrirane že nekaj mesecev, se sploh ni začelo z delom. Pomembno pa je, po našem mnenju, da so z zakonom dane možnosti vsem, ki imajo podjetniško žilico. Ponovimo pa naj, kot smo že zapisali pred nekaj meseci, da so to ljudje, ki ustvarjajo nekaj novega, drugačnega, pri svojem delu so novatorji in prodorni. S svojim delom so vedno korak pred drugimi. Ne da bi se jim hoteli dobrikati, pa vendarle: taki so tudi naši sogovorniki! Le kdo pa ne pozna Slavka Lončariča iz Lokavca, Roberta Krempa iz Podgrada pri Radgoni, Jožeta Tompa iz Velike Polane, Hermana Kisilaka iz Sredice in Drago Flisarja iz Vidomca. Prvi je močno razvil kleparstvo, drugi steklarstvo, tretji kovinoplastiko, četrti konfekcijo, peti pa pravi, da je tesarstvo preveč utesnjeno in hoče nekaj več. Dobro je, da imamo v Pomurju še veliko več takih.

Pogovarjal se je
ŠTEFAN SOBOČAN

Ko 3 krat
8 ni več
nujno 24

inovacije

Lastnost oblasti je, da hoče vedno pred teboj stopiti na tvoje mesto.

Bistveno je, kaj pomeniš sam sebi. Če drugim pomeniš preveč, te hočejo imeti samo zase.

Ne obremenjuj se, če ne misliš tako kot drugi, vredno je, da sploh misliš.

S tem smo opravili še tri korake od sedmih v kakovost življenja, ki se nam ponuja v naj-novejši, šesti številki Revije za razvoj (RR). Pri tem smo s posebnim zadoščenjem pospremili novico, da je »obrtina delavnica Medicop v Murski Soboti, ki sta jo postavila na noge zakonca Podlunšek in je pravzaprav majhna tovarna mehanske medicinske opreme za intenzivno nego, katere izdelki so po kakovosti na svetovni ravni«, dobila komercialno ameriško nagrado za kakovost. S posebnim zadoščenjem zato, ker smo se o razvojno-ustvarjalnih naprežanjih Aleksandra in Zdenke Podlunšek ob strokovnem svetovanju in pomoči dr. Nikolaja Szepesyja, zdravnika-anesteziologa (tedaj še!) v Pomurskem zdravstvenem centru, razpisali v tej naši rubriki že pred natanko dvema letoma (Medicop — od Lajke do Nase in naprej, Vestnik, štev. 49/87, 17. decembra 1987). V tej zvezi opogumljajo njuni načrti, da bi dejavnost razširila na inženiring in se registrirala kot zasebno podjetje.

Trije začarani krogi s prošnjo za vpliv vplivnih na vplivne zoper vplivne

»Kvaliteta življenja (imeti, ljubiti, biti) ni dosegljiva tako, da delamo osem ur slabo in še osem ur, da bi se preživeli, am-

vljanje novih priložnosti, ustvarjalno upravljanje inovacij,« je razvidno iz Mulejevih okvirnih trditvev in predpostavk.

»Osnovni pogoji za podporo podjetništva znotraj kolektiva so: notranje podjetništvo, inovacijski delovni cilji vseh vplivnih, pomočnik direktorja zaščitnih inovatorjev, invencijsko-inovacijski krožki, vpliv invencijskega dohodka na osebne dohodke, delavsko in tržno delničarstvo (»samoupravno samolastništvo«), vplivne službe za marketing, raziskave in razvoj, vključno z invencijsko-inovacijsko, nenehno usposabljanje in nenehno nova obzorja zlasti najvplivnejših, da poslovodstvo deluje kot odbor delavskega sveta za pospeševanje inoviranja, vključitev zadolžitev glede inoviranja v vsakdanje naloge na osnovi inovacijske politike in strategije in podobno. Tako se da uresničevati prehod iz ru(t)inerskega v inovativno poslovanje.

(1. Načelno je vsak strošek nepotreben. 2. Dobro in slabo poslovanje se tiče vsakogar. 3. Zato povsod in nenehno namensko iščimo možne novosti. Enako važno so inovacije vseh 20 tipov.)

Seveda gre vse to brez podpore v družbenem okolju dosti težje, če družba ni inovativna; zato zveza inovativne družbe in

pak tako, da v osmih urah dosegamo konkurenčnost. V tem se inovativno-podjetniške družbe razlikujejo od ru(t)in(er)skih, za katere so značilni trije začarani krogi: (1) neizbraba znanja, (2) investiranje brez inoviranja, (3) vpliv/oblast ru(t)inerskih ljudi in organizacij,« je na nedavnem seminarju za mlade strokovnjake v Radencih (tema: Inoviranje in podjetništvo), ki ga je organizirala Medobčinska gospodarska zbornica, pojasnjeval dr. Matjaž Mulej.

»Zato 15 odstotkov človeštva obvladuje 95 odstotkov znanja sveta in živi v gornjem predalu razpona narodnega dohodka, ki je že pri 150:1 v škodo ru(t)inerskih. V Jugoslaviji smo v obdobju 1979—86 investirali skoraj sto milijonov dolarjev, a je družbeni proizvod padel z 58 na 40 milijonov dolarjev, razpon Jugoslavija: Avstrija + Švica + Švedska pa skočil z 1:5 na 1:10. Nuja konkurenčne sposobnosti vodi v nujno ekonomsko smiselnega, to je celovito preiščljenege investitorja in druge porabe in to vodi v nujno virov, ko ni akumulacije. Zato prihaja v ospredje potreba in možnost inovacijskega dohodka in dobička; če bi se uspešni domači primeri uporabe znanih metod razširili povsod, bi lahko znesel okrog dve tretjini družbenega proizvoda, po skrajnih tujih pa tudi 800-odstoten prihranek. Za to je nujno in možno dojeti, da je inovacija vsaka koristna novost, dosežena bolj z znanjem in iznajdljivostjo kot z investiranjem. Vendar se to ne da, če ne aktiviramo ljudi (z uporabo znanih metod), da vsi mislimo in vsi delamo. Pogoj za to je posodobitev upravljalške etike/kulture in prakse vplivnih, da organizacija preide na inovativno poslovanje, podprto s podjetništvom. Sodobno podjetništvo ni le lastništvo + upravljanje, ampak ustvarjanje in upra-

spremembe v ustavi, zakonih in drugih družbenih in državnih ukrepov, tako da se sproščajo ustvarjalne sposobnosti ljudi in se Jugoslavija odpira za razvito Evropo, ljudje v organizacijah pa stimulirajo in silijo v inovativno poslovanje in osebno obnašanje. Drugi kongres Zveze izumiteljev Jugoslavije konec oktobra je predlagal model, skupno ga predlagamo Zveznemu izvršnemu svetu, Gospodarski zbornici Jugoslavije, Zvezi sindikatov Jugoslavije in Zvezi inovatorjev Jugoslavije. Toda brez podpore iz organizacij oz. podjetij je ZIS blokiran.« Končno dr. Matjaž Mulej navaja: »Zato prosim za vpliv vplivnih na vplivne zoper vplivne, če in ki so bolj za ru(t)in(er)stvo kot za inovativnost in podjetnost. Pod njihovim vplivom nujno vsi propagiramo. Ker gre za paranje železnih srajc starih navad pomnite: če nam ne mečejo polen pod noge, moramo postati zaskrbljeni, najbrž nismo več inovatorji.«

Vprašali smo ga, v katere projekte, raziskave, študije je ta čas vključen. Je bil kaj na tujem?

»Letos smo doživeli čast, da smo bili — kar je najvišji rang mednarodnega sodelovanja — kar štirikrat povabljeni na svetovne kongrese z referati, pa tudi nobeden od poskusov, da bi se kje pojavili, ni bil zavrnjen. S kakimi desetimi soavtorji smo s prispevki nastopili v Angliji, Nemčiji (obeh Berlinih), Avstriji, na Nizozemskem in drugje. Skoraj deset je bilo samo mednarodnih referatov, ki so vsi sloneli na ustvarjanju naših modelov inovativne družbe v razmerah dežel, ki so industrializacijski zamudniki, kot je tudi Jugoslavija. Odmev je tolikšen, da je na robu fizičnih zmoglosti. V podjetjih pa sem bil v minulnem študijskem letu čez 70-krat.«

Branko Žunec

OMIZJE: KAJ JE/BO Z DEŽELO OB TROMEJNIKU? (IX)

NAVDIH PRI »BÜRGERMEISTRU« IN »MALEM RITARJU«

Poslovno-informacijski center ali na kratko PIC lahko pomeni tudi Pride in crkne — Kako se je rojeval ljutomerski Mikrokozmos in kakšno je ozadje pobude za uvedbo ekološke policije? — Mukotrpno razvozlavljanje birokratske latovščine se kljub vsemu splača — Poučno vračanje k banovinam, komitatom, malim in velikim »ritarjem«, županom in sorodnim historičnim reliktom

Za strnjen povzetek četrte in pete okrogle mize o novem razvojnem vzorcu Pomurja si vzemimo tole iztočnico: »... kakor je bilo podjetje kot generator nacionalnega bogastva »osvojevalno« kapitalne vsebine in spremenjeno v birokratsko organizacijo združenega dela za izvajanje nalog plansko-tržnega gospodarstva, ki ga ima v rokah politična birokracija, tako je bila občinska samouprava v lokalnih skupnostih kot priložnost teritorialnih enotah »izpraznjena« svojega interesnega naboja in spremenjena v komuno, ki je birokratski podaljšek državnega etatizma in centralizma. Očitno gre v obeh primerih za isto izhodiščno filozofijo in za isto logiko izpeljave.« (Dr. Janez Šmidovnik, Brez klasične občine — praznina, Teleski, štev. 49/88, 8. december 1988)

Zdi se, da v vzhodno Slovenijo še ni prodrli val podjetništva — kot podjetništvo vre v Ljubljani. Se pa napoveduje val stečajev. In to je lahko usodno.

Za četrto okroglo mizo je mag. Etelka Korpič-Horvat posvarila: »Zasebna in mešana podjetja ter obrtništvo so resda velik ventil za določene razvojne usmeritve, vendar glavni ventil ne bodo nikoli. Le velika podjetja — Mura in druga v sistemu ABC Pomurke — so tista, ki bodo nosilci razvoja. Imajo namreč gmotno osnovo: premoženje, kapital. In znanja. Morali bi jih razbremeniti oz. tudi zanje poenostaviti vse postopke in dokumentacijo za pridobivanje določenih dovoljenj, registracij, odpiranje ziračunov in podobno. Tu je tudi več malih družbenih podjetij, ki po premoženju, zaposlenih in znanju niso večja od obrtniških delavnic. Zaradi problemov z likvidnostjo in poslovanja z izgubo nekaterim že grozi stečaj. Medobčinska gospodarska zbornica je tista ustanova, ki bi jim morala dati ustrezno strokovno pomoč.« Direktorica SDK je omenila podjetje Sobota, ki je že v stečajnem postopku, in Lino Apače s 315 delavci, kjer so tik pred tem, da se začne stečaj, hkrati pa predlagala, naj bi vendarle v pokrajini z različnimi povezavami ohranili tiste dejavnosti, ki imajo prihodnost — da poslujejo in prodajajo svoje izdelke na tržišču. In druga plat medalje: »Naša velika prednost je v dokajšnjem številu bogatih ljudi — kmetov, zdomev in tudi zaposlenih, ki imajo prihranke. Tak center za svetovanje bi prišel prav, saj bi jim mogel posredova-

»Anglosaksonci imajo za državo izraz State. Germani Stadt, mi država. State označuje stanje, država pa — kot govori Špilak — obvladovanje. V tem je tragedija. Skušam opozorjati na zgodovinske razsežnosti in na drugačnost v okviru kontinuitete. Šele tako lahko postavljamo temelje. Naloge malega in velikega »ritarja« v Prekmurju oz. Slovenski krajini so bile rečimo znane. Danes se tega branijo. Dajmo občini funkcijo kot jo je na vasi imel mali »ritar«, ali kot jo ima župan mesta, Bürgermeister. Ta nima kaj govoriti o tem, če bo Šoster pripeljal iz Nizozemske fabrikanta ali hotelirja, ki bo v Bukovnici postavil hotel z biološko hrano. Nekoč so bile banovine. Pa dajmo med občino in republiko neko vmesno inštanco, ki bo eksekutor centralnih oblasti; to je nekaj podobnega kot regionalni parlament.«

(Alojz Kavaš)

ti, kam naj vlagajo, v kaj in podobno.«

Med udeleženci pete okrogle mize pa je bil tudi Goran Šoster, ljutomerski podjetnik, prvi mož Mikrokozmosa, nekoč zaposlen na občinskem komiteju za družbeno planiranje in gospodarski razvoj, sicer njega dni razborit mladinski funkcionar, ki je obširneje razčlenil zgodbo o ustanavljanju lastne firme. »Zaposlitev na komiteju je bila prednost in ovira hkrati. Občinska skupščina je že pred leti sama propagirala potrebo po razvojni službi ali centru za zbiranje inovativnih, visokousposobljenih kadrov, ki ponavadi bežijo iz občine. V tem vidim prednost, oviro pa v dejstvu, da me niso preveč marali, ker nisem nikdar kimal. Izkrista-

drejena sistemu oz. centru, pripravljena, da se ukvarja z nami. Ko smo začeli s pridelavo zdrave, domače ali biohrane, so nam očitali, češ, to je romantizem, vračanje v fevdalne čase. Tragedija prekmurstva ali vzhodnopa-nonskega slovenstva je, da nima-mo pregleda nad tem, kaj se na tem področju dogaja v Avstriji, na Madžarskem, po svetu. Problem je v naslednjem: kako bo občinska uprava sooblikovala zakon o javni upravi, ki bo nastal na republiški ravni? Vemo, kako je s to zadevo pri Madžarih, kjer je realistična ideologija vse skupaj zajebala; podobno pri nas. Naj bo občinska uprava avtohtono organizirana oz. naj bodo njeni rezultati merilo uspešnosti.« Nato je sledilo: »Država je za to, da vzpostavlja ravnotežje, razmerje; skrbi, da se stanje ne poruši in da ne prevladuje, na primer, Kočevski Rog ali Ozna, ampak da je poudarek, vzemimo, na ekološki policiji, in ne policiji Bele Bančije, ker je to brez zveze. Če bo ta sledila Kocbeka, je to brez zveze. V tem smislu govorim o stanju.«

Ko prideš v sprejemno pisarno, te naženejo v resorni organ, tu ti dajo papir, greš spet v sprejemno pisarno, ga izpolniš, se vrneš in tako dalje in tako naprej

Približno tako se dogaja vsem nam, ko se po določenem poslu zapodimo v občinsko upravno zgradbo — pa ne le v Murski Soboti. Diplomirani ekonomist Vlado Kerec, ki je podpredsednik soboškega občinskega izvršnega sveta, v njemu lastnih besednih obratih in bravurah hoče prepričati, kako je tukajšnja uprava učinkovita

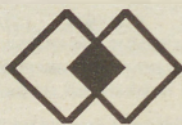
»V zadnjem času ugotavljamo, da velik del idej, ki jih prinesemo oz. predlagamo, pograbijo gospodarski sistemi, ki so znenada vrženi iz varne materice države; vrženi v prostor, kjer neusmiljeno veje veter trga. Tu so povsem druga pravila igre. Prav zanimivo, da so zdaj veliki sistemi zainteresirani tudi za take programe, za katere prej sploh ni bilo govora, da bi se zanje zanimali.«

(Goran Šoster)

— »najmanj za 50 odstotkov bolj kot druge v Sloveniji« — in posodobljena. »V določenih upravnih organih že nekaj let uvajamo računalnike. Zlasti v zadnjih letih smo to precej razširili in načrtujemo še večje širitve,« je dopovedoval za omizjem. Sicer pa je njegov credo naslednji: »Sedanje stanje je tako, kot je, in vse to, kar je bilo izrečeno glede na raznorazna dogajanja ali odnos do vsega tega v preteklosti. Izhajati je treba iz sistema, ki je bil v preteklosti, torej najširšega, državnega in še nižjega občinskega, ki je bil vse od — če gremo v zgodovino — po vojni nastavljen in se je razvijal v raznoraznih oblikah vse do danes.«

Da ne bi izgubljali prostora, še izkušnja dr. Štefana Špilaka, ki je bil tudi tokrat z nami za okroglo mizo. »Če bi bilo v občinski upravi pri registraciji avtomobilov tako urejeno, kot je na Agroservisu, bi bila to »banja«. Tu sem doživel tako poslovanje, kot je na Zahodu.« In še replika, ki zadeva ustanavljanje Poslovno-informacijskega centra (PIC) pri Medobčinski gospodarski zbornici, predhodnika zdajšnjega Podginga (Podjetniškega inženiringa). »Začeli smo konec lanskega maja ali junija. Sodelavec mag. Janez ga je krdil za: Pride in crkne. Vendar ni niti prišel, je prej crknil.«

Branko ŽUNEC (se nadaljuje)

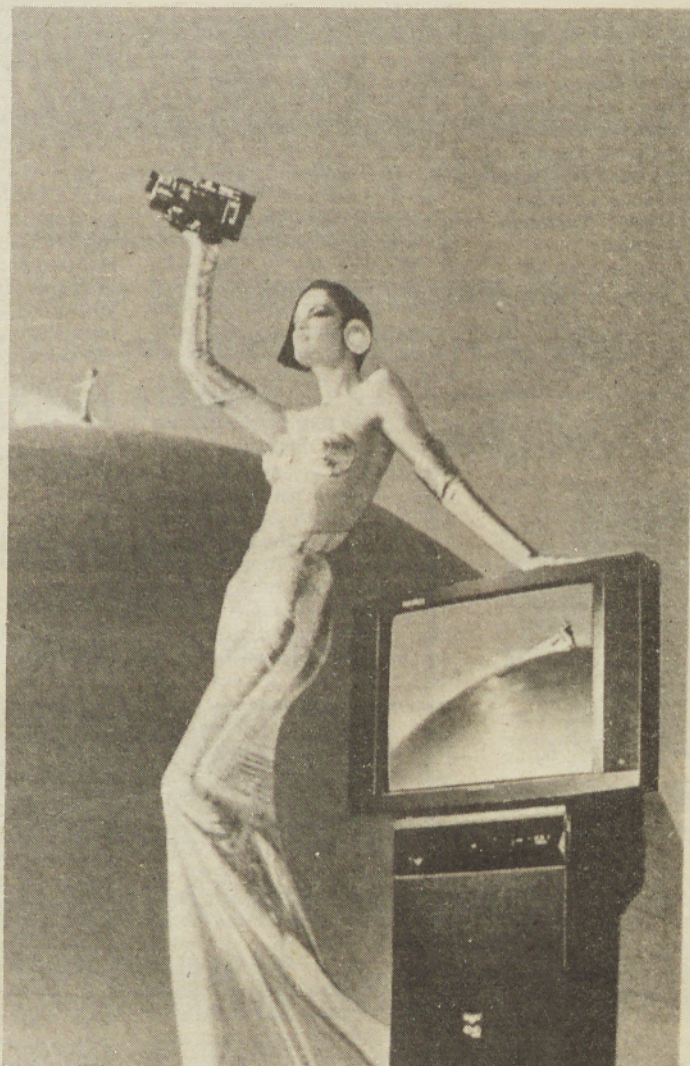
MIKROKOZMOS

ZA ODPRAVO

RAČUNALNIŠKE NEPISMENOSTI

ORMOŠKA 3, LJUTOMER, TEL. (069) 81 325

VRHUNSKA KAKOVOST

emona commerce
tozd globus

Ljubljana, pohod Maximarketa, tel.: 061/219-107
Maribor, Lesnina, Hoče, Miklavška 63, tel.: 062/304-697
Novo mesto, Emona-Dolenjka, Kidričev trg 1, tel.: 068/22-395

ZA NOVO PODOBO IN VSEBINO KMETIJSKEGA SEJMA

Letošnji sejem je bil v razburkanih gospodarskih in političnih razmerah, vendar pa se to ni bistveno poznalo na sejamski prireditvi, saj razen dveh vojvodinskih razstavljalcev drugih odpovedi ni bilo. Nasprotno, letos se je na sejmu v Gornji Radgoni predstavilo 50 novih razstavljalcev, tudi z območij, ki naj bi udeležbo bojkotirala. Sejem je letos razširil razstavni prostor, saj je dobil novo halo s 1.800 kvadratnimi metri pokritih razstavnih površin, problem pa še vedno ostaja pomanjkanje ustreznih prostorov za spremljajoče strokovne prireditve, predavanja in posvetovanja. Reševanju tega vprašanja bo potrebno v prihodnje nameniti več pozornosti, saj so morale biti zaradi pomanjkanja ustreznih prostorov nekatere prireditve zunaj razstavišnega prostora. Pri tem se bosta morala zlasti angažirati sejem in občinska družbenopolitična skupnost. Tradicionalno poanto so sejmu tudi letos dajale strokovne živinorejske razstave, predvsem razstava govedi, številna pa so bila tudi strokovna posvetovanja, ki jih bo potrebno v prihodnje časovno bolj točno opredeliti.

Tako je na seji programskega sveta Mednarodnega kmetijsko-živilskega sejma med drugim ocenil letošnji sejamski prireditev njen direktor Ivan Kovač. Obisk na sejmu potrjuje, da si je ta utrdil mesto v tem prostoru, v prihodnje pa se bo moral še bolj odpirati navzven, v jugoslovanski in evropski prostor. Sejem je zdaj torej na prelomnici, zato bodo potrebne nekatere spremembe, če ne želi ostati na meji province in se vključiti tudi v program sejamskih prireditev skupnosti Alpe-Jadran, so si bili enotni člani programskega sveta. Ustrezna strokovna institucija naj bi zato izdelala študijo o nadaljnjem razvoju sejamske prireditve, saj je ta neobhodna, če želijo sejem še naprej razvijati.

Sejem v Gornji Radgoni je v prvi vrsti še vedno namenjen neposredni kmetijski proizvodnji, na njem se predstavljajo tudi izdelovalci kmetijske mehanizacije in opreme, mora pa postati tudi mesto za poslovne dogovore, za kar je potrebno zagotoviti ustrezne prostore. Naploh pa je pomanjkanje infrastrukture eden največjih problemov, ki jih bo treba pospešeno reševati. Dobiti mora tudi boljše in preglednejše zunanjo podobo, zato je treba točno opredeliti, kaj sodi v koncept sejamske prireditve in na sejamski prostor in kaj razvijati ob sejmu, zunaj razstavišnega prostora. Sejem ima svoj zazidalni načrt in po tem ga nameravajo tudi razvijati, zato na sedanjem zabaviščnem prostoru načrtujejo gradnjo večnamenske dvorane, kazalo pa bi razmisliti tudi o gostinskem delu sejmišča.

Več pozornosti bo treba nameniti tudi vsebini sejma in spremljajočih prireditvah. Pri slednjih se čisto pojavlja problem financiranja, zato je ta vprašanja nujno potrebno spraviti z dnevnega reda. Po besedah predstavnikov pomurskega gospodarstva med nekaterimi še vedno velja prepričanje, da so spremljajoče strokovne prireditve stvar pomurskega prostora (npr. živinorejske razstave), vendar to ne drži. Če smo Mednarodni kmetijsko-živilski sejem opredelili kot osrednji slovenski kmetijski sejem, se mora v njegovo izvedbo vključiti Slovenija, program financirati in ga dosledno izvesti, pravijo pomurski gospodarstveniki. Če smo se, denimo, v Sloveniji opredelili za enoten govedorejski program, potem bi morali na sejmu videti vse pasme slovenske govedi.

Ocenjevanje nekaterih izdelkov je na sejmu postalo že tradicionalno, letos so prvič ocenjevali mesne izdelke, vendar se je tudi za to potrebno ustrezno opremiti in tudi skriti število priznanj, ki jih podeljujejo, saj sicer le-ta nimajo prave vrednosti in ne dosežejo namena.

Ludvik Kovač

ABC POMURKA BO SESTAVLJENO PODJETJE

ABC Pomurka bo postala neke vrste korporacija z določenimi vlogami in cilji v času gospodarskega sistema, ki je v času »preporoda«. Vsebinske spremembe v ABC Pomurki so predvideli na področju organiziranja, poslovne strategije, zajele pa naj bi tudi poslovodstvo. Slednjega morda še posebej. Čeprav gre tačas, kakor je to v »jugosil-

mačih strokovnih institucij, pa tudi tistih iz tujine.

Za slednje poteze doslej ni bilo časa, potreba ali posluha. Tako poskušajo v ABC Pomurki začetek oblikovnih in vsebinskih sprememb uvesti povezave na osnovi kapitalističnih vezi, kar pomeni, da bodo ob ceni »dela« namenili ustrezno ceno tudi kapitalu. Perspektivo iščejo združe-

ABC Pomurka bo šla na načelo tržnega načina poslovanja. Slednje se še posebej nanaša na financiranje skupnih služb. Spremembe se v naši družbi še ne dogajajo tako hitro kot v sodobnem svetu. Spremembe se tam namreč zgodijo tudi prek noči. Slednje nekako pomeni drugačen odnos zaposlenih v skupnih službah do združenih podjetij, ki financirajo skupne službe. Ob tem velja vseeno poudariti, da so delavci skupnih služb že doslej opravljali delo z enako odgovornostjo kot delavci skupnih služb v združenih delovnih organizacijah.

Vsi delavci skupnih služb bodo plačani za konkretno opravljene naloge — razen članov Poslovodnega odbora sestavljenega podjetja ABC Pomurka, ki bodo živeli od članarine povezanih podjetij. Slednje velja za oceno vsakega posameznika, ki razmišlja.

Povezana podjetja bodo združila za ustanovitev novega sestavljenega podjetja sredstva v višini 1 odstotka poslovnega sklada.

Delegati so na seji delavskega sveta sodza ABC Pomurka v M. Soboti sprejeli predlog pogodbe za ustanovitev sestavljenega podjetja ABC Pomurka. Podjetje je potrebno ustanoviti že zaradi nemotene finančne poslovanja prek interne banke oziroma finančne ustanove novoustanovljenega sestavljenega podjetja, saj sicer slednje ne more normalno poslovati.

stemu» že utečena praksa, za posvsem gospodarno usmerjene, pa tudi formalne razloge reorganizacije, pa se delavci v posameznih okoljih (svojih ozdih) zanjjo že odločajo predvsem s ciljem učinkovitejšega poslovanja.

Najodgovornejši delavci sodza sicer trdijo, da je za vsebinske rešitve za tako heterogeno organizacijo potrebno več časa, še posebno zato, ker bodo k sodelovanju morali pritegniti številne strokovnjake, in to ne le iz skupnih služb povezanih podjetij, temveč tudi delavce številnih do-

ni delavci in kmetje ABC Pomurke potemtakem v združbi z omejeno odgovornostjo ali v obliki delniške družbe.

V ABC Pomurki so se odločili za postopno rast kapitalističnih odnosov z željo, da naj bodo vsakega posameznemu podjetju zagotovljene prednosti, ki jih ne bi imelo, če ne bi bilo povezano podjetje, hkrati pa morajo biti zagotovljena vsem povezanim podjetjem visoka stopnja samostojnosti, učinkovito in uspešno usmerjanje in usklajevanje gospodarskih interesov.

ABC Pomurka je že doslej v svojem Centru za razvoj in marketing opravljala nekatere funkcije razvojno-raziskovalnega dela, v prihodnje pa bo ABC Pomurka zagotovila višjo kakovostno raven pri tem. Center za razvoj bo moral biti v funkciji kreiranja in realizacije razvojne strategije ABC Pomurke. Prav pri opravljanju te dejavnosti, ki bo omogočila uspešnejši razvoj na dogovorjenih področjih, bodo v prihodnosti največji pozitivni premiki. Če se bodo za to izhodišče dogovorili, to pomeni, da ne bodo obdržali obstoječih odnosov, temveč jih bodo dvignili na bistveno višjo raven. Posebna pozornost bo namenjena oblikovanju, standardizaciji, kakovosti, industrijski lastnosti, preizkušanju, spremljanju gibanj v svetu in njihovem prenašanju v podjetja, pripravam za uvajanje novih proizvodnih programov in tehnologij v podjetju oz. ustanavljanju novih podjetij, organizaciji povezovanja razvojnih programov in še česa. V dejavnosti razvoja bodo zato pritegnjeni številni novi strokovnjaki z različnih področij, s katerimi bo zagotovljeno kakovostno delo na naštetih področjih.

Število predvidenih povezanih podjetij je veliko, njihovi pogledi in potrebe pa zelo različni. Nejasno je opredeljeno, kako bo organiziran pretežni del dosedanje DSSP. Zunaj tega pa bo organizirano delo poslovodnega odbora. Naslednja delovna skupnost v sodzu bo opravljala komercialno koordinacijo. V osnovi bo to tranzitno-grosistično podjetje. Skozi ta značaj pa bodo zastavljeni tudi temelji poslovne politike tega podjetja.

V podjetju Center komercialnih poslov bo zagotovljena poslovna, dohodkovna povezava blagovno-finančnih tokov. Torej bo podjetje tudi nosilec teh tokov.

Za področje proizvodnje bo podjetje skrbelo za nabavo in prodajo izdelkov vseh vrst reprodukcijskih materialov, za oskrbo z embalažo ipd. Novo je področje kompenzacijskih poslov, kjer bodo maksimalno izrabljeni vsi proizvodni in trgovski potenciali.

Podjetje Center komercialnih poslov bo nosilec ponudbe uvoženega blaga, in to predvsem blaga za široko porabo.

Temeljiti strokovni pristop bo potreben pri propagandni dejavnosti, pri čemer bodo v podjetju Center komercialnih poslov organizirane tudi določene funkci-

je razvoja marketinga, in to predvsem za trgovska podjetja.

Ko govorijo o skupni finančni organizaciji, v ABC Pomurki poudarjajo, da bo ustanovljena na podlagi določila 145. člena Zakona o podjetjih.

Poleg skupne finančne organizacije in Centra komercialnih poslov bodo v sestavljenem podjetju še tri podjetja skupnega pomena, in sicer Zunanja trgovina, živinorejsko-veterinarski zavod za Pomurje in Projektni biro.

Slednja tri podjetja so bila že doslej enovite delovne organizacije z lastno dejavnostjo. V prihodnje pa bodo družbe z omejeno odgovornostjo, prav tako samostojne v svojem poslovanju. Medsebojna razmerja s sestavljenim podjetjem pa bodo podrobno urejena z dvostranskimi pogodbami.

Boris Hegeduš

Gnojenje vinske trte

(nadaljevanje)

HLEVSKI GNOJ

je najbolj razširjeno organsko gnojilo, s katerim vinogradniki gnojijo svoje vinograde. Hlevski gnoj je sestavljen iz trdih in deloma tudi tekočih sestavin (iztrebkov) domačih živali dodatkom stelje (slame). Hlevskega gnoja v vinogradu ni »nikoli preveč«, razen če ga ob sajenju damo v jamo direktno na korenine ali ob podlago, ki je prej nismo obdali z zemljo. Hlevski gnoj, ki ga bomo trosili po vinogradu mora biti dobro dozorel. Dozorevanje hlevskega gnoja je odvisno od več dejavnikov, najbolj pomembna pa je seveda temperatura. Poleti dozoreva hlevski gnoj na gnojišču hitreje kot pozimi. Tako traja čas dozorevanja 6—16 mesecev. Po videzu je zrel hlevski gnoj izenačen gnotu s sledovi ostanka stelje. Delovanje hlevskega gnoja, ki smo ga zaorali, je dolgotrajno in traja vsaj tri leta. Prvo leto se izkoristi 50 % hranil, drugo 30 in tretje 20 %. V peščenih in apnenih tleh poteka proces razgradnje hitreje kot v hladnih, vlažnih, težkih zbitih tleh. Glede vsebnosti hranil v povprečnem govejem gnoju lahko rečemo, da je v 1000 kg gnoja; 45 kg dušika, 25 kg fosforja, okoli 60 kg kalija, 14 kg magnezija, 45 kg kalcija ter še drugi minerali v manjših količinah. Seveda je največ vode (77 %) in organskih snovi (20 %). Razmerje med glavnimi hranili (N:P:K) je v hlevskem gnoju 1:0,6:1,5, kar ni idealno razmerje za vinsko trto. To naj bi bilo v naših razmerah 1:1,5:2. Da vsaj približno dosežemo to razmerje, je priporočljivo ob gnojenju s hlevskim gnojem dodati tudi mineralna gnojila s fosforjem in kalijem. Bogatejši s fosforjem pa je gnoj piščancev, vendar ga nikakor ne smemo uporabiti kot dodatek pri sajenju, v rodni vinogradih, če ga plitvo zadelamo v zemljo, pa je izredno dobro gnojilo. Če bomo gnojili z nezdozrelim hlevskim gnojem, lahko pričakujemo, da nam bo vinska trta (tiste) v začetku vegetacije porumenelo, kot da bi primanjkovalo dušika. Kajti mikroorganizmi v tleh porabijo za svoje življenje in razgradnjo organske snovi ves prosti dušik v tleh, zato ga začne primanjkovati trti. To se ne zgodi, če takemu gnoju dodamo dušik v mineralni obliki. Posebno pomembno pa je da moramo gnoj, ki smo ga pripeljali v vinograd, čimprej raztrositi, zaorati ali zakopati, ker se nam drugače iz njega izgubi oziroma razgradi na zraku in soncu dosti hranil. Za gnojenje enega hektarja vinograda v rodnosti bi morali dati (če ga seveda imamo) vsake štiri leta vsaj 40 ton zrelega gnoja. Možno je tudi, da damo vsako leto po 10 ton, ali vsako drugo leto po 20 ton, vendar to zahteva mnogo dela in vlaganj. Čeprav se zdi, da je druga možnost za vzdrževanje mikrobiološke aktivnosti in oskrba z energetskimi snovmi za proces mineralizacije organske snovi v tleh najboljša, vendar zahteva vsakoletni grob posev v zemljo (zaoravanje, kopanje), kar se mi ne zdi preveč dobro za koreninski sistem trte in za teksturo in strukturo tal. O načinih vnašanja hlevskega gnoja v tla v posebnem poglavju.

Gnojekva

tudi spada med organska gnojila, drugi naziv za gnojekvo je lahko tekoči hlevski gnoj. V njej ni ostankov stelje, je pa več vode. Po hranilni vrednosti je gnojekva bogatejša od hlevskega gnoja. Tako vsebuje prevrela gnojekva: 86 % vode, 0,7 % kalija, 0,18 % fosforja, 0,6 % dušika in 12,5 % organskih snovi. Razmerje med hranili v gnojekvi je 1:0,39:1,5 (N:P:K). Tako štejeemo gnojekvo v dušično-kalijeva gnojila. Da popravimo razmerje med hranili v gnojekvi, lahko dodamo gnojekvi NPK 10:30:20 in tako postane dobro organsko gnojilo. Uporabljamo jo samo v starih rodni vinogradih, in to v času mirovanja vinske trte, vendar nam je ponavadi zaradi slabih vremenskih razmer pozno jeseni in pozimi razvoj gnojekve onemogočen. Če jo uporabljamo med vegetacijo, nam pože listje.

Gnojnica

Koncentracija hranil v gnojnici je zelo majhna in odvisna od vrste živali, od katerih je sečnina. Vode je v gnojnici 96 %, organskih snovi 2 %, dušika 0,1—0,8 %, fosforja 0,05—0,1 %, kalija 1—1,8 %. Dušik je pretežno v amonijski obliki, zato se ga kar 50 % izgubi že pri razvozu. Če jo uporabljamo med vegetacijo, nam lahko povzroči ožige listja in grozdja. Jeseni pa trta ne potrebuje toliko dušika in ta se nam do pomladi izgubi. Gnojnica je primerna predvsem za travnike in pašnike.

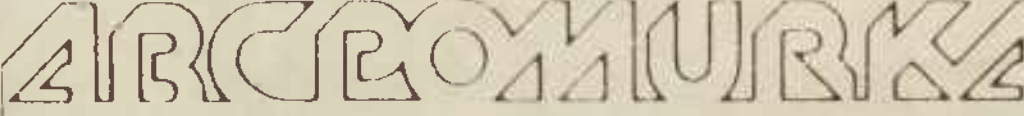
Kompost

je oransko gnojilo, ki je nastalo iz rastlinskih ali živalskih ostankov in kjer se je organska snov popolnoma razgradila v trajni humus. Kompost je odlično organsko gnojilo, nenadomestljiv pri sajenju vinske trte, nadomesti ga lahko le popolnoma dozorel hlevski gnoj. Na apnenih tleh nam slabo dozoreli hlevski gnoj povzroči klorozo vinske trte, prav tako takšnega gnoja ne smemo uporabljati na težkih tleh. Tam priporočamo kompost oziroma kompostiran hlevski gnoj. Poleg komposta iz hlevskega gnoja poznamo in si lahko naredimo kompost še iz drugih organskih snovi (odpadkov).

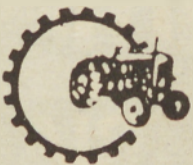
- kompost iz org. odpadkov iz gospodinjstva,
- kompost iz listja mladice in zalistnikov vinske trte,
- kompost iz rozg vinske trte,
- kompost iz plevelov, ki so v vinogradu,
- kompost iz šote,
- kompost iz gozdnega listja in mulja iz rek in potokov itn.

S kompostiranjem pripomoremo, da naravo manj onesnažujemo z različnimi organskimi odpadki, ki jih mečemo med smeti in so le vaba za glodalce. Kompostiranje zahteva veliko ročnega dela (mešanje, prekopavanje, sejanje skozi sito itn.) Kompost se po vsebnosti hranil dosti ne razlikuje od hlevskega gnoja, prednost komposta pa je predvsem v večji vsebnosti trajnega humusa, mikroelementov in fitohormonov. Zrel kompost vsebuje: 0,35 % dušika, 0,2 % fosforja, 0,25 % kalija, 2 % kalcija. Razmerje med osnovnimi hranili je 1:0,57:0,71. Kompostu je priporočljivo dodati mineralna gnojila, predvsem fosfor in kalij. Dozorevanje komposta traja 6—20 mesecev. Prihodnjič več o šoti, tropinah in pecljevin.

Inž. E. Novak

ABC POMURKA

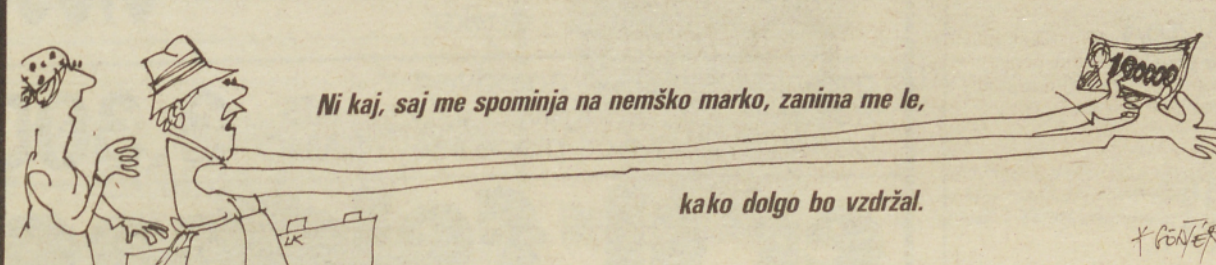
AGROSERVIS p. o., Murska Sobota

Kroška cesta 58
YU-69000 Murska Sobota
☎ (069) 21-630
telex: 35-219

*Cenjenim strankam želimo
vesele praznike in srečno
novo leto 1990!*

● Tudi prihodnje leto se
priporočamo z našimi
kakovostnimi storitvami!

**FRANCEKOV
PREMISLANJE**

Ni kaj, saj me spominja na nemško marko, zanima me le,
kako dolgo bo vzdržal.

V razvitih državah Zahodne Evrope, ki zaposlujejo tujo delovno silo, živi in dela okrog milijon jugoslovanskih zdomcev, med njimi pa je okrog 60 tisoč Slovencev. V teh dneh, ko v domovini zelo »burno« razpravljamo o prihodnosti slovenskega naroda, položaju Slovenije v Jugoslaviji in skupnem slovenskem kulturnem prostoru, tudi zdomci hočejo vedeti, v kakšno domovino se bodo morebiti vrnili. Vključili so se že v javno razpravo o dopolnitvi k slovenski ustavi in podprli tista določila, ki zahtevajo suverenost slovenskega naroda in odpirajo nova pota k demokratizaciji naše družbe, za izhod iz krize in za vključitev Jugoslavije v Evropo, njim pa dajejo možnosti za sodelovanje v gospodarskem, znanstvenem in kulturnem življenju v domovini. A tako kot raste kriza v državi, raste tudi njihova kritičnost do domovine, na katero so bili nekoč zelo ponosni. Zdaj so vse bolj naklonjeni vrednotam imigrantske družbe, bolj podvrženi njihovim sredstvom obveščanja, odlagajo vrnitev, zmanjšujejo ali dvigujejo hranilne vloge v jugoslovanskih bankah, pa tudi odnosi do zdomcev iz drugih predelov Jugoslavije se slabšajo.

»Danes, po toliko letih doživljamo razočaranje za razočaranjem. Jugoslavija, ki je nekoč pod Titovim vodstvom veljala v svetu kot nekaj posebnega, spet postaja tisto, za kar je veljala pred vojno — nepomembna, gospodarsko in sicer nerazvita primitivna dežela nekje na Balkanu. Spominim se, da smo otroci nekoč v tej deželi peli: Lepo je v naši domovini biti mlad. Je v tej deželi še lepo biti mlad? Bodo imeli otroci, ki odrasčajo v senci izrednih razmer in ki se prezdaj srečujejo s puškami in bajonetami, res lepe spomine na svojo mladost? In kako živijo delavci v državi, kjer menda ni izkoriščanja, pa mnogi kljub rednemu delu živijo na robu lakote...?« se sprašuje Zvone Kokalj, socialni delavec v Ingolstadtu. In podobna so vprašanja tudi večine drugih naših zdomcev.

Kako pa ocenjuje njihov položaj in dejavnost jugoslovanski konzul v Münchnu Viljem Rozman?

»Na južnem bavarskem živi okrog 100.000 Jugoslovancev. Največ jih je v Münchnu z okolico, in sicer čez 51.000, pa v Augsburgu, Ingolstadtu, Rosenheimu in še v nekaterih drugih krajih. Po naših podatkih je med njimi okrog 6.000 Slovencev. Zdomci so organizirani v klubih. Na tem območju jih je 52, od teh so trije slovenski. To so Drava v Augsburgu, Triglav v Münchnu in Lastovka v Ingolstadtu. V teh klubih so Slovenci našli mesto, kjer ohranjajo svoj materni jezik, gojijo slovensko kulturo in se ukvarjajo tudi s športom. Družijo se tudi z Nemci, pa tudi pripadniki drugih jugoslovanskih narodov in narodnosti. Zaradi razmer v Jugoslaviji, to je težko

gospodarskega položaja in političnih razmer se jih je večina že odločila, da bo ostala na tujem do upokojitve oziroma pravice do pokojnine. S tem se bistveno spreminja tudi prihodnost njihovih otrok. Večina jih bo najbrž tu končala šole, se zaposlila in ostala na tujem. Na to moramo računati in skrbeti, da ostanejo vsaj v srcu naši. Mislim, da je dober primer spodbujanja narodne zavesti med mladimi na tujem mladinski klub v Lastovki, ki so ga odprli ob dnevu republike, pa tudi doslej so bili mladi v tem društvu zelo aktivni. Bolj žalostna stvar pa je, da upada število otrok pri slovenskem dopolnilnem pouku, pa tudi v drugih jezikih jugoslovanskih narodov in narodnosti. Eden od vzrokov je ta, da starši mislijo, da je dovolj, če njihove otroke naučijo materinščino oni sami, sicer pa je boljše, če se zaposlijo s kakšnimi

drugimi dejavnostmi, kot je dopolnilna šola. Nekaj pa prispeva k temu tudi nemška politika integracije, s katero vplivajo na mlade ljudi, da se vživijo in vključijo v nemško okolje.

V zadnjem času tudi opažamo, da se zdomci držijo bolj rezervirano, predvsem pa, da so začudeni in zmedeni zaradi dogodkov v domovini. Še vedno si ne morejo ustvariti slike, kaj se sploh dogaja doma, zakaj je prišlo do takšnega stanja, skratka, rušijo se jim nekateri ideali. Zaenkrat nismo zaznali ekcesov. Povsod so proslavili dan republike, in to je bila priložnost, da so jih obiskale tudi kulturne skupine iz občin pokrovniteljic. Mislim, da je ravno vez med Lastvko in Mursko Soboto zgledna. Samo nekaj je še klubov na Bavarskem, ki imajo tako dobre vezi s pokrovniteljic v domovini.«

Zanimive ideje mladih; zakaj mitingi

V Ingolstadtu živi in dela tudi JOŽEF KUTNJAK iz Lendave.

Kakšno je njegovo videnje zdomstva?

»Na tujem sem 15 let. Ves čas delam v tovarni avtomobilov Audi, in sicer v oddelku za mehanično obdelavo materiala. Med delom sem obiskoval večerno šolo in si tako pridobil ustrezno znanje ter kvalifikacijo. Tudi žena je tu in z nama sta dva otroka. Oba obiskujeta slovenski dopolnilni pouk, ker se nameravamo nekoč vrniti domov.

Zdi se mi, da ima nova vlada res namen sprostiti razvoj gospodarstva, in če bo vse to, kar je zapisano, realizirano, se bo dalo živeti tudi doma. Konkretno se še nisem odločil, ker je res precej možnosti. Veselim se, ko pripotujem domov in vidim razvoj.

Zanimive se mi zdijo ideje mladih v Sloveniji in jih tudi podpiram.«

Ingolstadtskim Lastovkam se večkrat pridruži tudi ALEKSANDER JOVANOVIĆ iz Vranja v Srbiji. Kako to?

Že davno so bile zamisli in pobude, da bi del proizvodnje tovarne avtomobilov Audi iz Ingolstadta prenesli v Mursko Soboto. Najprej se je govorilo o povezavi soboške Panonije, ki bi naj dobila avtomobilski posel.

Ampak to se žal ni uresničilo. Menda so bili glavni krivci jugoslovanski birokratski predpisi.

Vendar pobude, da bi Murska Sobotna in Ingolstadt 10-letno partnerstvo dvignila na višjo raven — kot so bile to po navadi izmenjave delegacij ob praznikih, sodelovanje na sejmu, gostovanja kulturnih skupin, razstave in še kaj — niso ponehale. Panonija se je namesto za Audijem uspela dogovoriti za kooperacijsko sodelovanje s firmo Scubert in Salzer, prav tako iz Ingolstadta; Audija pa so preusmerili v Muro. Začeli so se namreč dogovarjati, da bi naša tovarna oblačil in perila šivala avtomobilске prevleke za audi 80, ki jih dnevno izdelajo in pošljejo na trg okrog 1.400. V proizvodnji dela tudi blizu 800 jugoslovanskih

AUDI IN MURA

zdomcev, med njimi tudi precej Pomurcev. Tudi oni so ves čas spodbujali gospodarsko sodelovanje s pokrajino ob Muri. Lani so imeli predstavniki obeh podjetij več poslovnih stikov in vse je kazalo, da bo posel sklenjen.

Soboška Mura je v ta namen januarja letos poslala v Ingolstadt končno ponudbo, odgovora pa

lanskega leta, smo zdaj dejansko prišli tako daleč, da se je začela poskusna proizvodnja. Prav gotovo je to tudi rezultat 10-letnega partnerstva med obema mestoma. Za začetek šivamo manjše količine prevlek, vendar računamo, da bo po treh mesecih poskusne proizvodnje, oziroma predvidoma do konca marca, prišlo do novega dogovora, s ka-

Kaže, da bo večina zdomskih otrok končala šole na tujem, se tam zaposlila in se integrirala z nemško družbo. Skrbeti moramo, da bodo ostali vsaj v srcu naši. Tiste, ki v Ingolstadtu obiskujejo slovenski dopolnilni pouk, so jo najbrž vsaj delček že shranili v svojem srcu. Njihova prihodnost je razdvojena med odločitvijo: ali se vrniti ali ostati v tujini.

ni in ni bilo. Nekaj se je torej zapletlo. Potem pa je aprila le prišlo pisno sporočilo, da je proizvodnja avtomobilskih prevlek začasno preložena. Zagovorniki sodelovanja pa vseeno niso odnehali in pred kratkim sta firmi sklenili pogodbo za šivanje prevlek za audi 100, in medtem v Murinem tozdu Perilo že šivajo poskusne serije. Direktor tozda Stefan Ošljaj nam je o tem sodelovanju povedal: »Po večkratnih pogovorih s predstavniki firme Audi so se začeli v drugi polovici

terim bomo sodelovanje razširili. Moram omeniti še to, da je firma Audi za začetek proizvodnje poslala v Muro nekaj strokovnjakov in tudi strojne opreme za ta dela. Mi imamo vsekakor velik interes dolgoročno sodelovati z Audijem.«

Tako je torej le storjen nov korak v povezovanju z razvito Evropo.

JOŽE GRAJ

V trgovinah

lip & bled

je DANES CENEJŠE KOT VČERAJ!!!

NOVOLETNI POPUST DO 30 %

do 15. januarja za gotovinska plačila za vrata, okna, obloge, ladijski pod, opaže in pohištvo!

KAKOVOSTNO BLAGO — NAJCENEJŠE BLAGO

Izkoristite enkratno priložnost.

SREČNO NOVO LETO 1990

Informacije:
telefon (064) 77 161
(069) 22 941

BAUKNECHT ERTL TELEFUNKEN

ERTL FELDBACH - AUSTRIA

SHARP
Videorecorder VC-A105
o infrardeči daljinski upravljalca
cena brez prometnega davka

TELEFUNKEN **ATS SAMO 4.900,-**

Vrhunski prenosni televizor
37 cm ekran
možnost vgraditve teleteksta
brezhibne barve
SAMO ATS 3.900,- brez prometnega davka

Videorekorder Telefunken SAMO ATS 5.400,-

gorenje - 412 EKSLUSIV
GOROWAT
Pralni stroj Gorenje
4,5 kg suhega perila
programiranje z enim
gumbom
12 programov
400 obratov / minuto
cena brez prometnega davka

3.300,-

gorenje sušilni stroj - na odvod
zraka WT 413 - zmogljivost 4,5 kg
boden iz nerjaveče pločevine

ATS SAMO 3.300,-

ertl feldbach

50 LET PETJA NA GORNJEM SENIKU

»Dokler se bo slišala naša pesem, bo živel naša narodnost.«

Petdeset let je dolga doba. To so ure in ure vaj, številni nastopi doma in v tujini; to je mnogo veselja, pa tudi nekoliko manj veselja trenutkov. In jubilej je bil priložnost, da smo se spomnili preteklosti. Mešanemu pevskemu zboru so prišli čestitati številni gostje iz Madžarske in tujine. Prišli so tudi pevci iz Slovenije in avstrijske Koroske: ženski zbor iz Vižmarji, moški zbor iz Stične in oktet, Radiški fantje.

Na Gornjem Seniku so že od nekdaj radi peli. Prvi zbor, bil je cerkveni, je zapel pred petdesetimi leti ob posvetitvi nove cerkve. Tako so peli slovenske in latinske cerkvene pesmi. Prvi pevovalja je postal mlad učitelj Andraž Čabaj. Toda potem so prišli težki časi za slovensko pesem. Kljub temu da so Čabaj preselili, zbor ni umolknil. Z delom sta nadaljevala Anna Papp in Jozsef Vas. Peli so madžarske pesmi, ker ni bilo nikogar, ki bi jih učil slovensko. Šele leta 1963 se je Andraž Čabaj vrnil na Gornji Senik in ponovno prevzel dirigentsko palico. To delo je opravljal vse do leta 1984, nato pa je vodnjo zbor prevzela Maria Trifusz.

Takšna je v nekaj stavkih zgodovina zbora, ki že vrsto let nosi ime Avgusta Pavla. O tem in drugih dogodkih je več povedala tudi slavnostna govornica, Irena Pavlič. Dejala je, da ima prav ta zbor največ zaslug za ohranitev slovenske pesmi v Porabju. In čeprav so bili tudi časi, ko so pevci pravzaprav peli le samim sebi, in nikoli prenehali z delovanjem. Sredi šestdesetih let so nato prvi nastopili v matični domovini: najprej v Soboti in nato v Gornjih Petrovcih. Leta 1971 so se prvič udeležili pevskega tabora v Šentvidu pri Stični. Danes je za njimi že devetnajst gostovanj na največji slovenski pevski zborovski prireditvi.

»Vsi, ki smo danes prišli na to obletnico, nosimo v srcu ljubezen do naše pesmi. Slovenska ljudska pesem je bila nekoč edina ohranjenka jezika in kulture ter narodne samobitnosti. To še posebej velja za nas porabske Slovence. Vsak narod ima svoj spomin, svoje korenine. Take ko-

Zborovsko petje na Gornjem Seniku se je začelo s cerkvenim zborom. Tega so se spomnili tudi ob jubileju. Nekdanji in sedanjí pevci so v cerkvi po maši skupno zapeli. Ob tem pa je potrebno na žalost dodati, da je slovenska beseda izginila iz gornjeseniške cerkve, saj po smrti Janoša Kuharja ni več slovenskega duhovnika.

Govoriti o mešanem pevskem zboru Avgust Pavel in ne omeniti Andraša Čabaj, bi bilo, kot da niste napisali ničesar. Več kot trideset let je uspešno vodil zbor. Najprej od ustanovitve do leta 1951, potem v letih od 1963 do 1984. Ko smo ga povprašali, česa se najbolj spominja, je omenil sedemdeseta leta in prvo gostovanje na taboru v Stični. To so bila pravzaprav leta, ko je matična domovina spoznala Porabje in porabsko pesem. Iz Ljubljane so prišli skladatelj Radovan Gobec in sodelavci Zveze kulturnih organizacij. Radovan Gobec je priredil številne porabske pesmi za štiriglasno petje. Nastala je tudi pesmarica porabskih pesmi.

velikokrat tolažile in krepile. Pesmi naših babic in dedov ne smemo pozabiti. Dokler se bo slišala naša pesem, bo živel naša narodnost. Je ob koncu dejala Irena Pavlič.

Številnim čestitkam in priznanjem, ki so jih ob jubileju dobili gornjeseniški pevci, se je pridružil tudi predsednik Slovenske prosvetne zveze Tomaž Ogris. Menil je, da živimo v času, ko državne meje ne morejo in ne smejo več razdruževati, ampak le povezovali. Kultura, jezik in pesem nas dosti bolj združujejo kot pa številni politični zapleti in razpleti. Izrekel je tudi željo po stalnem in intenzivnejšem sodelovanju med koroškimi in porabskimi Slovenci.

Prav je, da se ob koncu spomnimo še najbolj zaslužnih. O prvem zborovodju Andrašu Čabaj smo že govorili. Pod vodstvom zborovodkinje Marie Trifusz je zbor še napredoval. »Njeno strokovno znanje in disciplinarno pozitivno vplivata na vse nas«, je rekla Irena Barber. In kljub jezikovnim pregradam (Maria je Madžarka) se je dobro uvela s pevci. V začetku je bilo težko, saj nisem vedela, kako me bodo sprejeli. Tudi učenje slovenskih besedil je bilo v začetku naporno, zdaj pa že gre. Zbor se je pomladil in nasploh so v njem veseli ljudje, ljudje, ki radi pojejo.

Dajmo besedo še Veri Gašpar, ki je najbolj vztrajna med pevci. Že 37 let se ne more ločiti od petja. In ko ji je mož dejal, da bi bilo zdaj že čas nehati in prepustiti mesto mlajšim, je dejala, da tega ne more storiti. Petje jo veseli, je pravzaprav del njenega življenja.

Kako bi torej končali? Pesem združuje ljudi, smo slišali v Porabju. Pesem je bila tudi tista, ki je pomagala ohranjati materin jezik. Prav gotovo jo bo treba predajati naprej, sinovom in hčerkam. In kot je dejala Irena Pavlič: »Slovenska pesem se je pela v Porabju več sto let - naj se še naprej poje več sto let.«

Silva Eöry
Foto: Nataša Juhnov

Kot je razvidno na fotografiji, poje v zboru tudi veliko mladih. In to je jamstvo, da se bo slovenska pesem v Porabju ohranila.

renine so tudi naše slovenske pesmi. S pesmijo se zavemo sebe, da vemo, kaj smo in kdo smo.

Neizmerno velika in čudovita je moč slovenske pesmi. V naši zgodovini in življenju so nas pesmi

EMERIK ŠERJAN, KI JE V DESETLETJIH NEŠETIM PRIJATELJEM NA POTI K POČITKU V SLOVO ZAIGRAL TIŠINO — ZNANO MELODIJO IZ FILMA OD TOD DO VEČNOSTI JE IZGINIL V TIŠINO

UMIK V TIŠINO

Težko je govoriti o človeku, ki odide tako nenadoma, saj je bil tako rekoč do včeraj še ves ustvarjalen med nami, poln izkušene modrosti, poln kreativnega nemira, ki je lastnost le redkih. Vzemljeni in ganjeni pa zremo na njegovo življenjsko pot in dela: koliko vsega je ostalo v njegovi zapuščini — on sam pa je bil in živel med nami tako skromno in samoumevno, z redkim človeškim obzirom in širino. Čeprav je morda bil kdaj, ko se je posvetil glashi, tudi sam, nikakor ni bil osamljen, saj ga je odlikoval iskren in priljuden značaj.

Emerik se je rodil leta 1934 v Soboti. Ob njegovi poklicni dejavnosti trgovca in poslovodje v trgovini pa je še nepregledna množica dela, udeleževanje v orkestru pihalne godbe. Ko se je pred leti zaradi načetega zdravlja invalidsko upokojil, pa je ustanovil orkester upokojenih godbenikov na pihala. In še en dolg in zaslug pokojnika; naši generaciji ni le ustregel na delovnem mestu, svoje prijatelje in občane je na zadnji poti k počitku nešteto krat pospremil s trubo, na katero je zaigral Tišino. Tako smo se s Tišino pred dnevi od njega poslovili tudi številni sodelavci, prijatelji in občani, ki smo ga cenili in imeli radi. Ob vsem tem pa ne bomo mogli pozabiti, da se je za zmeraj umaknil v tišino najpopularnejši pomurski interpret Tišine.

Boris Hegeduš

VLADIMIR POTOČNIK: PORTRET ČASA, OLJE 130 x 160, 1988.

Drugi bomo v prostorih galerije Kulturnega centra Miško Kranjec Murska Sobota odprli obsežno razstavo slik akademskega slikarja-specialista Vladimira Potočnika iz Ljutomer.

Avtor bo razstavil dela, ki so nastala v zadnjih štirih letih. Slikar je imel že več kot 30 samostojnih razstav, sodeloval pa je na številnih skupinskih razstavah doma in v tujini. Razstava sodi v program lastnih študijskih razstav soboške galerije sodobnih pomurskih likovnih umetnikov. Doslej smo že pripravili razstave del Jožeta Horvata-Jakija, Štefana Hauka, Franca Mesariča in Štefana Galiča; slednjegav sodelovanju z Zavodom za kulturo občine Lendava DE Muzej-galerija.

Vse našteje razstave je spremljal bogat dokumentarni katalog s spremno študijo. Tako bo tudi ob razstavi Vladimira Potočnika izšel obsežen katalog, ki ga je sofinancirala Občinska kulturna skupnost Ljutomer oziroma Galerija Ante Trstenjak iz Ljutomer, kamor bo razstava prenesena v mesecu marcu leta 1990.

Franc Obal

OPICA OŠPICA V DRUŽBI

Dolgo smo jo pričakovali — to opico Ošpico Neodvisnega gledališča Guliver in jo dočakali ob pravem — prednovoletnem času. Pred uradno petkovo premiero lutkovne igrice na puconski osnovni šoli so jo videli šolarji v Črenšovcih in Turnišču, razveseljevala pa bo tudi soboške malčke. Mednje bo prišla v družbi z zajčkom Dolgousčkom, kot jo vidimo na fotografiji Nataše Juhnov, na kateri sta Brigita Perhavec in Milivoj Roš. Lutki je oblikovala znana lutkarica Jožica Roš, scena je delo Sandija Červeka, za glasbo je poskrbel Janko Lešnik, avtor teksta pa je Feri Lainšček.

bb

MODRA MINERALNA VODA

TEMPEL

BISTRA, OSVEŽUJOČA,
SAMA ALI Z ...
DRUŽBO JI IZBERITE SAMI

ODSLEJ TUDI V VAŠEM DISKONTU
DAB — MURSKA SOBOTA

ČETRTEK, 21. DECEMBRA
MURSKA SOBOTA — Ob 18.00 bo v galeriji Kulturnega centra Miško Kranjec otvoritev samostojne razstave slik Vladimira Potočnika. Razstava bo odprta do 21. januarja.

PETEK, 22. DECEMBRA
MURSKA SOBOTA — Občinska zveza kulturnih organizacij organizira v okviru novoletnih prireditev gostovanje otroške predstave H. Van Delfa: Hura soncu in dežju Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice. Dopoldanski predstavi bosta za učence soboških osnovnih šol, popoldanska ob 16.30 za izven, vse tri pa v dvorani kina Park. Ob 17.00 bo na študijskem oddelku Pokrajinske in študijske knjižnice otvoritev razstave del slovenskega pesnika in dramatika Daneta Zajca ter literarno srečanje z njim.

(HURA SONCU IN DEŽJU)
Režija: Marjan Berk, scenografija: Janez Matelič, kostumografka: Marija Lucija Stopica. Igrajo: dedek Vretnar (Tone Solar), Hubertus (Iztok Mlnkar), trgovec (Stane Leban), blagorodna Dama (Teja Glazar) in kralj (Janez Starina).

LJUTOMER — V galeriji Ante Trstenjak bo ob 19.00 otvoritev dokumentarne muzejske razstave Boj za slovensko severno mejo 1918—1920, ki jo posreduje Muzej NOB iz Maribora, prihaja pa neposredno iz Beograda. Ob 19.30 bo v ljutomerskem domu kulture koncert komornega zbora RTV Ljubljana pod vodstvom dirigenta Mirka Cudermana.

SOBOTA, 23. DECEMBRA
GORNJA RADGONA — Ob 19.00 bo v avli osnovne šole Jože Kerenčič koncert komornega zbora RTV Ljubljana; predstavil se bo s pisanim sporedom narodnih in umetnih pesmi.

NEDELJA, 24. DECEMBRA
GANČANI — Na božični večer domače kulturnoumetniško društvo Dolince pripravlja koncert pred trgovino sredi vasi, kjer bodo ob praznično okrašeni jelki zapeli: moški pevski zbor, ljudske pevke in otroški zbor.

PONEDELJEK, 25. DECEMBRA

MURSKA SOBOTA — V evangeličanski cerkvi bo ob 19.30 božični koncert, ki ga izvajajo Sabira Hajdarevič — mezosopran, Jože Falout — rog in Mirko Bizjak — orgle.

TOREK, 26. DECEMBRA
MURSKA SOBOTA — Ob 19.00 bo v soboški galeriji koncert baročne glasbe. Gostuje ansambel Pro Musica Tibicinia z novim programom.

LJUTOMER — Kulturnoumetniško društvo Ivan Kaučič prireja ob 19.30 novoletni kulturni večer s prikazom dejavnosti svojih sekcij.

razstave

RÁDENCI — V razstavnem salonu hotela Radin so na ogled slike akademske slikarke Maje Kocmut iz Maribora.

BELTINCI — V beltinski čitalnici so razstavljena dela likovnih ljubiteljev Vilka Grleca in Lojzeta Rousa.

LENDAVA — Poleg stalne likovne in muzejske zbirke je v lendavski galeriji na gradu na ogled 17. razstava mednarodne likovne kolonije.

knjige

USPEŠNICE TEGA TEDNA v knjigarni DOBRA KNJIGA v Murski Soboti so: Dušan Ogrin SLOVENSKE KRAJINE (Državna založba Slovenije), Niko Kurent — PRAZNIČNO LETO SLOVENCEV 1/2 in Walt Disney — ZGODBE ZA VSAK DAN V LETU (Mladinska knjiga).

BLIŠČ IN BEDA

Rumene, rdeče, modre in še kakšne žarnice so iste kot lani. Jelka je postavljena v istem kotu, napis srečno novo leto visi na istih vrhčih in žebrih, le okrasni so namesto lanskih rdečih letos zeleni in modri.

Odštevamo dneve leta 89 in tega desetletja. Veliko tega se je spremenilo, marsikaj pa je ostalo enako. In obnašanje nekaterih trgovcev prav gotovo tudi. Poleg novoletnih bomo letos (odkriti) kupovali tudi božična darila, marsikje pa se bo novoletna jelka spremenila v božično drevesce. Zato bo potrebno večje nakupe opraviti že ta teden, pravzaprav čim prej, kajti cene so lahko vsak dan višje. Verjeli ali ne — v mnogih trgovinah smo izvedeli, da se na prednovoletno ponudbo šele pripravljajo, češ da je za to najprimernejši čas zadnji teden v letu. Nekdo razmišlja narobe — ali mi prehitro, trgovci prepočasno ali pa kupci, ki preveč hitijo z nakupi.

Res je, da ljudje nimajo veliko denarja in da jim je bolje ponuditi takšno blago, ki ga bodo tudi kupili. Res pa je tudi, da se za dobre stvari vedno najde denar, in da vse dobre stvari niso nujno tudi največje in najdražje. Zapakirana darila so lahko za milijon ali pa za pol manj dinarjev.

In če začnemo najprej z zavijanjem daril! — vemo, da je lepo zavito darilo včasih pomembnejše od vsebine. Vemo tudi, da je december čas daril, kljub temu pa tačas v večjih trgovskih hišah ne rezerviramo večje in prodajalke za zavijanje daril. Le-ta bi delala samo to (seveda taka, ki bi imela za to smisel). Ugodili bi mnogim kupcem, poleg tega pa bi kaj kanilo tudi v blagajno, saj potrebujemo za lepo zavito darilo podstavek, papirje, trakove, posušeno ali sveže cvetje in drugo — vse to pa nekaj stane, kljub temu pa ne toliko, da si ljudje kaj takega ne bi mogli privoščiti.

Kdor najraje podari knjigo, bo seveda zavil v knjigarno. Pomurske knjigarne so sicer s knjigami bolj slabo založene, kljub temu pa se prodajalke potrudijo in pripravijo primerna darila. To je tudi prostor, kjer boste našli novoletne čestitke na dovolj visoki ravni.

Kozmetični oddelki imajo največ možnosti za pripravo pestrih daril, cenejših ali dražjih. Kako to možnost izkoristijo, pa je odvisno od posameznih prodajalk in njihove spretnosti. Manj spretnim je letos pomagala tovarna Zlatorog Maribor, ki je pripravila številna tovarniško zapakirana darila z različno vsebino. Embalaža je prozorna in lična.

Tudi cvetličarne so tačas bolj ali manj novoletne in seveda božične. Mogoče pa bi bilo potrebno, da bi nekatere zaposlene pregledale kakšne tuje revije ali pa se odpravile na ogled drugih trgovin. Cvet lahko ponudi tako ali drugače, zelenje in sveče lahko prodaja vsako posebej ali pa spletne adventne venčke. Pravi užitek je vstopiti v Kurbusovo cvetličarno v Radencih, domiselne pa so tudi prodajalke na cvetličnem oddelku Blagovnice v Murski Soboti.

Nekaj pa je treba priznati — pomurske trgovine so pred novoletnimi prazniki bolj založene, na policah pa najdemo tudi blago iz uvoza. Čeprav bi pričakovali, da bo cenejše, je navadno dražje ali s podobno ceno, kajti administrativne poti so dolge, inflacija pa hitra. Kljub temu pa je tovrstno blago popestrilo po-

nudbo in izboljšalo raven kakovosti.

Prav je, da pogledamo pripravljeno večjih pomurskih trgovskih organizacij. Pri Mercatorju Slogi Gornja Radgona so se pogumno odločili, da bodo v decembru kupcem ponudili ugodnost obročnega odplačevanja (trije obroki brez obresti, eden se plača ob nakupu) ter gotovinske-

Mogoče pa želite praznovati božične in novoletne praznike na novih talnih oblagah? Vesna Ljutomer prodaja itison, tapison in topli pod na obročno odplačevanje. Kakor je dejala komercialistka Zdenka Jureš, bodo pripravili darila na vseh oddelkih z gospodinjstvi potrebnimi, galanterijo in kozmetiko, na voljo pa bo pestra izbira novoletnih

Zadnji dve soboti v letu, 23. in 30. decembra, bodo vse Potrošniške trgovine odprte do 17. ure. O založenosti in ponudbi smo povprašali direktorja Ljube Draga Kolmančiča: »Kot vedno smo se tudi letos pripravili, da bodo po 15. decembru vse trgovine dobro založene. Ker se nekateri potrošniki težko odločijo, kaj kupiti za darilo, jim bomo vnaprej pripravili nekaj najprimernejših z različno vrednostjo. Po 15. decembru bomo tudi ponudili nakup posameznega blaga pod ugodnimi pogoji, popusti in podobno. Imamo že lepo okrašene izločke, z 18. decembrom pa bo v izločko prišel že dedek Mráz. Zadnje čase se začne bolj množično pojavljati tudi blago iz uvoza, sladkarije in drugi prehranski izdelki, spodnje perilo in galanterija, vendar cene zaradi inflacije ne morejo biti dosti nižje. Da bi kupcem omogočili čim boljši nakup, smo predčasno opravili tudi vse inventure.«

Povsod smo slišali, da sprašujemo prežgodaj, kar le pomeni, da v pomurskih trgovinah še vedno ne posvečajo dovolj pozornosti popestritvi prednovoletne ponudbe, novostim in željam kupcev. Prednovoletni čas je za trgovine žal še vedno le možnost zmanjšanja prevelike zaloge, ne pa tudi priložnost za popestritev in pritegnitev kupcev z različni trženjskimi prijemi.

ga nakupa s popusti. V trgovini s kristalom, kozmetiko in galanterijo imajo čez vse leto pestro ponudbo raznih zapakiranih daril, še več pa jih bo seveda v prihodnjih dneh.

V samopostrežnih trgovinah s prehranim blagom so odvisni v glavnem od akcijskih tovarniških znižanj, na željo kupcev pa jim kupteno blago tudi zapakirajo.

V Vesni Ljutomer so šli nekoliko dlje. Veš december dajejo 5 odstotni popust za nakup večjih količin slatine, stila, swinga, olja, piva in sladkorja. Cilj je seveda spodbuditi prodajo teh izdelkov, po drugi strani pa verjetno vrniti udarec mnogim zasebnim diskontnim prodajalnam. Novo leto gor ali dol — ker so zaloge skoraj pošle, so ukinili popuste na gotovinski nakup tekstilnih izdelkov.

okrasov. Nekaj blaga so dobili iz uvoza, s tem da je za sladkarije cena enaka kot za domače, za igrače boste odšteli več, za nogavice pa manj.

Če pa bi zakonskim partnerjem namesto cenejših uvoženih nogavic raje podarili kaj zlatega, vam priporočamo, da se odpravite v Lendavo. Direktor Vencel Ostrič je namreč zagotovil, da bodo decembra akcijsko prodajali izdelke iz zlata za 20 odstotkov ceneje, prav toliko bo cenejša bela tehnika, tekstilni izdelki pa kar za 30 odstotkov. Žal nismo mogli izvedeti, kakšna je kakovost in izbira tega blaga. Njihove zaloge so še dokaj dobre, saj je bila prodaja v zadnjih mesecih slaba. Na začudenje (in ogorčenje) kupcev pa le v Lendavi nimajo blaga iz uvoza.

Potrošnik Murska Soba je letos storil velik korak — podaljšal so odpiralni čas v Blagovnici, Šopingu in krajevnih trgovinah za eno uro (v Murski Soboti do 20.00, v večjih krajih do 18.00 ali pa uvedli deljen delovni čas). V prvih dneh je bilo res več prodajalcev kot kupcev, vendar pa bo v prednovoletni nakupovalni mrzlici pravilnost te odločitve najverjetneje krepko potrjena.

Bernarda B.-Peček

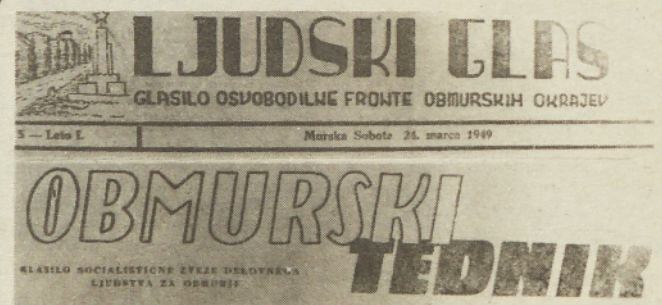
Pred novim samoprispevkom

V puconski krajevni skupnosti bodo imeli v nedeljo referendum o sprejetju novega samoprispevka krajanov. Vedo namreč, da brez njega ne morejo zagotavljati niti osnovne dejavnosti, kaj šele razvoj. Zato so na zborih krajanov predlagali programe ter se dogovorili o prispevkih. V naseljih Puconci, Šalamenci, Gorica in Markišavci bodo prispevki krajanov taki kot do sedaj, razen prispevek iz katastrskega dohodka, ki se povečuje, v teh, pa v vseh drugih naseljih. S tem želijo zmanjšati dosedanje razlike pri prispevkih iz katastrskega dohodka in od najnižjega osebnega dohodka. V Dolini, Bokračih in Vaneči pa so pripravili program, ki zahteva tudi večje prispevke krajanov, kot so bili do sedaj. O tem so se seveda odločali na svojih zborih krajanov.

Zbrani denar bi v vseh naseljih porabili za vzdrževanje in posodobitev vaških cest, za vzdrževanje vaško-gasilskih domov, nakup potrebne opreme za civilno zaščito, za razširitev in vzdrževanje ulične razsvetljave, za delovanje krajevne skupnosti in urejanje drugih komunalnih objektov.

Skupščina krajevne skupnosti pa je sprejela tudi sklep o razpisu spremembe namembnosti dodatnega samoprispevka, ki so ga že sedaj imeli v Puconcih, Markišavcih, Gorici in Šalamenci. V tem referendumskem obdobju so tako zbrani denar dali za modernizacijo občinskih cest. Ker pa je to že opravljeno, bi z denarjem dodatnega samoprispevka, ki naj bi ga imeli do septembra 1991. leta, asfaltirali vaške ceste.

mh

LETO 1981 — Namesto avodnika — Kakšno informiranje in za koga? — Zavedamo se, da marsikomu tudi ta zapis ne bo godil, vendar je prav, da se s temi težavami ne soočamo le v ozkih krogih. Vestnik konec koncev ni samemu sebi namen, pač pa je namenjen vam, delovnim ljudem in občanom Pomurja, zato mora biti njegova usoda tudi v vaših rokah, je sklenil — v 3. številki, 13. januarja — svoj naslovni članek Vestnikov odgovorni urednik Ludvik Kovač.

Iz njega povzemamo še naslednje: »Ko takole razmišljamo o tem, kaj je poleg informiranja še tisto, kar smo zaradi stabilizacije v Pomurju krčili in ukinjali, se nam nehote poraja še eno vprašanje: Kdo je pravzaprav ti, ki si lasti pravico odločati v imenu delovnih ljudi in občanov? Naj bo to predsednik skupščine občine, izvršnega sveta, socialistične zveze, sekretar ZK, tajnik SIS ali kdorkoli že, nihče se ob tako pomembnih odločitvah ne more opredeliti po lastnem prepričanju, če nima za seboj mnenja delegatov oz. »svoje delegatske baze«, kakor tako radi pravimo. Konec koncev se moramo zavedati, da bodisi ko »delimo« proračunska sredstva ali sredstva samoupravnih interesnih skupnosti, to niso sredstva posameznikov pač pa sredstva, ki jih delovni ljudje izločajo za zadovoljevanje svojih skupnih in splošnih potreb. Tam, kjer denar ustvarjajo, torej v organizacijah združenega dela, in ne v ozkih krogih strokovnih služb, ne v proračunskih debatah, bi morali odločati o tem, da del ustvarjenih sredstev dajo tudi za obveščanje, ki je potrebno delovnemu človeku. Prejkošlej bo treba enkrat dokončno izničiti proračunski odnos do sofinanciranja informativne dejavnosti in spoznati, da v danem primeru ne sofinanciramo zaposlenih na tem zavodu pač pa le dejavnost tega zavoda. Ko nam bo to spoznanje prodrlo tudi v zavest, se ne bomo več sklicevali na ideke ali odstotke povišanja, saj že zdaj dobro vemo, kaj pomeni enak indeks pri različnih osnovah.« In še tole povzamimo: »Za nami so tri desetletja več ali manj uspešnega informativnega poslanstva, vendar skorajda z gotovostjo lahko zapišemo, da v tako težkem položaju, kot je pred nami, še nismo bili. V teh desetletjih se je naš list sicer nemalokrat počutil kot zapuščen otrok, ki mora sam skrbeti za svoj obstoj, to pa se nam danes tudi maščuje.«

S POLTEDNIKA (SPET) NA TEDNIK — Zgodilo se je 4. junija 1981, z 42. številko. Naslov: **Vestnik — poslej tednik, V novi vsebinski in oblikovni preobliki.** Sinopsis: »Pred vami je Vestnik — tednik v dokaj spremenjeni vsebinski in oblikovni preobliki. Ponujamo vam ga v branje in presojo, saj je prav zdaj prilika, da se — kot že nekoliko-krat odzovete in vključite v dograjevanje zasnove lista, ki že 32. leto obiskuje domačije širom Pomurja.« Iz celostanskega besedila: »S prvim januarjem lani je Vestnik prešel na tedensko dvakratno izhajanje, podobno kot tudi nekateri drugi pokrajini-

VESTNIK

ski listi v naši republiki (Primorske novice in že pred leti kranjski Glas). Takrat smo se odločili predvsem za naslednje: »V letih 1981 — 1985 bo Vestnik še naprej izhajal kot poltednik ob torkih in petkih, vsa prizadevanja pa bodo usmerjena in ustvarjanje kvalitetnejše informacije... Po letu in pol, kolikor je Vestnik izhajal kot poltednik, si je uredništvo nabralo veliko dragocenih izkušenj in spoznanj. Ves čas tesno povezano s soustanoviteljji (občinskimi konferencami socialistične zveze) in tudi vami se je slednjič odločilo, da osnovne usmeritve — kvalitetna rast lista, ustvarjalna kritična odprtost — ne bo spreminjalo, ampak kvečjemu dograjevalo in krepilo. Še več: list naj bi postal tribuna vseh delovnih ljudi in občanov v pokrajini ob Muri, s tem da s tvorbo združitvijo torkove in petkove številke v četrtkovno zastavi veliko bolj zanesljivo traso nadaljnjega razvoja Vestnika... Uredniški odbor se je na svoji zadnji seji zavezal za vsebinsko zasnovo, ki naj bi v prvi vrsti omogočala, da se tudi sami ustvarjalno vključite v — da tako rečemo — izgradnjo pokrajinskega glasila. Če razgrnete pred sabo torkovo in petkovo številko, pollej naj bi bil tednik kvalitetna sinteza obeh.«

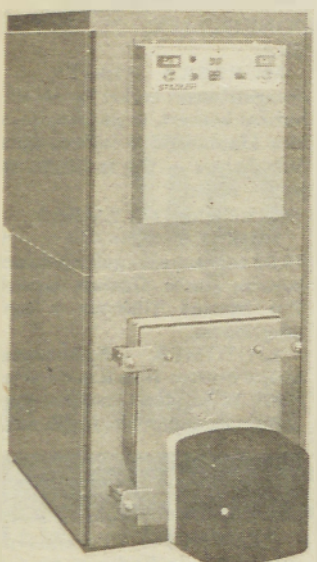
(B. Ž.)

TVT VEČ TOPLOTE V NAŠ DOM MARIBOR

— **SPECIALNI OLJNI KOTLI RL OD 20 do 40 kW Z BOJLERJEM ALI BREZ NJEGA ZA PRIPRAVO ČISTE SANITARNE VODE**

— popolno izgorevanje
— vroča kurilna komora
— avtomatska regulacija

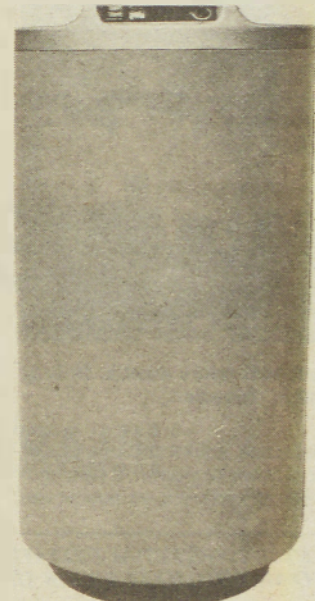

— **SOLARNI BOJLERJI MODEL SAT IN SB EXPORT**

— vakuumsko emajlirani
— možnost izkoriščanja več sistemov ogrevanja
— količina vode — 850 l/h

WEISHAUPT GORILNIKI OD 21 DO 3500 kW SEDAJ TUDI ZA DINARJE

— naj sodobnejša avtomatika
— elektromotorna zračna loputa

— **TRAJNOGOREČI IN UNIVERZALNI KOTLI ZA CENTRALNO OGREVANJE DO 120 kW**
— KOTLI NA TRDNA, TEKOČA IN PLINSKA GORIVA ZA CENTRALNO OGREVANJE VEČJIM OBJEKTOV DO 3500 kW
— PEČI ZA ETAŽNO CENTRALNO OGREVANJE KLETNE IN KUHINJSKE IZVEDBE
— **TRAJNOGOREČE PEČI ZA SOBNO OGREVANJE**

— avtomatsko delovanje
— z vakuumsko emajliranim bojlerjem ali brez njega
— popolno kurjenje in vzdrževanje

NOVO

TVT — EVROPSKI

DOBAVITELJ SODOBNEGA OGREVANJA

TOVARNA VOZIL IN TOPLOTNE TEHNIKE BORIS KIDRIČ n. sol. o. MARIBOR 1863

62000 Maribor, Lenjngrajska 27
telefon: (062) 302-321
telex: 33-161 TVT MB YU
Predstavništvo
11000 Beograd, Katančeva 24/II
telefon: (011) 450-695

Jože Graj

ŽELIMO OHRANITI TRADICIJO

Božični in prednovoletni je v Pomurju čas množičnega vračanja naših zdomcev, ki preživljajo praznike v krogu svojih domačih. V glavnem so to le začasna vračanja, med stalnejšimi pa je vrnitev Kisilakov iz Serdice. O poslovanju v butik K, predvsem pa o na tujem pridobljenih izkušnjah se je razgovoril Herman Kisilak.

Zelo uspešno ste (vsaj po vide-nem v butik K) tisto, kar je ta trenutek modno na Zahodu, kjer imate tudi del svojega podjetja, prenesli domov. Vam je ta dvojnost v prid, saj imate uvožene materiale najbolj modnih barv, ali pa je v razkoraku s sedanjim stan-dardom v Jugoslaviji?

»Veste na Zahodu se ljudje oblačijo zato, kar hočejo biti po modi oblečeni, pri nas pa vse bolj zato, ker nam pač manjka kak kos garderobe.«

Res je, pri nas se vsaj zdaj po-zi-mi vse bolj oblačimo zato, da nas ne bi zeblo. Moda, kot muha eno-dnevica pa je tisto, kar z našimi osebnimi dohodki več ne moremo slediti. Se to opazja pri prodaji v vaši prodajalni?

Ja, to je naša žalostna vsakda-njnost. Ta, da namreč morajo lju-dje nekajkrat obrniti vsak dinar, preden si sploh lahko kaj kupijo.

Pri nas še kar kupujejo, ker ima-mo sorazmerno ugodne cene.

Vaša prodajalna na Goričkem je malce odmaknjena. Je to raz-log, da ste se odločili tudi za odprtje tiste na Lentu v Mariboru in verjetno še kje?

Butik K na Goričkem je res daleč, to jesen nas je pri pristopu motil še obvoz. Toda tisti, ki so enkrat prišli, se radi vračajo.

Na Lentu v Mariboru nas obiščejo predvsem tisti, ki jim je pomembno ime proizvajalca in ponudba. Ljudje vedno bolj išče-jo nepotvorjene izdelke.

Tistim, ki se še lahko odpra-vljajo po nakupe v Nemčijo ali kam drugam, torej prihranite pot in strošek za bencin. Ali ste tako kot podjetja, da potem to vkalku-lirate in dvigajo ceno na domačem

trgu, ali pa vaši izdelki doma niso toliko dražji kot je naprimer kon-fekcija in bela tehnika, kjer se na tujem prodajamo pod ceno, razli-ko pa plača domači kupec?

Pri nas vsa družbena podjetja ravna-tako, kot da bi bila neodvisna od vsega in zato pozdra-

in vedo kakšne so barvne smerni-ce sezone; za domače pa smo malo preživahni, barvno prepe-stri, ker prehitevamo naš jugo-slovanski čas za celo leto.

Kdo pa šiva vaše izdelke?

Šivajo jih ženske iz Serdice, ki so bile prej zaposlene na drugih delovnih mestih, potem pa so šle skozi priučitev pri nas. Morale so se navaditi na raznolikost pro-izvodnje in tudi zahodnim stan-dardom so se morale prilagoditi.

Šivalnica Kisilakovih na Goričkem spominja na pravo malo tovarno, kar po zavzetosti šivilj-domačink za stroji očitno tudi je. Izdelki, ki nastajajo pod nji-hovimi prsti, gredo tudi na tuj trg, na domačem pa vse bolj pritegujejo s kako-vostjo in modnostjo živopisanih materialov ter večnega jeansa.

vljam odločitev naše vlade, da je odprla meje za uvoz izdelkov, ker smo mnogi v tujini že cenejši.

Mi smo konkurenčni Avstriji in Italiji s ceno in kakovostjo, kajti tudi oni imajo uvožene stvari od vsepovsod.

Ko ste že omenili Avstrijo, tako blizu meje z njo ste, se to pozna pri prodaji. Prihajajo k vam tudi avstrijski kupci?

Tisti, ki za nas že vedo, da, si-ker pa posebne reklame nismo imeli v Avstriji. Prihajajo tuji kupci, ki so na tekočem z modo

Ste imeli pri tem kakšne težave, je bilo priučevanje težko?

Priučevanje je težko toliko časa, dokler se ne navadiš in ne vztrajaš.

Ker smo preciznemu delu v začetku namenili veliko pozornost, saj gre sedemdeset odstotkov naše proizvodnje v tujino, tam pa so standardi zna-ni, s kakovostjo ni problema. Mislim, da smo dosegli željeni nivo.

Ta nivo je očitno v sovražju z zahodnimi standardi, kajti če ne bi bil, na tu-jem ne bi mogli prodajati tukaj na Go-ričkem zašitega. Med ponujenim doma pa tudi ne delate razlik, ali ne?

Seveda ne, saj pri nas doma ne pro-dajamo blaga druge kakovosti. V iz-

delke je vključena tudi izkušnja kro-jaštva od moje babice, do matere in očeta in s slabimi izdelki ne bi želez sramovati tradicije svojih prednikov.

Na zahodnem trgu pa ob veliki kon-kurenci ne bi mogli obstajati, saj je tržišče dobesedno zasičeno in gredo v prodajo le izbrani izdelki.

Bi se lahko imeli za uspešnega zdomca, obenem pa obelodanili izkuš-nje, ki jih imate in težave s katerimi se gotovo soočate v sedanjem jugoslovanskem trenutku z vsemi znanimi in manj znanimi omejitvami, ki krojijo (navse-zadnje tudi) usodo vašega krojaštva.

Domovina je le ena in za nas je do-movina Slovenija, zato smo se pred dvema letoma, ko so bili otroci toliko stari, da morajo v šolo, odločili, da jo bodo obiskovali doma. Takrat so bile seveda okoliščine mnogo ugodnejše od sedanjih, toda upajmo, da bo de-mokratizacija v Sloveniji uspešna in da bomo iz te inflacije, ki je največji pro-blem gospodarstva pa tako tudi naše-ga krojaštva, izšli. Da se bo odpravila vedno večja razlika med nami in Za-hodom. Če bo res prišlo do gospodarske stabilizacije, pa tudi siceršnje ure-ditve razmer, nam ne bo žal, da smo se vrnili, ker smo pač tu doma.

In v bodoče, omenili ste otroke, bodo tudi oni nadaljevali tradicijo vašega krojaštva?

Taka, kot je bila želja mojega oče-ta, je tudi moja. Želim, da bi ohranili krojaško tradicijo. Posebej, če bo obrt bolj cenjena kot je bila doslej. Od treh upam, da bo vsaj eden imel na-gnjenje do modnega oblikovanja, pa tudi za ostala dva bi najraje videl, da ostaneta v tej stroki. Naš poklic je po svoje lep, pa tudi pregovor, da »oble-ka naredi človeka,« ni kar tako. Ško-da bi bilo priložnost, ki jo imamo, iz-gubiti in tako ne nadaljevati začete-ga v družini.

Dobrišen delež pri vaši družini ima poleg omenjene bodočnosti otrok, v se-danjosti žena, ki je nepogrešljiva tudi v butik K.

Že stari pregovor pravi, da nosi ženska tri hišne vogale. To velja tudi za našo hišo, žena pa vodi celotno prodajo. Tudi pri kreacijah je njen okus tisto, kar poleg želja, ki jih izre-kajo kupci, vpliva na izdelek. Ona ve, kaj ljudje iščejo, pa tudi nosilni ste-ber je v delavnici in izvoznih poslih, posebej pa pazi na kakovost.

Brigita Bavčar
Foto: Nataša Juhnov

Direktor se poslavlja

Še lani smo pisali o Tovarni polnilne opreme v Radencih kot o eni najuspešnejših delovnih organizacij v Pomurju. Danes je slika precej drugačna. TPO beleži 7 milijonov nemških mark izgube, raz-mere v podjetju pa so iz dneva v dan slabše.

Direktor Ludvik Rajbar je dal ostavko, ker v dveh letih ni mogel prodreti s svojimi idejami o lastninskem pluralizmu, v kate-re še vedno verjame, zato svojega programa ni pripravljen spre-minjati. Sanacijski program se torej v času njegovega vodenja TPO-ja ni izkazal in tako so v obstoječih razmerah vedno bolj nespo-sobni prodajati polnilno opremo na daljši rok. Za izdelavo ene to-vrstne opreme porabijo od 6 do 8 mesecev in če potem morajo še dlje časa čakati na plačilo, se izgube iz dneva v dan večajo. Zaradi izrednih razmer na Kitajskem od tam še vedno niso prejeli milijon in pol ameriških dolarjev, niso še pokrili stečaja kooperacijskega partnerja v Winterverbstrengu, pa tudi v Jugoslaviji zaradi po-manjkanja denarja nimajo novih naročil. Po besedah Ludvika Rajbarja bi v naši državi potrebovali okoli 20 polnilnih linij, veli-ko možnosti za prodajo je še v Sovjetski zvezi in na Kitajskem, po-govarjajo pa se tudi z dvema partnerjema v Nemčiji.

Iz TPO-ja pa ne odhaja samo direktor, ampak je podjetje zapustilo tu-di 6 od 8 projektantov, vodja priprave proizvodnje, pomočnik direktorja in drugi. Šli so v druga podjetja, dva pa sta odprla samostojne obratovalnice. Vsi ti ljudje imajo ogromno znanja, ki so ga med drugim dobili tudi v TPO. Treba bi bilo najti način za povezavo tega znanja, ki je izven TPO-ja, saj bi tako zagotavljali uspešnost enih in drugih. Kajti dogaja se, da uspešni obr-tniki prevzemajo posle, ki bi jih sicer sklenili v TPO-ju. Ravno zato bi po Rajbarjevemu mnenju morali v TPO sprejeti načelo lastninskega pluralizma.

Te dni pripravljajo v Radenski program za sanacijo TPO-ja. Delavci čakajo, kaj se bo zgodilo. Še lani so namreč zahtevali, naj Ludvik Rajbar ne odide iz podjetja, zdaj pa menijo drugače. Vsi nimajo dela, saj jih je zapo-slenih okoli 280 in jih je kakih 100 preveč za obseg prodaje, ki ga lahko za-gotovijo na kratki rok. Vsak dan jih lahko ostane okoli 30 doma oziroma na dopustu. Ludvik Rajbar se ne počuti kot krmar, ki zapušča potapljačo se ladj. Še vedno trdi, da TPO mora vztrajati pri sedanjih proizvodnji, saj je edina tovarna tovarna v Jugoslaviji. Upa, da se bodo razmere normalizirale in da bo s svojim odhodom dal prostor drugemu, uspešnejšemu človeku, ki bo uspel TPO pripeljati na »zeleno vejo«.

Lidija Kosi

Gostilna

DOMINKO

Odranci

se zahvaljuje za doseda-nji obisk in se priporoča tudi v prihodnje.

Vsem cenjenim gostom želimo vesele božične praznike in srečno novo leto 1990!

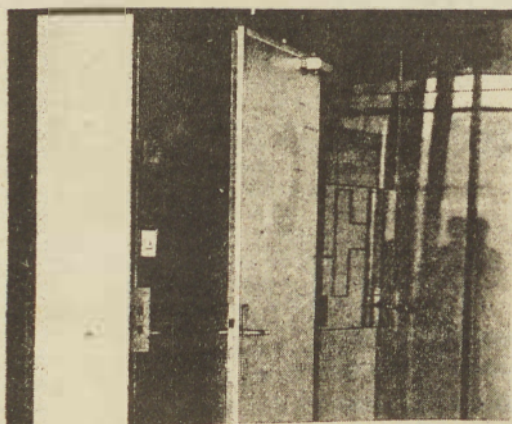
novolit

nova vas p.o.
podjetje za proizvodnjo izolacijskih izdelkov

NOVA VAS 56 — 61385 NOVA VAS YU
telefon: 061/798-008, 798-011, 798-060, telefax: 798-011

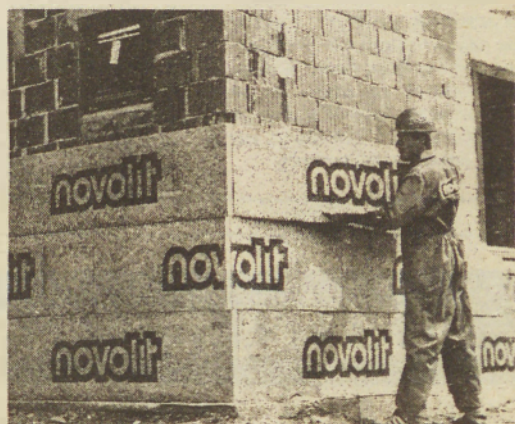
IZOLIRAJTE DOM IN HLEV Z IZDELKI NOVOLITA:

- novolit plošče ● akuterm plošče ● kombipor plošče (dvoslojne)
- kombipor plošče (troslojne) ● kombivol plošče

NOVOLIT protipožarna vrata so namenjena za grad-njo stanovanjskih, poslovnih in hotelskih zgradb, bol-nišnic, šol in vrtcev — skratka, za vse objekte, kjer mo-ramo povsem zanesljivo in učinkovito ločiti posamezne požarne cone in odseke, ne da bi bila pri tem pri obli-kovanju prostora kakorkoli omejena projektantova ustvarjalnost. Poleg širokega izbora vrat različnih di-menzij in izvedb imamo praktično neomejene možnosti glede izbire finalne obdelave vratnega krila in okvirja. Krilo je izdelano iz sorazmerno lahkega negorljivega sendviča, vratni podboj je kovinski. Vgrajeno kakovos-no vratno okovje, tesnila in samozapiralna naprava zagotavljajo lahko in mehko zapiranje, deklarirano ognjeodpornost in ob požaru popolno tesnjenje in ne-prebojnost za dim in dimne pline. Kakovost naših pro-tipožarnih vrat preverja Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij v Ljubljani, nasvete in navodila v zvezi z njihovo vgradnjo ter druge stitve s področja protipo-zarne zaščite gradbenih objektov pa lahko dobite v naši delovni organizaciji.

KOMBIPOR — te plošče so lahke termoizolacijske plošče, uporabljajo se v gradbeništvu že vrsto let. Izde-lane so iz stiroporja in ene ali dveh plasti mineralizira-nih lesnih vlaken NOVOLIT. V taki kombinaciji pred-stavlja stiropor, ki je na željo kupca samougasljiv, do-ber toplotni izolator, sloja NOVOLITA pa dajeta plošči predvsem dobre mehanske lastnosti in sta odlična pod-laga za vse vrste ometov. Plošče KOMBIPOR upora-bljamo za toplotno zaščito objektov, in sicer za obla-ganje sten (fasade), stropov, stebrov in podobno, pri no-vogradnji in tudi obnavljanju starih objektov. Pri izde-lavi fasade se plošče pribijejo na zid s posebnimi prit-dili, vrhnji nanos, ki je lahko tudi tako imenovana težka fasada, pa mora biti armiran s primerno mrežico. Ploš-če KOMBIPOR so zelo primerne tudi za izolacijo tla-kov in ravnih streh zaradi dokaj velike tlačne trdnosti in dobrih izolacijskih lastnosti. Našeta uporaba PLOŠČ KOMBIPOR je najpogostejša. Uporabne pa so tudi za izdelavo raznih montažnih sten, izdelavo sten z vmes-nim betoniranjem (zunanja stran troslojni kombipor, notranja stran stene plošče NOVOLIT itd.)

HLADILNIŠKI PROGRAM:

- hladilniška drsna vrata za temperature $\pm 0^{\circ}$ do -45°C
- hladilniška krilna vrata $\pm 0^{\circ}$ do -45°C

VSA VRATA IZDELJUJEMO V NERJAVEČI IZVEDBI — PO ŽELJI KUPCA POCINKANI IN BARVANI

- lahkoizolirana hladilniška vrata za predelovalno mesno industrijo
- lamelna zgibna vrata za ekspedite

OSTALA OPREMA ZA HLADILNICE IN KLVNICE:

- prekladalna hidravlična roka na ekspeditu
- ekspeditni sanitarni tunel
- transporterji po želji kupca

STARA VEROVANJA

Sedmero središč energije

Telo je kakor posoda, katero znotraj napolnjuje prostor, zunaj pa jo prostor obdaja, pravi tisočletja stara kitajska modrost, ki opredeljuje človeka kot del vesolja. Kitajci menijo, da je merilo človekovega zdravja ravnovesje energije med telesom in vesoljem.

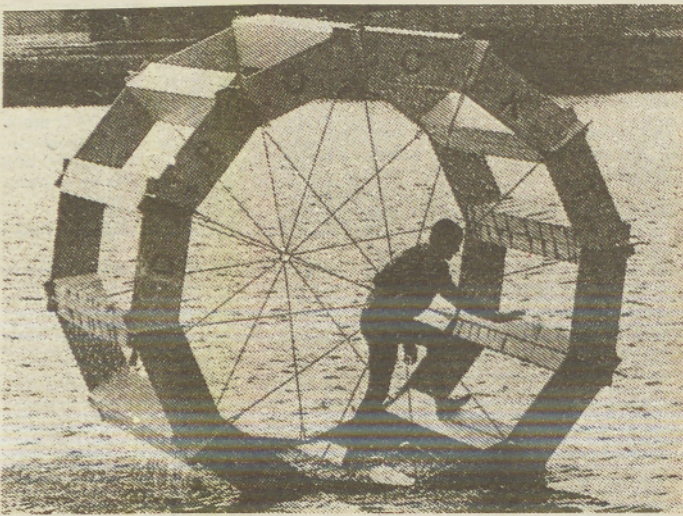
Potemtakem se energija nenehno pretaka po telesu, teče od ene celice k drugi, se preliva med telesom in duhom, med nami in med svetom, ki nas obdaja.

Te sile se gibljejo po ustaljenih tirih. Določiti je mogoče sedem središč, ki so v zvezi s posamezni-

mi telesnimi deli in funkcijami. Kitajci ta središča razvrščajo takole: V glavi je najvišje središče energije, vpliva pa na človekovo zavest. Med obrvi je skrita duhovna moč, medtem ko tretje središče na goitancu skrbi za to, da se misli izražajo z govorjenjem. Dihanje in sočutje dobivata navodila iz energijskega središča, ki je v srcu, medtem ko voljo in moč usmerja središče v vrhnjem delu trebuha. Šesto energijsko središče

uravnava čustvene težnje. Na koncu hrbtenice leži energijsko središče, ki vpliva na telesno preživetje. V zdravem telesu so vsa ta središča v medsebojnem ravnotežju, ki se nenehno spreminja. Človek to harmonijo občuti s telesom, duhom, dušo in čustvi kot dobro počutje, se pravi počuti se zdravega. Kadar izmenjava energije ne teče več neovirano, je po kitajskem nazoru prekinjeno sozvočje in posledica je bolezen.

HOJA PO VODI

Hrepenenji — leteti kot ptič in hoditi po vodi sta stari, kot je staro človeštvo. Vzleteli smo pred mnogimi desetletji, tudi po vodi se prevajamo na tisoč in en način. Toda pravo hojo po vodi si je, pravijo, izmislil šele Mike Tenkin. Ta londonski arhitekt je iznašel plastično kolo in šel s njim na sprehod po Temzi, tri kilometre daleč. Radovednežev zagotovo ni manjkalo, ni pa znano, ali si je pridobil tudi posnemalce.

SATELIT JE ODSLUŽIL

Ameriška vesoljska agencija NASA je sporočila, da je satelit Solar Max, ki je deset let zbiral podatke o soncu, svoje poslanstvo končal in da bo kmalu padel na Zemljo. Satelit leti v krožnici nad Južno Ameriko, Afriko, Indijo, Avstralijo in južno Kitajsko, vendar le 70 odstotkov njegove poti nad vodo. Satelit naj bi ob vstopu v zemeljsko ozračje skoraj popolnoma zgorel in razpadel, vendar pa strokovnjaki omenjajo možnost, da nekaj deset večjih kosov pade na Zemljo.

V zadnjih tednih so se strokovnjaki v nadzornem centru opazili, da se satelit hitro približuje Zemlji. To naj bi pomenilo, da rakete, ki ga poganjajo, nimajo več goriva. Solar Max so izstrelili februarja 1980, v času največje aktivnosti Sonca. Njegova poveljavna naloga je bila opazovati sončne pege. Že po desetih mesecih so na satelitu nastale napake, leta 1984 pa je posadka Challengerja z roboti zamenjala pokvarjene dele na vozilu.

Opozorila na steklenicah

V Združenih državah Amerike morajo od 18. novembra vse steklenice in druge posode, ki vsebujejo alkoholne pijače, nositi napis, ki svari pred morebitnimi posledicami pitja. To velja tudi za uvožene pijače. Alkohol, ki je bil ustekleničen pred tem datumom, bodo trgovci še smeli prodajati. Nalepke bodo

kupce po zgledu opozoril, ki so od leta 1966 natisnjene na cigaretnih škatlicah, poučile, da ženske med nosečnostjo ne bi smele piti alkohola, da uživanje alkohola zmanjšuje sposobnost upravljanja avtomobila in strojev in da lahko nasploh povzroči zdravstvene težave.

DRAGOCENA VOLNA IZ ANDOV

Dragoceno volno lam vikunj bodo v prihodnje spet lahko zakonito predelovali v razkošne pulloverje in plemenite tkanine. Vikunje, ki živijo na visoki andski planoti, so že pred dvajsetimi leti začele izumirati, zdaj pa je njihovo število v perujskih rezervatih naraslo na 120000. Združene za varstvo živalskih vrst je Peruju kot edini andski državi spet dovolilo uporabljati volno živali, ki imajo lepo svilnato dlako. Oblačila iz mehkih volnenih tkanin, pridobljenih iz vikunje dlake, so bila že v času Inkov namenjena predvsem članom kraljeve družine. Takrat je na visoki andski planoti živelo okrog 20 milijonov teh plašnih živali. Ko živali ulovijo, jih postrijejo in spustijo nazaj v divjino. Divji lovci, opremljeni s strojnimi, so jih množično streljali iz helikopterjev. Ob koncu šestdesetih let je bilo vikunj le še okoli 7.500.

DEDIŠČINE

KO UMRE VELIKAN

Rekli so, da se vse, česar se dotakne genij Herberta von Karajana, velikega dirigenta, spremeni v zlato. Če kaj, potem je njegova oporoka, v kateri je popisano in razdeljeno njegovo premoženje, to potrdila. Tretjino bo dedovala njegova tretja žena Eliete, drugi dve tretjini hčeri Arabella in Isabella. Živ je bil »vreden« pol milijarde mark, zdaj, ko je mrtev, jih je vreden še enkrat toliko, trdijo. Izvrševalec oporoke bo njegov züriški odvetnik Werner Kupper, ki bo moral ravnati, kot je pred smrtjo zahteval veliki mojster.

Kar ima bančnih računov in vse štiri hiše, denar od prodaje jahte, porsche, dva rollce roycea, ferari, dobijo žena in hčeri, toda ves denar, ki se bo še stekel od avtorskih pravic, plošč in izvedb del, ki jih je dirigiral, dobi sklad, ki mu je Karajan odmeril dve nalogi: na Dunaju podpirati mlade glasbene talente in v Salzburgu spodbujati medicinske raziskave. Skladu ne bo zlepa manjkalo denarja, saj je Karan posnel osemsto različnih velikih plošč, prodali pa so jih v 235 milijonih izvodov. Pravo bogastvo pa skriva klet njegove vile v bližini Salzburga; vsaj osemdeset še ne objavljenih filmov, obilico glasbenega gradiva in posnetkov, ki Karajanu zagotavljajo po smrti enako plodno življenje kot prej.

SUPER SEKSI

Ta fotografija ni nastala v kakšnem nočnem lokalu s točkami skupinskega slačenja, temveč na promociji zagrebške Extra Erotike, moškega časopisa, ki skuša posnemati sijaj Playboya in drugih »velikih« v belem svetu. Za takšno priložnost je treba kajpak pripraviti primeren program — in kaj naj bi bilo bolj zažigalno in v stilu kot provokativno žensko perilo? Sešili so ga v znamenitem zagrebškem butiku Kruna.

Zasebni leteči krožnik

»Vsaka družina bo imela vsaj dva v garaži,« napoveduje ob svojem izumu, malem letečem krožniku, strojni inženir Paul Muller iz ZDA. Prvega, za eno osebo, je že pokazal, računa pa, da bo v treh do petih letih lahko ponudil po sto takih nenavadnih zračnih zasebnih vozil na leto. Prvi ducat navdušencev je že zaaralo (po 5000 dolarjev) sicer pa naj bi tak krožnik stal 150 do 300 tisoč dolarjev. Vozilo, ki ga žene šest posebnih motorjev, v katerih zrak obrača ventilatorje, se dvigne navpično v zrak, lahko varno — kot zagotavlja Muller — preleti s hitrostjo 400 km na uro tudi do 1000 kilometrov in se nežno spusti na tla. Muller je prepričan, da bo njegov leteči krožnik leta 2000 že običajno vozilo. Prav nič pa se ne ukvarja z vprašanjem parkirišč za taka vozila še manj pa s prometnim kaosom, ki bi ga v zraku utegnili povzročiti njegovi nenavadni konjički.

SOLIDARNOST

Na varšavski trg je doslej neznan izdelovalec poslal novo vrsto cigaret, ki se imenuje solidarnost. Na škatlici je odličen znak slovitega poljskega sindikata, ki pa sicer trdi, da nima nobene zveze z novo vrsto cigaret. Nekateri sumijo, da so cigarete izdelali na Nizozemskem, prodajo v Varšavi pa naj bi organiziral predstavnik neke poljske firme. Kakšni so poslovni rezultati, se za zdaj še ne ve. Lech Walensa pa kadi filter 57, s katerim ga zalaga jugoslovanska vlada.

NADLEŽNA FOTOGRAFIJA

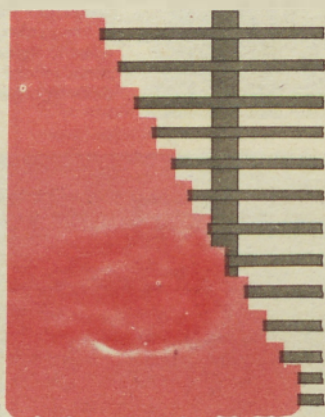

Prometni znaki bi morali biti postavljeni na pregledna mesta, da jih vozniki hitro opazijo. Ta prometni znak v Kranjčevi ulici v Lendavi pa je verjetno nekakšna skrivalnica, saj ga je zelo težko opaziti tudi na posnetku, kaj šele, če se pripeljete na eno najbolj prometnih ulic v Lendavi.

J. D.

Vesele božične
praznike
in srečno
novo
leto!

KRIŽEVSKA OPEKARNE
KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU

BORECI 49, 69242 KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU

NASVETI ZA VSAKDANJO RABO

Če se polijete ali umažete s tekočino

ALKOHOL: Še sveže madeže namočite v mrzli vodi z nekaj čajnimi žličkami glicerina. Splahnite jih s kisom in vodo. Madeže očistite takoj, ker radi porjavijo.

BELA KAVA: Madeže natrite z glicerinom in izperite z vlažno vodo.

KOKAKOLA: Madeže na tleh oblogah iz umetnih vlaken zdrgnite s sredstvom za čiščenje stekla ali alkoholom. Dobro splaknite s čisto vodo.

ČAJ: Madeže odstranite s toplo vodo, ki ste ji dodali glicerin.

KAVA: Starejše madeže naj-

prej izperite s čisto vodo. Kavne madeže na svetlem blagu namažite, potem ko ste na suho skrtačili ves prah, z mešanico rumenjaka in glicerina. Izperite najprej z mrzlo in nato z mlačno vodo.

KRI: Madežev po možnosti ne pustite, da se posušijo, temveč jih takoj splahnite z mrzlo vodo, da se beljakovine v krvi ne strdijo. Vežejo se namreč s tkanino in jih le težko ali sploh ne spravimo iz nje. Stare krvne madeže očistite z vodikovim peroksidom in dobro splahnite s čisto vodo. Uporabite lahko tudi 10-odstotno raztopino

amoniaka ali 20-odstotno raztopino oksalne kisline in dobro splaknete z vročo vodo.

LIKERJI: Madeže najprej operite z mlačno vodo in jih potem zdrgnite z milnim alkoholom. Splaknite s čisto vodo.

MLEKO: Zmešajte jedilno žlico soli, 4 jedilne žlice amoniaka in 4 jedilne žlice čistega alkohola in s to mešanico očistite madeže. Mlečne madeže na svili očistite z bencinom ali mešanico iz 1 dela vode, 1 dela glicerina in kanca amoniaka.

VITAMIN C ZA LEPŠO STAROST

Raziskovalci pravijo, da si lahko v pozna leta ohranimo gladko kožo, čvrste dlesni in prožne žile, če le zaužijemo dovolj vitamina C. Priporočajo ga v obliki prahu, ki se imenuje askorbinska kislina. Na dan bi morali popiti približno tisoč miligramov askorbinske kisline, razmešane v mineralni vodi.

Kadilci potrebujejo še več tega vitamina. Ena sama pokajena cigareta ga namreč vzame telesu približno petindvajset miligramov. Več vitamina potrebujejo tudi ljudje, ki so po eno uro in več na dan na cesti, kjer je veliko izpušnih plinov.

Vitamin C ne zavira samo staranja, ampak krepi tudi človeško obrambno moč. V sadju in zelenjavi dandanes ni več dovolj tega vitamina, ker skoraj nikoli ne uživamo svežega pridelka. Pridelki dostikrat poberejo, ko še ni zreli, se pravi, preden se v sadju in zelenjavi utegne nakopičiti vitamin C. Tudi predolgo skladiščenje temu vitaminu ne prija nič bolj kot kuhanje. Prah askorbinske kisline je najbolje zmešati s slatino in sadnim sokom. V eni žlički je približno tri tisoč miligramov, kar nekadilcu zadostuje za tri dni.

Butik Iris Nade Anadol obvešča svoje stranke, da bo do vselitve v nov lokal na Lendavski ulici nemoteno posloval na Lendavski 58 — na dvorišču prek železniške proge.

Za paroko in druge slavnostne večere, pa tudi za najdaljšo noč v letu si omislite večerno ali poročno obleko Butika Iris.

Butik Iris je odprt od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure. V ponedeljek je zaprt.

Priporočila se Butik Iris Nade Anadol na Lendavski 58 v Ljubljani So-boti.

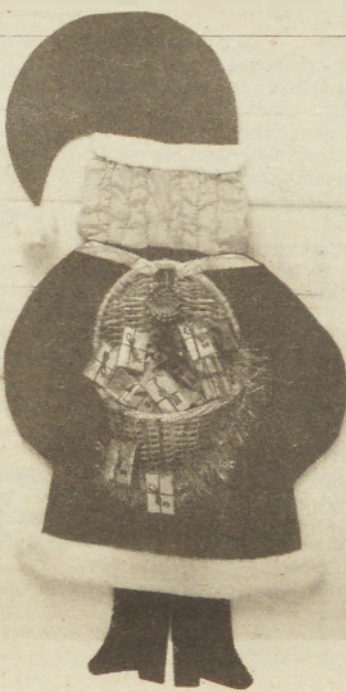
Boutique Iris

ČE BOLJO MIŠIČNI SNOPI

Najpogostejše boljše skupine mišic v zatilju, na rokah in na nogah. Bolečine so lahko nedolžne, morda smo pretiravali pri športu, izpostavljali dele telesa prepihu, ali pa imamo skrčene mišice zaradi čezmernega stresa. Z mišičnimi bolečinami so lahko povezane tudi nekatere nalezljive bolezni.

Boleče mišice najprej skušamo zmasirati in vtreti vanje toploto. Pred masažo si položimo na boleče dele telesa poprej ogreto vrečko s senenim drobirjem. Pomaga tudi vrečka s toplo krompirjevo kašo. Potem je na vrsti masaža, ki naj bo lahka. Če bi masirali pregrbo, bi se mišice še bolj skrčile in bolečine bi postale še hujše. Tudi z obiskom v savni pomagamo mišicam. Doma si lahko pripravimo kopel z rožmarinom. V nekaterih primerih pa mišicam z vsemi temi ukrepi ne moremo pomagati. Povprašajmo zdravnika.

DEDEK MRAZ PRED VRATI

Gostom, ki pridejo k nam na Silvestrovo, pripravimo presenečenje: na vrata pripravimo dedka Mraza s košem na hrbtu, v koš pa damo drobna darila, za vsakega gosta po eno malečko.

Postavo dedka Mraza izrežemo iz lepenke. Vzamemo kos črnega, kos rdečega in kos sivga blaga. Blago prilepimo na lepenko: črni so škorenjčki, rdeča sta kapa in plašč, sivi so lasje. Z belim umetnim krznom oblepimo spodnji rob plašča in kape. Na konec kape prišijemo srebrno okroglo okrasno krogle. Košarico iz vrbovega šibja spremenimo v nahrbtnik. Pritrđimo jo na vrata, kot da jo dedek Mraz nosi na hrbtu. V košaro damo škatlice, zavite v srebrno ali zlato folijo. V škatlice pa damo darila, kot so čokoladni bonboni, cigarete, vžigalnik, obesek za ključje in podobno.

Kuhajte z nami

Suho pecivo za praznične dni

praškom. K umešani masi dodamo moko, zmleto lešnike, limonino lupino in sok oranže. Na hitro pognetemo v bolj trdo testo in ga na deski razvaljamo v 3-4 svaļjke s premerom približno 3 cm. Vsak svaļjek posebej zavijemo v folijo in za 24 ur položimo v hladilnik ali zelo hladno shrambo. Nato od svaļjke režemo z ostrim tankim nožem približno 1/2 cm debele ploščice in jih polagamo na pekač ter spečemo pri srednji temperaturi.

Opomba: Testo mesimo hitro, sicer se nam maščoba segreva od toplote roke in mehča testo.

Preden lešnike ali orehe zmeljemo, jih na suho rahlo opravimo v kozici. Vroče lašnike povijemo v krpo in jih zdrgnemo, da izgubijo vsaj polovico lupin.

KRHKO TESTO ZA RAZLIČNO OBLIKOVANO DROBNO PECIVO

Potrebujemo: 50 dag moka 2 žlički pecilnega praška 25 dag masla ali margarine (ohlajene, da lahko režemo) 13 dag sladkorja naribano lupino limone 1 jajce, 1 rumenjaki 1 vanilin šepec soli

Pripravljanje prazničnega peciva je od nekdaj povezano z družinskimi običaji. Vsaka dežela in vsaka kuhinja imajo svoje navade. Za praznike pripravljamo več vrst peciva, zato je dobro, da si gospodinja delo pravilno organizira. Prednost suhega peciva je v tem, da si ga lahko pripravimo vnaprej. Če stoji nekaj dni, je še bolj rahlo. Priprava peciva po naslednjih receptih je precej preprosta in hitra.

1. POMARANČNI PIŠKOTI Z LEŠNIKI

Potrebujemo: 25 dag masla ali margarine 25 dag sladkorja 2 jajci 33 dag moka 1 žličko pecilnega praška malo soli naribano limonino lupino sok drobne oranže

Priprava:

Maslo in sladkor penasto zmešamo. Dodamo obe jajci — drugo za drugo. Moko presejemo skupaj s pecilnim

Predstavništvo Murska Sobota, Cankarjeva 25, telefon 069 22-921

NAJDRAŽJE KOLO

Na dražbi v londonski družbeni hiši Phillips so za 22.000 funtov prodali kolo, ki je bilo narejeno leta 1881.

RADIO MURSKA SOBOTA

LAHKO SI JIH ZAŽELITE

Skupna oddaja Radia Murska Sobota in diskoteke Super Li, ki bo na sporedu v petek, 22. decembra 1989, od 18.00 do 19.00.

1. That's what I like — Jive Bunny & the Mastermix
 2. Lady in black — Bad Boys Blue
 3. London nights — London Boys
 4. The best — Tina Turner
 5. Lambada — Kaoma
 6. Girl, I'm gonna miss you — Milli Vanilli
 7. Magic symphonie — Blue System
 8. Gringo — Sabrina
 9. Pump up the jam — Techtronic
 10. If only I could — Sydney Youngblood
 11. Baby I need your love — C. C. Catch
 12. Blame it on the rain — Milli Vanilli
 13. French kiss — Honesty 69
 14. Cant forget you — Sonia
 15. Dressed for success — Roxette
 16. Ride on time — Black Box
 17. California blue — Roy Orbison
 18. Toy soldiers — Martika
 19. I can't get no ... — Edelweis
 20. I feel love — Carrie Ann
 21. Listen to your heart — Roxette
 22. The heavy's — Metal Marathon
 23. Love's about to change — Donna Summer
 24. Every day — Jason Donovan
 25. Blame it on the boogie — Big Fun
- Pridite nas obiskat v diskoteko Super Li. Zabavno bo, začeli pa bomo ob 18.00, v petek, 22. decembra 1989. Zadržite letos.

NAŠA RISBA — VAŠ PRIPIS

Pripiše k novi risbi pošljite do četrta, 28. decembra, na naslov VESTNIK, Titova 29, 69000 M. Sobota. Objavljene pripiše honoriramo.

- Pokličli mojstre! Država je v okvari. (TINČ)
- Dragi Jože, ne ustraši se, to je le eden zapoznelih z mitinga »resnice«. (Milica)
- Mi jugu denar, oni pa nam vraga. (Jos)
- Ne gledaj mi v oči, saj na jugu smo na »fedrih« zdej že vsi. (Mi Hi).

SESTAVLJENIK MARKO NAPAST	OPERA IT. SKLADAJ TELJAJ GIORDANA	PRITOK SAVE PRI MEDVODAH	PRED LETI ODLUČNA ATLETIČNA IZ SZ	POSREDOV VALEC	JUGOSLOV FILMSKA IGRALKA (JEVA)	POSTALNO DELOVA LJAJE	INAPRAV LIJAJE
ZDRAVILO PROTI GLAVO BOLU							
PRAVO KOTNICA							
AMERIŠKI PIŠATELJ (SESTRA CARRIE)					GERMANIJA RDEČILO ZA USTNICE		
VEČANJE							
AVTOMO BILSKA OZNAKA SPANJE	PALAČA TURŠKIH SULTANOV TKANINA						
CENTI METER			MESTO V SZ KEMICNA PRVINA (L)				
VINO IZ HALOZ							
DRŽAVNA BLAGAJNA					ARABSKI KNEZ	JUG AN FILM IGRALKA (SHARON)	
REKA V JUŽNI ANGLIJI				FIGURA PRI ČETVORKI INO LOLA			
NAZORJEVA PEŠNIŠKA ZBIRKA							JUNAŠKA PEŠNITEV
GESLO FR. REVOLU CIJE, ENAKOST							
AMERIŠKO MOSKO IME (RONALD)				DEL ZVAL SKEGA TELESA			

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: ultimat, Cerkezi, Ingolič, NN, noji, kovanec, Ono, Aca, V, La, Ik, psar, top, ala, omikron, Savinja, trotoar.

PIŠE: FRANČEK ŠTEFANEC

RIŠE: ŠTEFAN ČERVEK

Kri mu je zadrževala in verniki, ki so hodili mimo, so ga radovedno gledali, opazovali in se spraševali, kdo je. Naokoli je bilo polno vojske. Tekala je sem in tja in oborožena skupina vojakov se je nato odpeljala z vojaškim vozilom nekam proti Svetemu Benediktu.

Tega dne je prenehala delati ena največjih povojnih sovražnih skupin na območju Slovenskih gor. Skrivališče je imela pod hlevom nekega kmeta v Oseku. Ob napadu nanjo je hlev pogorel. Vodja družine je pobegnil in se skril v zvonik cerkve svetih treh kraljev nad Benediktom. Dan, dva po odkritju skupine, ki jo je izdala radijska antena, so vojaki ujeli tudi njega.

«Čebele se rojijo! Čebele se rojijo!...» sem vpil, tulil in klical vse pri hiši, ker sem vedel, da je potrebno roj čimprej zaustaviti.

«Kaj se dereš? Po škroplilnico skoči... Po tisto, avstrijsko... Hitro!... Hitro, no, kaj se obiraš, frdancana deca... Že spet ne veš, kje je?...» se je ves zmeden zadiral name stric in sam ni vedel, česa bi se najprej lotil. Vedno bolj je bil neokreten, neiznajdljiv, betežen, leta so se mu kopičila, potarnal je tu in tam o revmi, o invalidnosti, ki mu jo je pustila prva vojna.

In vendar ji je uspelo.

Čebelji roj je napolnil dvorišče in jaz sem komaj našel ročno brizgalko, vtaknil sem jo v vedro, polno vode, gonil gor in dol, voda je pričela teči in Lizika je usmerjala curek proti roju; vmes je špricalo po stricu, po meni in še po teti povrh, sestrična pa me je priganjala:

«Kaj se obiraš?... Hitro goni, da nam roj ne pobegne...»

Gonil sem črpalčko, roj se je napotil za matico na lesniko, na najbližje drevo na dvorišču, in srečni smo bili vsi, da nam ni ušel kam daleč.

Pred leti se je ubadal s čebelami na dvorišču le stric, pogosto je bil v čebelnjaku ali ob njem in opazoval marljive čebelice, pridne delavke. In sedaj je bila njegov glavni pomočnik Lizika. Precej dela je bilo z njimi, saj je bilo rojev veliko.

«Gremo južinat! Popoldne pa bomo spravili roj z drevesa...» je odločil stric.

Jedli smo pri kamniti mizi na dvorišču, tetin pogled pa se je zapičil proti čebelnjaku in rekla je:

«Zdi se mi, da čebele ponovno rojijo...»

«Jejmo zdaj v miru... Tebi se samo zdi... Ti sploh ne vidiš tako daleč...» se je delal pomembnega stric.

In spet smo se vsi zagledali v veliko lončeno skledo, iz katere smo zajemali hladne koruzne žgance, prelite s sedenco.

«Jezus, Jezus, Marija... Roj nam bo pobegnil... Pa so mati le prav videli... Hitro vodo! Leti po pumpo, Franček, kaj se obiraš?...» je kričala Lizika.

Jaz sem pumpal, ker pa je bila gumijasta cev prekratka, sem vlačil vedro z vodo za Liziko vse bolj tja čez travnike in gor proti Krajncem. Špricali smo in stric je mahal proti roju s sirkinjo metlo na dolgem ročaju. Proti nebu je drezal, da je zglodal smešno, a vse je bilo zaman. Čebelja grmota se ni zmenila za naše škropljenje, jadikovanje, mahanje, kričanje, zmedo.

«Zum... zum... zum...» je bilo slišati, mi pa smo začeli nemočno hoditi pod rojem, ki je bil vse višje in ve bolj daleč od nas. Gor v Baumanov gozd smo prisopihali. In vsega nam je bilo dovolj: tekanja po vročini, škropljenja, mahanja. Stric se je ves zadihani prijel za prsi se sprijaznil z dejstvom:

«Glejte, glejte!... Zgoraj na tisti veji se bodo zbrale...» sem bil vesel.

«Kdo bo pa lezel za njimi tako visoko?...» se je vprašala teta.

«Ja, če so se ustavile, bi jih bilo škoda pustiti... Nekako bomo še prilezli gor... Obe najdaljši lestvi bomo prinesli in ju povezali z vrvo, pa bo šlo...» je predlagal stric.

«Nevarno bo... Bolje je pustiti čebele, kot da se zgodi nesreča...» je bila mnenja teta.

In tisti dan je bil pri mino v celoti namenjen spravljanju čebel z lesnike in smreke. Z rojem, ki je ostal na domačem dvorišču, je bilo malo dela. Kratko lestev smo pristonili ob debelo vejo, ki je štrlela daleč od debla, v sredini pa je bila podprta z močnim drogom, ker bi se drugače prelomila. Lizika je splezala po lestvi in nastavila iz slame spleten koš nad roj, jaz sem ji dal trdno zvezan svitek smodečih se cunj. Lizika je pokadila roju od spodaj in čebelice so jo hitro popihale v koš in nikogar opikale. Sicer pa se je sestrična pred morebitnimi piki zavarovala. Čez glavo si je nataknila nekakšno platneno vrečo, ki je imela spredaj vtično mrežo, da se je videlo skozi.

Ko smo se vsi štirje odpravljali po roj v Baumanov gozd, nas je bilo smešno gledati. Dolgi lestvi smo nosili, laneno vrv, slamnat koš in še marsikaj. In teti ne bi bilo potrebno iti zraven, pa je tarnala:

«Preveč je nevarno lesti na tisto smreko... Zraven bom šla... Pomagala bom...»

In takrat je imela sestrična priložnost, da pokaže vse svoje spretnosti. Hitro je zlezla po lestvah. Z eno roko se je prijemala, z drugo je nesla koš in smodeči se svitek obenem. Trije obrazi so bili neigibno obrnjeni navzgor, potem je tam nekaj zahreščalo, kot bi se razklala veja je bilo slišati, in že smo v mislih slišali zvoniti trojiške zvonove ob Lizikinem pogrebu. Na srečo je bil naš strah prevelik in Lizika dovolj spretna, da se je znašla ob tisti zlomljeni veji in se spretno izognila padcu v globino. In potem se je dolgo mučila z rojem, ki ji ni in ni hotel splavati v koš. In vendar ji je uspelo in zmagovalno je prinesla roj navzdol, tako da ji je še stric takrat izrekel priznanje:

«Si pa res spretna... Skoraj nepremišljeno si korajžna... Hvala Bogu, da se je srečno končalo...»

Glavni odmor je bil in Kozarov Felček se je prvi znašel ob oknu in zaklical sošolcem:

«Pridite pogledat, kako ogromen tovarnjak se je pripeljal v trg!...»

Šolarji smo se nagnili kot zrnje na koruzni storž, z oken razreda smo zijali in pasli radovednost, saj smo prvič videli tako veliko škaflo, tako veliko motorno vozilo. Pred njim je pripeljal črn, svetleč se luksuzni avtomobil in nekdo je zakričal:

«Tista črna škafla je fiat!...»

Vozil sta se ustavili pred najlepšo hišo v trgu. V njej so vedno živeli zdravniki s svojimi družinami.

(Nadaljevanje prihodnjic)

križemkražem po naših šolah

VOJAK

Zvezda peterokraka na kapi mladega vojaka, v vrsti strumno on koraka, ponosno puško sem in tja obrača.

Na straži noč in dan stoji, budno pazi z vseh strani, odkod nevarnost nam preti in takoj pomagat nam hiti.

Ksenija Raščan, 5. a.
OŠ Turnišče

Naš naravoslovni dan

Avtobus nas je na lep novemberski dan odpeljal proti Mariboru. Cilj naše poti je bila razstava živali.

V prvem razstavnem prostoru smo videli konja majhne rasti — ponija. Vsi smo si ga z zanimanjem ogledali. Najbolj pisana družina je bila v prostoru, kjer so bili ptici vseh vrst, glasov, barv in velikosti. Tudi zajci, mehkih kožuhčkov so pritegnili našo pozornost. Pernatih živali je bilo veliko vrst, a najbolj sem občudovala velike, bahave peteline. Po ogledu razstave smo se ustavili pri hiši, kjer se vzpenja stara vinska trta. Tudi na druge zanimivosti v Mariboru nismo pozabili.

Naravoslovni dan je bil koristen. Še nikoli nisem videla zbranih toliko malih in velikih živali.

TAMARA KRANJC, 4. raz.,
OŠ JOŽE KERENČIČ,
GORNJA RADGONA

Rada imam babico

Moji babici je ime Frida; živi v Sotini. Rodila je šest otrok, a sedaj je sama. Ko je umrl stari oče, je ena izmed tet obljubila, da bo doma, a je odšla.

S starši gremo večkrat k njej in ji pomagamo. Obdeluje zemljo, zato rabi pomoč. Če ji obljubimo, da pridemo k njej, nas že komaj čaka.

Imam jo zelo rada in jo spoštujem. Tudi ona me ima neizmerno rada in me težko pričakuje. Ne morem si predstavljati, da je ne bi imela. Koga bi potem obiskovala?

NATAŠA BOKAN, 6. raz.,
OŠ KUZMA

Za 1. rojstni dan

Leto že je naokrog. Tadej postal je urnih nog. Okrog postelje koraka in že v kahlčo kaka.

Revčka zgodaj že budi, da službe ne zamudi. V temi, mrazu v Radgono hitijo, kjer ga v jasticah pustijo.

Na mizi torta se smeji, na njej prva svečka gori. Okrog njega zbrani smo, mu vse najboljše voščimo.

Medvedek v kotu tam stoji, za rojstni dan mu zaželi: »Bodi zdrav in dobre volje, rad se smeji, kar je najbolje!«

Simona Pirc, 8. raz.,
OŠ Kapela

KRUH ZA VSE OTROKE SVETA

Včasih se sprašujem, kako lahko revni otroci sploh živijo brez kruha, ki je nujna življenjska potreba. Je pa tudi res, da si pri teh naših inflacijskih cenah skoraj ni več mogoče čezmerno privoščiti kruha.

Odrasli ljudje bi morali dati kruh vsaj mlajšemu človeškemu rodu, ki bo prišel za njimi. Treba bi bilo ustanoviti (ali pa mogoče že obstaja) nekakšen mednarodni sklad za pomoč državam, ki so v krizi, organizirati več dobrodelnih koncertov in zbiralnih akcij. To vse že je, vendar so po mojem mnenju premalo aktivni, saj se stanje skoraj nič ni izboljšalo, saj je lačnih otrok vedno več. Moramo se potruditi, da bo čez nekaj let vsak otrok tega sveta srečen, vsak s svojim kosom kruha v rokah. Veliko denarja gre za sladkarije, automobile in razne druge materialne potrebe. Človek bi lahko brez dragega avtomobila hodil peš in tako krepil svoje zdravje. Nihče pa ne pomisli, koliko otrok lačnih umira na svetu.

Kdo ve, kdaj se bo človeštvo spametovalo in dalo vsakemu otroku vsaj možnost za preživetje!?

Milan Franc, 6. raz.,
OŠ Stogovci

Ptičke so lačne — Narisala Martina Žabot, mala šola vzgojnovarstvene organizacije pri OŠ Jože Hedžet, Šafarsko.

ZDRAVO ŽIVLJENJE V ZDRAVEM OKOLJU

Zjutraj me prebudi ptičje petje. Prebuja se sončen sobotni dan. Vsi še spijo. Kaj ko bi šla malo teč? Hitro se oblečem in umijem in že sem na poti proti gozdu. Adidaske so kmalu premočene, ker je še rosa. Opazujem naravo. Na drevih se svetijo rosne kaplje, trava se pozibava v vetru, plašna srna je že izginila v gozd. Zakaj ljudje uničujejo to lepo naravo? Zakaj tako neodgovorno mečejo smeti kamorkoli, spuščajo v vodo in zrak mnogo strupenih snovi... Tako propadajo gozdovi in umirajo živali. In kam vse to pelje? Če bo šlo tako naprej, bodo kmalu izumrle nekatere živalske in rastlinske vrste in počasi tudi ljudje. Zemlja bo obrodila strupene plodove, ki so zrasli na osnovi škropliv in umetnih gnojil. In te kemikalije zastrupljajo podtalnico, brez vode pa ni življenja.

Na mojem jutranjem sprehodu sem spoznala, da po takem odnosu do narave lahko kmalu izginejo vsi znaki življenja na Zemlji.

Ptičje petje, pogled na spokojno orošena drevesa, srnica v daljavi pa so nemo vpili: »Človek, nikar!«

Andreja Žalik, 7. a,
OŠ France Prešeren,
Črenšovci

NAŠA DRUŽINA

Naša družina šteje pet družinskih članov. Mami je ime Majda, očetu Milan, sestri Anita, stari mami Marija, meni pa Jasna. Mama in oče sta stara 36 let. Sestra jih ima 8, jaz pa 11 let. Stara mama nosi že sedmi križ. Živimo na vasi in imamo kmetijo. Ta ni posebno velika, vendar pa imamo kar precej živali. Imamo kravo, dva konja, pet mačk, psa, veliko kokoši, tu in tam se pa najde še kakšna miš, katerih seveda ne gojimo. Ker nekdo mora skrbeti za vse te živali, oče ne hodi v službo. Mama pa je zaposlena v Nemščaku. Skuha nam stara mama. Imamo staro hišo in zidamo novo. Vsi že komaj čakamo selitev, ki bo mogoče čez dve leti.

Jasna Klemenčič, 6. b
OŠ Bakovci

Prva ljubezen

Prva ljubezen je kot vihar, ki velikokrat vrača se, stare rane ti odpre, ki še niso zaceljene; in tudi lepe stvari obudi, da srce se znova vzradosti.

Prva ljubezen je kot vihar...
Andreja Ozvrič, 7. a,
OŠ Karel Destovnik-Kajuh,
Murska Sobota

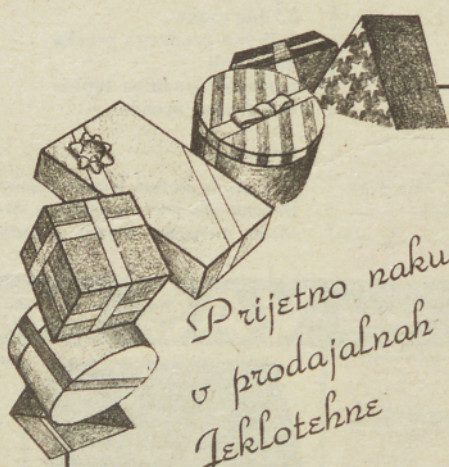
RAIFFEISEN

hitro postrežemo in svetujemo

RAIFFEISENKASSE BAD RADKERSBURG — KLÖCH

Za vse denarno poslovanje — zamenjajemo vse valute po najugodnejšem tečaju — banka prijaznih ljudi.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO 1990!

Prijetno nakupovanje v prodajalnah Jeklotehne

Vesele Božične praznike in Srečno novo leto

JEKLO TEHNA

1990

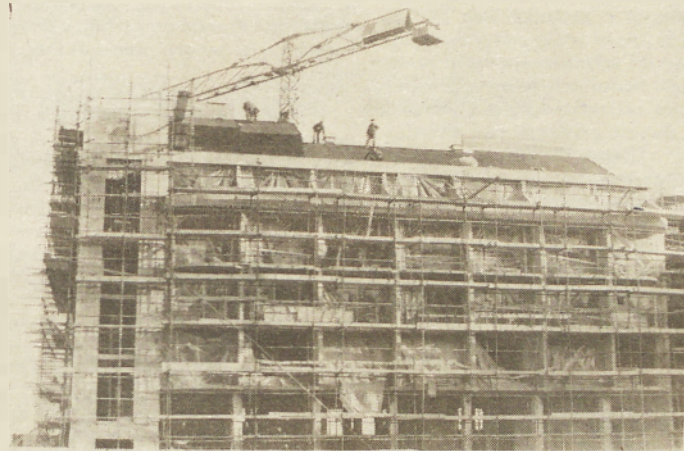
Nov hotel v Moravskih Toplicah so na tujem trgu že začeli prodajati, kar pomeni, da bi gostje od 1. junija 1990 že radi spali v posteljah hotela Ajda. Če to ne bo mogoče, bo Radenska utrpela materialno, še bolj pa moralno škodo.

Ko smo poleti obiskali odgovorne za gradnjo največjega turističnega objekta v Pomurju, so dejali, da je november rok, ko naj bi bil hotel pod streho, okna in vrata pa vstavljena. S tem bi omogočili nadaljnja dela drugim izvajalcem. Danes objekt še vedno ni dograjen do etape, kakor je bilo dogovorjeno, zaradi česar bodo vsa druga notranja dela zakasnila za mesec in pol do dva meseca. Tačas manjkajo okna na dveh hotelskih krakih (Z in Y), medtem ko so na kraku X okna v glavnem vgrajena, tako da ga bodo v spodnjem delu provizorično zaprili, ogreli in izsušili prostore ter jih pripravili za nadaljnja dela. Končni rok za zasteklitev preostalih dveh krakov je 27. december, smo izvedeli v Radenski.

Odgovornega za gradnjo hotela Ajda, Stefana Vrečiča, smo povprašali o krivdi in škodi, ki je bila povzročena zaradi zakasnitve:

»Najprej so krivi sama organizacija dela in neusklajeno delo nadzorne službe ter ekipe izvajalcev na gradbišču. O nastali škodi in problemih, ki so s tem nastali, smo obvestili glavnega izvajalca in njegove kooperante. Zahtevali bomo namreč povrnitev škode naši delovni organizaciji, pa tudi vsem drugim kooperantom, ki nam že pošiljajo zahteve za povrnitev škode. Škoda je nastala zaradi iska-

AJDA zori počasi

Tako kot mraz pomori njivsko ajdo, je mrzlo vreme zagodilo tudi graditeljem moravske Ajde.

(Foto: Nataša Juhovc)

nja dodatnih primernih skladišč za material in zaradi nezaposlenosti že naročenih izvajalcev. Škodo bomo poskušali izterjati po mirni ali pa po sodni poti.«

Bolj kot materialne škode pa se bojijo slabega slovesa pri tujih agentih. Že podpisane pogodbe bodo morali spremeniti ali pa namesto Ajde priporočati že obstoječi hotel Termal.

Prav težko si je zamisliti, koliko denarja (da o dinarjih ne govorimo) je potrebno vložiti v gradnjo novega hotela. Lastnih sredstev Radenske je bilo 39 odstotkov, 30 odstotkov potrebnih sredstev so dobili s posojilom banke, 29 odstotkov pa so prispevali razni sovlagatelji iz Slo-

venije. Do sedaj so na ta način zagotovili dve tretjini potrebnih sredstev. Po sedanjih cenah (do 10. decembra) bi za dograditev hotela potrebovali še 570 milijard dinarjev. 40 odstotkov potrebnih sredstev bi zbrali sovlagatelji, 30 odstotkov sredstev bi dobili z »razvojnimi dinarjem«, drugo pa bi bila lastna sredstva in bančno posojilo.

Tudi na izvršnem svetu SO Murska Sobota so prepričani, da bi bila velika gospodarska škoda, če hotela na bi končali do roka, ki je dogovorjen. Kakor je dejal Janez Štoll, predsednik izvršnega sveta, bo vsak moral svoje obveznosti poravnati, njihova naloga pa je, da poskušajo reševati vse zaplete po mirni poti, z dogovorom. Na izvajalca lahko vplivajo le toliko, da ga opozorijo na korekten

odnos do uresničevanja pogodbe. Pri pombe pa imajo zaradi prepočasne pretoka informacij, saj izvedo za zaplete (pa tudi zamude) iz druge roke.

Kot je znano, je glavni izvajalec del pri gradnji Ajde Splošno gradbeno podjetje Pomurje, ki bi potemtakem naj bilo tudi krivec za zamudo. Ko smo se ogledali tudi pri njih, so jo tudi delno priznali, obenem pa nam je dipt. inž. gradbeništva Jože Gomboc navedel še druge sokrivce. V njih-

Na referendumu o novi organiziranosti Radenske so se delavci Moravskih toplic odločili za samostojno pot. Kaj pomeni to za nadaljnjo gradnjo hotela Ajda.

Stefan Vrečič je zagotovil, da to na nadaljnjo gradnjo in dokončanje hotela ne bo vplivalo, saj je finančna struktura v glavnem končana. Kljub vsemu pa je prepričan, da si bodo delavci do marca premislili in da jih je potrebno predvsem pravilno obvestiti, kaj pomeni biti brez »treh src«.

Janez Štoll pa je dejal: »Statistič izvršnega sveta je jasno — boljše je, da murskosoško gostinsko-turistične organizacije ostanejo v okviru Radenske. Delovni ljudje pa naj si izberejo takšno organizacijsko obliko, kakršna jim najbolj ustreza. Slišal sem, da so se ljudje spraševali, kakšna oblika organiziranosti bi to bila in da o tem ne vedo dovolj. Ne morem reči, da sem kaj takega pričakoval, me pa tudi ni presenetilo.«

vem primeru, torej pri gradbenih delih, jim je predvsem zagodilo nepričakovano mrzlo vreme v prvi polovici novembra in potem še vse do druge polovice decembra, ki jim ni omogočalo običajnega delovnega procesa pri pokrivanju s tegolo. Tako so lahko končali dela šele do 10. decembra, in to na zadnji tretjini objekta, druge pa so jih opravili tako daleč, da bi lahko tudi krovna dela končali v predvidenem roku. »Žal smo imeli pri tem težave z našim kooperantom, Obrtno zadrugo 14. oktober iz Gornje Radgone, ki smo mu zapuili krovna dela. Za zasteklitev pa smo se dogovorili s Slovenijalesom iz Ljubljane, oni pa z Mobilio iz Ljubljane, ki se prav tako ni držala nobenih rokov. To je vse skupaj povzročilo zastoj pri nadaljnjih delih, kol so priprava površin za pleskanje, keramičarska opravila, talno gretje in estrihi. Upamo pa, da nam bo zima vseeno bolj naklonjena, da nas ne bo več toliko ovirala in da bomo dela vseeno končali v zadovoljstvo investitorja.«

Tako torej Ajda pred zimo ni dozorla.

Bernard B.-Peček
Jože Graj

Brucovanje

»bograč žurka« in še kaj

V poznih jesenskih dneh je navada, da se sestanejo tudi študentje, ki delujejo v pomurskih, prekmurskih in priških klubih v Mariboru in Ljubljani in ocenijo delovanje v zadnjem letu. Slišati je, da je v Ljubljani klubska dejavnost nekako zamrla, v Mariboru pa študentje še »migajo«. Na skupščini, ki so jo imeli pred kratkim, so izvolili novo vodstvo in se dogovorili, kako naprej.

Kljub apatičnosti mlade generacije menijo, da je klub vseeno potreben. V Mariboru so si pred meseci zagotovili primerne prostore in jih tudi nekako opremili (mize so že kupili, le prepeljati jih morajo še v Maribor, priskrbeti bo treba še sto-

Ob vsem tem družabnem vidiku vseeno nočejo pozabiti tudi na resnejše teme. Predvsem si želijo več stikov z domačo regijo, z njenim gospodarstvom.

Govorimo namreč, da nam domača pamet beži iz regije, pri tem pa premo storimo, da bi jo obdržali. Že med študijem bi morali mlade pritegniti v Pomurje. Le stiki med študentstvom in študenti (če sploh so) niso dovolj. Študentje tako predlagajo, da se letos ponovno srečajo z gospodarstveniki.

Pozdravili so tudi potezo Medobčinske gospodarske zbornice, ko je pripravila seznam diplomskih nalog, ki so nastale iz pomurskih potreb. Tudi to naj bi bila ena od možnosti za boljše stike med študenti in deželo ob Muri.

Sicer pa se Klub pomurskih študentov ubada tudi s finančnimi težavami. Trenutno plačujejo 700.000 dinarjev mesečne najemnine za prostore, ki jih imajo v kletih prostorih študentskih domov. Ob skromnih študentskih prihodih si ne morejo privoščiti, da bi vse plačevali iz lastnega žepa. Prodajanje pijače na zabavah pa tudi ne prinese večjih vsot. Tako si želijo, da bi se njihovo financiranje sistemsko rešilo. Prav gotovo bi morale o tem razmisliti tudi skupščine vseh štirih pomurskih občin.

S. Ešry

Utrinki z javne razprave

DREVEŠA MORAJO OSTATI

So problemi, ki marsikdaj živo zadenejo ljudi. Eden takih se je začel čase pojavil tudi v krajevni skupnosti Park v Murski Soboti o ureditvi zelo prometne ulice Stefana Kovača in kolesarske steze, o čemer se govori že nekaj let, do bližnjega naselja Černelavci. Krajane je zlasti zbadala v oči strokovna ocena, da bo treba zaradi teh posegov podreti drevesa in okrasno grmičevje, ki je v pomos prebivalcem te mestne ulice, s čimer bi skazili njeno podobo. Zato je krajevna skupnost Park organizirala razpravo o javni razgrnitvi projektov, ki so jih pripravili na Zavodu za ekonomiko in urbanizem v Murski Soboti. Čeprav so pričakovali večjo udeležbo občanov in so pogrešali predstavnike komiteja za urbanizem, gradbeništvo in komunalne zadeve, se je razvila živahna razprava, v kateri so se dokopali do nekaterih enotnih stališč.

ODLOČNO ZOPER ODSTRANITEV DREVES

»Ureditev vpadnic terja veliko denarja mestne ulice, med drugim tudi Kovačeva, bi omogočale hitre prometne povezave — tudi tranzitne — ki bodo usmerjene skozi mesto. Zaenkrat iščemo kompromise med prometnimi tokovi, ki bi ustrezali vsem kriterijem in normativom. Vse te ulice pa je težko razširiti, ker so gabariti zazidave že čisto ob ulici in jih je težko razširiti. To velja tudi za novejšo gradnjo, promet pa se iz dneva v dan povečuje,« je hitela s pojasnjevanjem stro-

odstranjujemo na eni strani drevesa in na drugi lepo grmičevje, nadomeščamo pa ga z asfaltom in delamo prostor avtomobilski pločevini?!«

Očitno se je treba upreti nekaterim razvadam Sobočanov in tudi drugih, ki prihajajo v mesto, s svojimi jeklenimi konjički pa dobesedno zasedejo pločnike in na njih divje parkirajo. »Kakšno kakovost življenja in okolja si pravzaprav želimo?« se je upravičeno vprašal predsednik KK SZDL Park Karel Sukič. »Vsako drevo, ki ga imamo v Soboti, bi morali

ski stezi do Černelavca bi lahko uredili tudi osvetlitev tega prometnega pasu, s čimer bi zagotovili večjo varnost vseh tistih, ki stanujejo v satelitskem naselju. Po tem projektu tudi ne bi bilo več parkirišč pri soboški kinodvorani. Menim, da brez njih v tem delu mesta ne moremo biti, saj se že zdaj srečujemo s problemi.«

KOLESARSKO STEZO ZUNAJ MESTA

»Nekdo v Murski Soboti pa bo moral narediti red s parkiranjem. Ko bomo na pomoč poklicali pajka, bo že prepozno! Parkirišče je zaenkrat dovolj, le kulturo ljudi bo treba spremeniti, kajti vsak bi rad parkirjal pred svojim delovnim mestom. Če parafraziram: z avtomobilu bi se najraje pripeljali kar do pisalne mize, če bi bilo to seveda možno. Takšne razvade bomo morali spremeniti. Pozivam — kar smo priporočili tudi ustrezni občinski komisiji — da podjetja svojim delavcem določijo parkirna mesta, za stranke pa bi sprostili določeno število parkirnih mest,« pripominja Edvard Perhavec. Očitno bo treba poiskati druge možnosti, bodisi z omejitvijo prometa ali z njegovo preusmeritvijo prek Severjeve, Grajske, Stefana Kužmice, Tišinske in Kidričeve ulice, s čimer bi razbremenili promet v mestnem središču.

»Ne bi pa smelo biti na ulici Stefana Kovača dodatnih parkirišč na desni strani vzdolžno ali povprek. To ne bi bilo pametno, ker bi si nakopali še druge težave. Sicer pa tu ni večjih trgovin, ki bi potrebovale ogromen dostavni promet. Takšna parkirišča bi zožila cesto in jo naredila manj varno. Tu tudi ni potrebna kolesarska steza,« pripominja Karel Sukič. Podobnega mnenja je Jože Samec, ki se sprašuje, koliko voznikov bo v tem delu mesta sploh lahko parkiralo svoje jeklene konjičke v prihodnje, če tudi lastniki lokalov ne kažejo posebnega zanimanja za ureditev teh razmer. Povsem konkretna je krajanka Marija Eržen: »Ker na zelenici ne smeš parkirati avtomobila, nastane problem, ko pripeljejo drva ali odvažajo smeti. Ti ob množici drugih vozil ne morejo do končnega cilja, zato bi morali o ureditvi parkirnih prostorov razmisljati že prej!«

BO TUDI TA PROJEKT PADEL V VODO?

Takih in podobnih mnenj je bilo še dosti. Enotno stališče pa je bilo, da je treba zaradi prometne varnosti čimprej narediti kolesarsko stezo do Černelavca, edini pa so si bili v prepričanju, da je odstranitev dreves na ulici Stefana Kovača nepotrebna. In kot je pripomnila Jana Kovač: »V določenih strokovnih krogih ter prek Zavoda za urbanizem in izvršnega sveta je dana v razpravo ta različica. Po drugi bi drevje ostalo, vzdolžnega parkiranja pa ne bi bilo. Zato so možne drugačne rešitve in nameravani posek drevja ne bi jemala za tako tragično dejanje. Osebnost namreč tudi sama nisem bila za to različico zaradi tega načrta.« Sicer pa bodo s stališči seznanili strokovne in upravne organe ter republiško skupnost za ceste in druge sofinancirke, ki so odgovorni za izvedbo omenjenih del.

Milan JERŠE

ZA OHRANITEV DREVOREDA — Takšno je odločno stališče krajanov krajevalne skupnosti Park v Murski Soboti, ki so se uprli odstranitvi dreves ob ulici Stefana Kovača. Spravljajo se, ali bo z dajanjem večjega prostora avtomobilski pločevini res zagotovljena tudi večja prometna varnost. Foto: N. Juhovc

kovna sodelavka Zavoda za ekonomiko in urbanizem Jana Kovač. Med peščico občanov je bil za razpravo najbolj zagret Edvard Perhavec, ki je posredoval mnenje soboškega turističnega društva. »Klicali so me številni ljudje, ki so negodovali zaradi nameravane odstranitve dreves in moram reči, da smo v našem društvu dosledno proti temu, da se v krono cepljeni javor od kinodvorane do ulice Alja Kardoša odstrani. Spomnim se, kakšno ogorčenje ljudi je bilo že takrat, ko smo odstranili topole, kar so mislili, da bo tako ostalo za vedno. Zato smo sedaj za ohranitev tega drevoreda, ki je sestavni del zelenega Murske Sobotice. Seveda ne zanikamo potrebe po varnosti ljudi in udeležencev v prometu, toda sprašujemo se, ali naj varnost zagotavljamo zgolj s tem, ko

Ob božiču in novem letu

IZREDEN 40 % POPUST,

ob takojšnjem plačilu, za traktorske nakladalce in puhalnike!

Pohitite, količine so omejene!

To so stroji, brez katerih ne more biti sodobna kmetija.

INFORMACIJE:

INDUSTRIJA HIDRAVLICNE IN KMETIJSKE OPREME
HIKO »olga meglič« PTUJ, p.o.
62250 PTUJ, Vošnjakova ul. 6

Telefon: (062) 771-281 ali 771-157, telex: 33-387 YU POLME

194. Odredba o spremembi in dopolnitvi odredbe o določitvi najvišjih cen v občini Murska Sobota
195. Sklep o uvedbi krajevnega samoprispelka za vas Polana
196. Sklep o določitvi višine letnih povračil za uporabo cest za kmetijske traktorje v občini Murska Sobota

194

Na podlagi 5. člena zakona o družbeni kontroli cen (Ur. list SRS, št. 9/85) in 1. člena Odloka o pooblastitvi Izvršnega sveta Skupščine občine Murska Sobota za sprejemanje ukrepov neposredne kontrole cen na ravni občine (Ur. objave, št. 10/85) sprejema Izvršni svet SO Murska Sobota

ODREDBO

O SPREMENBI IN DOPOLNITVI ODREDBE O DOLOČITVI NAJVIŠJIH CEN

1. člen

V 2. členu Odredbe o določitvi najvišjih cen (Vestnik, 9. november 1989) se točka a) dopolni tako, da se glasi:

) v mesecu decembru stanarine za 60 % in najemnine za 60 %

2. člen

Ta odredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja.

Številka: 38-4/88-3

Datum: 5/12-1989

PREDSEDNIK IZVRŠNEGA SVETA

Janez ŠTOUT, dipl. oec., l. r.

195

Na podlagi 40. člena Zakona o cestah (Ur. list SRS, št. 2/88) in 15. člena odloka o nerazvrščenih prometnih površinah v občini Murska Sobota (Uradne objave pomurskih občin, št. 25/85) je skupščina Občinske samoupravne interesne skupnosti za ceste Murska Sobota na svoji seji, dne 11. decembra 1989 sprejela

SKLEP

o določitvi višine letnih povračil za uporabo cest za kmetijske traktorje v občini Murska Sobota

1. člen

Uporabniki cest plačujejo za kmetijske traktorje letna povračila — za dobo dvanajst mesecev — za uporabo cest glede na moč motorja v naslednjih višinah:

— do 19 KW	(do 25 KM)	700.000 din
— nad 18 KW do 28 KW	(od 26 do 40 KM)	1.050.000 din
— nad 28 KW do 46 KW	(od 41 do 63 KM)	1.305.000 din
— nad 46 KW do 60 KW	(od 64 do 82 KM)	1.565.000 din
— nad 60 KW	(nad 82 KM)	1.860.000 din

2. člen

Sredstva povračil iz 1. člena tega sklepa zbirajo krajevne skupnosti. Za zbiranje oziroma izterjavo pristojbin so odgovorni Sveti krajevnih skupnosti.

3. člen

Sredstva pridobljena iz povračila za uporabo cest za kmetijske traktorje so dohodek krajevnih skupnosti in se uporabljajo za redno vzdrževanje in varstvo cest, ki so v upravljanju krajevnih skupnosti. Vsak lastnik traktorja je dolžan v skladu z Zakonom o cestah predpisano višino povračila za uporabo cest plačati. V kolikor ne plača v določenem roku se ga izterja po veljavnih predpisih.

4. člen

Višina povračil se med letom usklajuje s sklepom pristojnega organa v skladu z dvigom pristojbin za ostala motorna vozila.

5. člen

Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah.

Predsednik

skupščine Občinske SIS za ceste

Murska Sobota:

mag. Oton ŽUNEC, dipl. ing. živ. tehn.

Oton Žunec, l. r.

196

Na podlagi 2. člena Zakona o samoprispelku (Ur. list SRS št. 3/73) in ustreznih določil Zakona o referendumu (Ur. list SRS št. 29/79) ter 21. člena statuta KS Čermelavci je svet KS Čermelavci na seji 30. 10. 1989 sprejel

SKLEP

o uvedbi krajevnega samoprispelka za vas Polana.

1. člen

Na podlagi odločitve krajanov vasi Polana na referendumu dne 3. 12. 1989 se uvede krajevni samoprispelk za vas Polana in sicer za:

- ureditev mrljske veže in okolice na pokopališču
- financiranje vodovoda za skupne potrebe v vasi, protipožarni hidranti, vodovod do pokopališča in v vaško gasilski dom
- asfaltiranje, popravilo in vzdrževanje cest
- vzdrževanje ulične razsvetljave
- dograditev in vzdrževanje vaške gasilskega doma
- izgradnja avtobusne postaje
- plačilo kurirskega dela v vasi

vaški odbor določi letno štev. delovnih ur po hišni št. v vasi za skupna dela. V kolikor kdo iz določenih razlogov ne more odpraviti dela, plača po veljavnem ceniku na tisti dan, po ceniku Komunalnega podjetja Murska Sobota

— bodoči občani, ki gradijo hiše v vasi Polana in ne plačujejo kr. samoprispelka v vasi bodo svoj delež pri financiranju za skupne potrebe vodovoda plačali sami.

S samoprispelkom se bo predvidoma zbralo 650.000.000.— din letno.

2. člen

Krajevni samoprispelk se uvaja za dobo 5 let od 1. 1. 1990 do 31. 12. 1994.

3. člen

Zavezanci samoprispelka so občani s stalnim bivališčem v vasi Polana.

Višina samoprispelka znaša:

- 2 % od neto OD zaposlenega
- 4 % od katastrskega dohodka
- 4 % od neto OD obrtnikov
- za zaposlene v tujini 2 % od neto OD zaposlenega delavca v SRS, plačilo dvakrat letno (april, december).

Samoprispelka so oproščeni občani, ki izpolnjujejo pogoje iz 10. člena Zakona o samoprispelku (Ur. list SRS št. 3/73).

4. člen

Samoprispelk iz OD obračunavajo in nakazujejo izplačevalci, samoprispelk iz katastrskega dohodka in OD občanov, ki samostojno opravljajo obrtne in druge gospodarske in negospodarske ter intelektualne storitve pa obračunava in nakazuje uprava za družbene prihodke SO M. Sobota. Od zavezancev, ki ne izpolnjujejo obveznosti iz samoprispelka v določenem roku se njihova obveznost prisilno izterja po predpisih, ki veljajo za izterjavo prispevkov in davkov.

5. člen

Sredstva, ki se zbirajo iz samoprispelka se nakazujejo na poseben žiro račun: 51900-842-035-82058 KS Čermelavci, vas Polana. Nadzor nad zbranimi in odvzetimi sredstvi vodi SDK Murska Sobota.

6. člen

Nadzor nad zbiranjem in uporabo sredstev samoprispelka ter izvajanje referendumskega programa opravlja svet KS Čermelavci.

7. člen

Presežki sredstev, ki bi se eventualno pojavili po pokritju potreb, za katere je samoprispelk izglasovan so strogo namenski in se lahko uporabijo za izgradnjo objektov kot so naštetih v 1. členu.

8. člen

Ta sklep začne veljati z dnem objave v Uradnih objavah pomurskih občin. Uporablja pa se od 1. 1. 1990.

Čermelavci, 5. 12. 1989

Predsednik sveta KS:

Štefan KUMIN

»Pobitim v spomin,
živim v svarilo«

V Vestniku z dne 7. 12. 1989 Jože Rajh odgovarja na moj prispevek z gornjim naslovom, ki sem ga objavil v Vestniku dne 23. 11. 1989. Žal me ni razumel. V prispevku sem izrazil svojo prizadetost, da so se ob letošnjem dnevu mrtvih ljutomerski mladinci spomnili samo pokojnih rojakov v Teharjah, ne pa tudi nedolžnih žrtve v Črnskih mejah, na Muri ob Moti in v opuščnem rudarskem rovu v Ilovcih. Kar groza me je, ker me je Rajh okrilil, da sem primerjal dan mrtvih s prvim aprilom. Saj sem vendar zapisal: »Upam, da boste naslednje leto v prvi aprilski številki vašega cenjenega tednika...«, ne pa prvoaprilski. Pri tem sem pač mislil na zgodovinsko dejstvo, da je bilo Prekmurje osvobojeno 2. aprila in da se je zločin v Črnskih mejah zgodil dva, tri dni pred osvoboditvijo. Zločina na drugih dveh že omenjenih mestih sta se zgodila še pozneje. Upam, da se bomo prihodnje leto, ko bomo slavili 45 let osvoboditve, tega spomnili, pa četudi z »borčevskim« zanosom in s spoštljivim spominom tudi na te žrtve za našo svobodo, za to, da lahko danes živimo tukaj kot Slovenci.

Jože Ternar

To republiki, to občini

Pri delitvi nalog med republiko in občino ob preoblikovanju sisovske ureditve zdravstva je sedaj dokončno prišlo do razdelitve nalog. V pristojnosti občin tako ostajajo nadomestila osebnih dohodkov, posmrtnine in pogrebne, povračila potnih stroškov in stroškov bivanja v drugem kraju. V občini se bodo zbirala sredstva za štipendiranje, pripravništvo in strokovno izpoplnevanje zdravstvenih delavcev, za društva in razvojno-raziskovalne in druge naloge, ki so bile dogovorjene v zdravstvenih skupnostih. Občinam pa se nekoliko presenetljivo prepuščajo manjše naložbe za zdravstvo.

Zdravstvena skupnost Slovenije pa je v posebnem dopisu občinam še zapisala, da zaenkrat pri načrtovanju porabe za prihodnje leto v občinah še ne načrtujejo denarja za pokritje izgub v zdravstvu iz letošnjega leta, kar lahko razumemo, da se o velikih izgubah v zdravstvu in o tem, kdo jih bo plačal, še dogovarjajo.

mih

INA NAFTA LENDAVA

Razpisna komisija

delavskega sveta

Št.: 973/89 ŠK/N

RAZPISUJE

v skladu s statutom in drugimi splošnimi samoupravnimi akti in sprejetimi sklepi prosta dela in naloge

direktorja programa RPNP

Kandidat mora poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, izpolnjevati še naslednje:

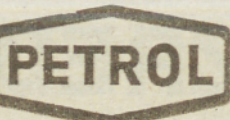
- da ima visoko izobrazbo tehniške, naftno rudarske ali naftno geološke smeri,
- da aktivno obvlada tuji jezik,
- da ima najmanj pet let delovnih izkušenj,
- da ima dokazane organizacijske in vodilne sposobnosti.

Kandidat bo izbran za dobo 4 let.

Zaželeno je predstavitel programa dela.

Pisne ponudbe s potrebnimi dokazili sprejema kadrovska služba INE NAFTA Lendava, Rudarska 1, z oznako: za RAZPISNO KOMISIJO, 15 dni po objavi.

Kandidata bomo obvestili o izbiri v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

PETROL — DO TRGOVINA
LJUBLJANA
TOE MURSKA SOBOTA
Cankarjeva ulica 4

Komisija za delovna razmerja

objavlja
prosta dela in naloge:

prodajalca II na bencin-
skem servisu v Murški So-
bota.

POGOJI:

KV trgovski delavec
1 leto delovne prakse
odslužen vojaški rok
Delovno razmerje sklepamo
za nedoločen čas s polnim
delovnim časom. Prijave z do-
kazili o izpolnjevanju zahteva-
nih pogojev naj kandidati poš-
ljejo v 8 dneh po objavi na
gornji naslov.
Kandidate bomo o izbiri obve-
stili v 15 dneh po končanem
zbiranju prijav.

Odbor za kadrovsko-socialna
vprašanja delovne organizaci-
je Tekstilne industrije Otiški
Vrh, p. o., objavlja dela in
naloge

ročno
pakiranje
nogavic

v DE Dobrovnik.

Pogoj: končana osnovna šola,
zaželjene so delovne izkuš-
nje.

Vloge z ustreznimi dokazili
pošljite v 8 dneh na naslov:

Kadrovska služba Tekstilne
industrije Otiški Vrh, Otiški
Vrh 55, 62373 Šentjanž.

Odgovor delavcev tozda Elektro Murska Sobota na članek

Prijava vandalskega početja

Mnenja smo, da je tov. Hinko Zajtl neupravičeno zžil svoj gnev na delavce Elektra Murska Sobota, rajon Lendava. Namesto da bi se obrnil na odgovorne v tozdu ali rajonu, kjer bi dobil vse potrebne informacije, je v svoji pretirani ihti napisal prijavo, ki jo ostro zavračamo.

Tov. Hinko Zajtlu v poduk in informacijo drugim sporočamo:

Tozda ELEKTRO MURSKA SOBOTA ima na nizkonapetostnem omrežju na svojem območju, ki ga oskrbuje z električno energijo, prek 35 štorčljinih gnezd. V dogovoru z Zavodom za spomeniško varstvo Maribor naše podjetje oskrbuje in vzdržuje navedena gnezdišča, ki so na naši mreži. Cilj tega dogovora je ohranjanje kulturne in naravne dediščine naše prelepe pokrajine. Med drugim vsebuje dogovor tudi časovne posege na nizkonapetostnem omrežju, kjer so gnezdišča. Rekonstrukcije se v takem primeru lahko opravljajo samo takrat, ko so gnezdišča prazna, to je med 1. septembrom in 1. aprilom. Gnezda za katera ugotovimo, da so dotrajana, ob rekonstrukciji iz varnostnih razlogov porušimo ter na rekonstruirano mrežo oz. drog namestimo ustrezno konzolo, kjer lahko naslednjo pomlad ponovno gnezdi štorčlja. Pri rekonstrukciji nizkonapetostnega omrežja v vasi Petišovci se je zgodil opisani primer, ki je strašno užalostil tov. Zajtla, da je napisal prijavo o vandalskem početju.

Glede našega odnosa do varovanja kulturne in naravne dediščine priporočamo tov. Zajtlu, da se obrne na Zavod za spomeniško varstvo Maribor, Oddelek za varstvo naravne in kulturne dediščine, kjer mu bo tov. Urbanek dal oceno za naša prizadevanja.

DO Golfurist
tozda NARAVNO ZDRAVILIŠČE
Lendava, Partizanska 14

Na podlagi določil 10. čl. Pravilnika o delovnih razmerjih in sklepa delavskega sveta

razpisuje:

1. dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

a) VODJA RAČUNOVODSKO-FINANČNE SLUŽBE

pogoji:

- visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri
- 4 leta delovnih izkušenj pri delih in nalogah s posebnimi pooblastili in odgovornostmi s področja računovodskega poslovanja

b) VODJA POSLOVNE ENOTE LIPA-TERME (hotel B kat. — Zdravilišče)

pogoji:

- visoka ali višja izobrazba gostinsko-turistične smeri ali druge ustrezne smeri
- 4 leta delovnih izkušenj s posebnimi pooblastili in odgovornostmi
- znanje nemškega jezika
- sposobnost organiziranja in vodenja poslovanja in smisel za delo z ljudmi

c) VODJA POSLOVNE ENOTE PARK z obrati

pogoji:

- višja ali srednja izobrazba gostinsko-turistične ali druge ustrezne smeri
- 3 leta delovnih izkušenj pri podobnih opravilih in nalogah
- znanje nemškega jezika
- sposobnost organiziranja in vodenja poslovanja in smisel za delo z ljudmi

Kandidati naj pisne prijave skupaj z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljejo na gornji naslov v roku 15 dni. O izidu razpisa bomo kandidate obvestili v roku 30 dni po končanem zbiranju prijav.

IŠČITE PRAVO OBLIKO
PRIDITE V LIKO

VABIMO VAS V NAŠE
PRODAJNE SALONE

- VRHNIKA
- KROG PRI MURSKI SOBOTI
- REKA

30—40 % POPUSTA

V NAŠIH SALONIH IMATE NA IZBIRO RAZLIČNO PONUDBO STAVBNEGA POHIŠTVA IN POHIŠTVA PO ZELO KONKURENČNIH CENAH — ZA GOTOVINSKE NAKUPE LIKOVNIH PROIZVODOV NUDIMO 30—40 % POPUSTA.

PRIDITE, PRIČAKUJEMO VAS!

TRADICIONALNA PRIREDITEV ŠPORT IN GLASBA V SOBOTI

Zaslужni dobili priznanja, pokale in nagrade

V novi športni dvorani Osno-
vne šole Edvarda Kardelja v
Murski Soboti je bila ob izteka-
jočem se letu tradicionalna pri-
reditve šport in glasba, ki so jo
skupno pripravili Telesnokultur-
na skupnost, Občinski svet zveze
sindikata in Zavod za časopi-
sno in radijsko dejavnost Mur-
ska Sobota. Na prireditvi so po-
delili dve nagradi in tri plakete
Telesnokulture skupnosti Mur-
ska Sobota. Plakete so dobili:
Joža Šiflar, Budimir Milisavlje-
vič in Danilo Kacijan. Nagradi
pa sta prejela: Jože Rantaša in
Eugen Titan. Priznanja in poka-
le so tudi podelili najboljšim eki-
pam v letošnjih delavskih špor-
tnih igrah soboške občine. V njih
je sodelovalo 42 delovnih orga-
nizacij s 187 ekipami in 844 ude-
leženci. Tako kot prejšnja leta so
bili tudi tokrat najuspešnejši za-
posleni v tovarni Mura v Murski
Soboti, ki so zmagali v moški in
ženski konkurenci ter postali tu-
di skupni zmagovalci z 263 toč-
kami pred Pomurskim tiskom,
193, Potrošnikom, 181, Mesno

industrijo, 170, Panonijo, 167,
Pomurjem, 159, Splošno bolniš-
nico, 139, Ljubljansko banko,

2. Predsednik OS ZSS Murska Sobota Janez Kovač podeljuje pokal predstavniku Mure Jožetu Turklu kot zmagovalcu Mure v delavskih športnih igrah.

124, Kmetijsko zadružno Panon-
ka, 106, in Upravo za notranje
zadeve, 96 točk. Na prireditvi so

tudi razglasili najboljše športni-
ce, športnike in športne kolektive
Pomurja za leto 1989 ter podelili

3. Predsednik TKS Jože Horvat podeljuje nagrado Evgenu Titanu.

Foto: N. Juhnov

pokale, nagrade in priznanja.
Naziv športnika Pomurja je dru-
gič dobil kajakaš BD Mura iz
Kroga Štefan Varga pred šahi-
stom Radenske Pomurja Štefan-
om Ciganom in spidvejistom
AMD Lendava Arturjem Horva-
tom. Za najboljšo pomursko
športnico pa so drugič zapored
razglasili atletinjo AK Pomurje
Marijo Števanec pred jugo-
istkama Simonom Nemčevom in
Sandro Fujsovo. Za najboljši
športni kolektiv je bilo prav tako
drugič razglašeno AMD Lenda-
va pred NTK Soboti in BD Mu-
ra iz Kroga. Prireditve, ki je bila
dobro obiskana, so popestrili s
pogovori s športniki Pomurja,
družabnimi igrami ter nastopom
belinskih tamburašev in ansam-
blom Martin Krpan z Vlado
Kreslinom. Pripravili so tudi žre-
banje vstopnic in srečelov.

F. Maučec

1. Najboljši pomurski športniki Štefan Varga, Marija Števanec in Artur Horvat v pogovoru z vodjema oddaje.

JUDO

Pomembni zmagi Ljutomera

V Mariboru je bilo tretje kolo druge republiške judo lige. Lep
uspeh so dosegli judoisti Ljutomera, saj so osvojili dve pomembni
zmagi. Premagali so Železničarja II z 10:4 in Novo Gorico z 8:6.

TK

ATLETIKA

Grabar drugi

V okviru priprav za novo tekmovalno sezono je pomurski atlet
Geza Grabar sodeloval na tradicionalnem tekaškem maratonu Vama
v Ivanu pri Varaždinu. Med 200 tekači iz Slovenije in Hrvaške je za-
sedel drugo mesto za državnim reprezentantom Alempičem (Titov Vr-
bas) in zaostal vsega pet sekund.

ODBOJKA

ČETRTA ZMAGA LJUTOMERČANOV

V predzadnjem kolu jesenske-
ga dela v prvi republiški moški
odbojarski ligi je Agropod Lju-
tomer doma premagal Sempeter
s 3:1. V borbeni in zanimivi igri
so Ljutomerčani četrtič zmagali.
Najboljši v ekipi Ljutomera pa
so bili Fujs, Škrobar in Rajnar. V
zadnjem kolu igra Agropod Lju-
tomer v Izoli.

Mladost zmagala v Mariboru

V predzadnjem kolu tekmoval-
nja v drugi republiški ženski od-
bojarski ligi je Mladost iz Mur-
ske Sobotice v Mariboru premaga-
la Palomo Branik s 3:2. Pomurje
iz Murske Sobotice pa je bilo pro-
sto, ker je ekipa Fužinarja z Ra-
ven odstopila od tekmovalja. V
zadnjem kolu igra Mladost do-
ma s Partizanom iz Črne, Pomur-
je pa gostuje v Mežici.

ŠPORTNO SREČANJE V SO-
BOTI

Zmagala OK ZSMS

Soboška vojašnica je pripravi-
la v počastitev dneva JLA tradi-
cionalno športno srečanje v ke-
gljanju, streljanju in šahu. Med
enajstimi ekipami je zmagala OK
ZSMS z 22 točkami pred OŠTO,
21, PŠTO in Carino, po 17, ZJB
in VVI, 15, vojašnico, 14, ZRVS,
8, UNZ, 5, in DRŠI, 4 točke.

TENIS

V TURNIŠČU GRADIJO IGRIŠČA

Okrog 30 ljubiteljev belega
športa se je te dni zbralo v Tur-
nišču in ustanovilo teniški klub.
Sprejeli so program dela in izvo-
lili vodstvo. Sedaj ima klub 50
članov. Začasno so si uredili te-
niško igrišče na asfaltni ploščadi
košarkarskega igrišča. V okviru
krajnega praznika pa so tudi
izvedli tekmovalne za mladince,
mladinke, člane in članice. Lju-
bitelji tenisa v Turnišču pa so se
že tudi lotili gradnje igrišča na
zemljišču, ki jim ga je odstopila
krajna skupnost. Doslej so že
končali z odvozom površinske
zemlje, kar so opravili prosto-
voljno. Ob ugodnem vremenu pa
bodo delo nadaljevali.

F. Vitez

ŠAH

REMI LENDAVČANOV

V Titovem Velenju je bil kvalifi-
kacijski dvoboj za vstop v prvo republi-
ško šahovsko ligo med Lendavo in
Titovim Velenjem. Srečanje se je kon-
čalo s 3:3. Zmaga za Lendavo so do-
segli: Gaber, Gerencner in Gruškovi-
njak. V naslednjem kolu igra Lenda-
va doma s Celjem.

Na hitropoteznem turnirju Ine
Naftne Plina v Zagrebu, ki je bil posve-
čen dnevu JLA, je med 23 šahisti
zmagal Gerencner iz Lendave z 19,5
točk.

Šahovsko društvo Lendava je pri-
pravilo hitropotezni turnir za decem-
ber. Med 13 igralci je zmagal Gaber z
9,5 točke pred Vehtersbahom 9, Vido
in Ivanec po 8,5 ter Strbdom 8
točk.

J. Gerencner

Kovač zmagovalac

Šahovsko društvo Radenska Pomur-
je iz Murske Sobotice je pripravilo de-
cembrski hitropotezni turnir. Med 12
igralci je zmagal Igor Kos z 10 toč-
kami pred Stefanom Režonjo, 8, in Iva-
nom Lukičem, 7,5 točke. V skupnem
seštevku za leto 1989 pa je zmagal Ho-
ris Kovač s 106 točkami pred Danilom
Harjem, 101, Cirilom Logarjem, 95,
Igorjem Kosom, 64, Stefanom Režon-
jo, 50, Robertom Radosavljevičem,
43, in.

OOL Gornja Radgona

Končna lestvica					
SRD Radenska	10	10	0	20:1	20
Komunal	10	9	1	19:4	18
Gorenje—Elrad	10	7	3	15:7	14
Mercator Sloga	10	7	3	15:8	14
Videm	10	7	3	15:9	14
Apac	10	5	5	12:13	10
Avtoradgona	10	3	7	8:14	6
GD Radgona	10	3	7	7:15	6
Negova	10	2	8	7:16	4
PM Radgona	10	2	8	4:16	4
Elektro	10	0	10	1:18	0

NAMIZNI TENIS

Sobočani še vedno v vodstvu

V nadaljevanju druge zvezne lige so Sobočani igrali z drugouvrš-
čenim Dobojprometom in četrtouvrščenim Lokomotivo. V prvem sre-
čanju je po dolgem času spet igral Benkovič, kar se je pokazalo kot iz-
redno koristno, saj je po zelo dobri igri zmagal v dveh partijah, enako
tudi zelo solidni Benko, Unger pa je kljub boleznim zmagal v vseh treh
partijah in tako so Sobočani nepričakovano visoko zmagali. Drugo
srečanje z Lokomotivo iz Vinkovcev so Sobočani dobili brez težav. Po
tri zmage je spet dosegel Unger, dve Benko, ki je tudi ostal nepora-
žen, Benkovič z eno samo zmago je bil tokrat nerazpoložen, Rihtarič
pa je dosegel pomembno zmago proti lanskemu državnemu mladins-
kemu reprezentantu Djukiču. Sobočani so s 14 točkami še vedno na
prvem mestu in prav zadnje kolo, ko igrajo v soboto z Mundusom v
Varaždinu in v nedeljo s Partizanom v Bjelovaru derbi, bo odločalo o
naslovu jesenskega prvaka. Rezultati: SOBOTA—DOBOJPROMET
7:2 (Benkovič—Jelić 2:0, Unger—Mihailović 2:0, Benko—Mešanović
2:0, Unger—Jelić 2:0, Benkovič—Mešanović 1:2, Benko—Mihailović
0:2, Unger—Mešanović 2:1, Benko—Jelić 2:0, Benkovič—Mihailović
2:0): SOBOTA—LOKOMOTIVA 7:2 (Benkovič—Djukić 0:2, Unger—
Tomić 2:1, Benko—Dragaš 2:1, Unger—Djukić 2:0, Benkovič—
Dragaš 2:0, Benko—Tomić 2:0, Unger—Dragaš 2:0, Rihtarič—Dju-
kić 2:1, Benkovič—Tomić 1:2).

V A republiški ligi so Sobočani premagali vodilno Olimpijo po
zaslugi Orija in Benkoviča ter Gorico, kjer sta bila spet odlična Ori in
Benkovič, Kus pa je igral slabo. Radgonačani so očitno pozabili, da se
brez treninga v A republiški ligi ne da zmagovati in so zato dvakrat
zasluženo izgubili. Sobočani so z 12 točkami prevzeli vodstvo na le-
stevici, Radgonačani pa so s 6 točkami na osmem mestu, kar je že blizu
nevarnih voda izpada. V zadnjem kolu igrajo oboji z Ingradom v Ce-
lju ter Strojno v Mariboru.

Rezultati: SOBOTA—GORICA 7:2 (Ori 3:0, Benkovič 2:0, Kus
1:2, Sapač 1:0): SOBOTA—KOVINA—OLIMPIJA 6:3 (Ori 2:1, Ben-
kovič 2:0, Kus 2:1, Sapač 0:1): RADGONA—GORICA 3:6 (Fridrih
1:2, Žitek 1:2, Županek 1:2): RADGONA—KOVINA—OLIMPIJA
4:5 (Fridrih 2:1, Žitek 2:1, Županek 0:3).

M. U.

STRELSTVO

ZMAGI TIŠINE IN NORŠINEC

V nadaljevanju prvenstva v prvi republiški strelski ligi sta oba
pomurska predstavnika zmagala. Ekipa SD Koloman Ffisar Tišina
je gostila ekipo Žalca in zmagala s 1470:1437 krogov. (Pertoci 378,
Bukovec 371, Glider 364 in Flegar 357 krogov). Noršinci pa so v Ce-
lju premagali istoimensko ekipo s 1453:1434 krogi. (Horvat 358, Lj.
Spindler 354, D. Spindler 369 in Balaško 371 krogov). Vodi Tišina,
ki je še edina brez poraza. Noršinci pa so s 6 točkami na devetem
mestu. V naslednjem kolu gostuje Tišina v Slovenj Gradcu, Noršinci
pa gostijo ekipo Uniorja iz Zreč.

Dobrovnik in Maučec zmagovalca

V počastitev dneva JLA je bilo v Turnišču tekmovalje v streljanju z
zračno puško, ki sta ga pripravili domači SD Štefan Kovač in Planika.
Sodelovalo je deset ekip iz lendavske občine. Zmagala je SD Jezero Do-
brovnik s 1032 krogi pred SD Štefan Kovač Turnišče, 1022, in SD Pla-
nika, 1007 krogov. Pri posameznikih je bil najboljši Avgust Maučec
(ŠK) z 271 krogi pred Robertom Markofo (ZRVŠ), 271, Romanom Ku-
ronjo (Planika), 271, Božidarjem Draškovičem (SK), 267, in Stefanom
Režonjo (Jezero), 266 krogov.

F. Vitez

JUDO

Novoletni turnir v Soboti

V soboto, 23. decembra 1989, bo v Murski Soboti tradicionalni
mednarodni novoletni turnir v judu, ki ga pripravljajo soboški judoi-
sti. Na turnirju bo sodelovalo okrog 100 pionirjev in mladincev iz Slo-
venije in Avstrije, ki bodo tekmovali v 14 kategorijah.

Pomurski in avstrijski judoisti so se preteklo soboto sestali v Mo-
ravskih Toplicah in se dogovorili za novo obliko tekmovalja v okviru
Alpe-Panonija. Pod pokroviteljstvom zdravilišča Moravske toplice
bodo v prihodnjem letu pripravili 5 turnirjev. Prvi bo maja v Murski
Soboti, zadnji pa novembra. V kategorijah pionirjev in mladincev bo
sodelovalo 11 klubov: PSV Leoben, Union Leibnitz, Union Kirch-
bach, Wat stadlav Wien, Kiai Ilmutz, Judo St. Andreja, Matersburg,
Wolsberg, vsi iz Avstrije, ter Čakovec, Lendava in Murska Sobota.
Med osmimi avstrijskimi klubi je polovica zveznih ligašev. Kot nam
je povedal predsednik pomurskih judoistov, so tako prav oni naredili
korak k Evropi.

KARATE

Gabika Bočkai prva v Soboti

Soboški karateisti so pripravili tradicionalni novoletni turnir v
karateju za pionirje, pionirke, mladince in mladinke. Sodelovalo je
okrog 60 tekmovalcev in tekmovalk iz 8 slovenskih klubov, tekmovali
pa so v šestih kategorijah. Na tekmovalju so se uveljavili tudi pomur-
ski karateisti in karateistke. Najuspešnejša je bila Gabika Bočkai, ki
je zmagala v katah pri starejših pionirkah. Daniela Nanov iz Murske
Sobotice je bila v isti kategoriji druga, Sabina Podsek iz Beltincev tre-
tja, Sabina Jakovljevič iz Murske Sobotice pa peta. Pri starejših pionir-
jih je Tomaž Pivec iz Gornje Radgone zasedel četrto mesto, Boštjan
Grah je bil peti, Deviš Vour, oba Murska Sobota, pa sedmi. Pri mlaj-
ših pionirkah je Alenka Jonaš zasedla četrto mesto, pri mlajših pionir-
jih pa je bil Jernej Štefanec sedmi, Joško Turk, oba Murska Sobota,
pa sedmi. V kategoriji mlajših mladink je bila Tatjana Ternar druga,
Erika Žagar, obe Murska Sobota, pa tretja. Pri mlajših mladincih je
bil Zdravko Horvat iz Murske Sobotice drugi, Dejan Jurša iz Beltincev
pa tretji.

KOŠARKA

TOKRAT BREZ TOČK

V predzadnjem kolu tekmovalja v drugi republiški ženski košar-
karski ligi je vodeča Metka iz Celja v Murski Soboti premagala Po-
murje z 69:50. Strelke za Pomurje: Drožinova 25, Geričeva 8, Cerova
7, Kolarjeva 4 ter Borovšakova, Forstnarčeva in Brezičeva po 2. Po-
murje, ki je tokrat nastopilo brez Borčeve, je z 8 točkami na drugem
mestu. V zadnjem kolu pa igra v Hrastniku, kjer se nadeja novih točk.

V tekmovalju druge republiške moške košarkarske lige je 3isti-
ca v Murski Soboti premagala Pomurje s 101:83. Strelci za Pomurje:
Juteršnik 30, D. Gomboc 18, Klemar 11, Bačvič 6, Sakovič in Cigut
po 5 ter R. Gomboc in Roškar po 4. Miklavž pa je premagal Rač gono
s 96:72. Strelci za Radgono: Čavič 32, Grgeč 24, Golob in Senekovič
po 7 ter Domanjko 2. V naslednjem kolu igre Pomurje z Elektro. Rad-
gona pa z Mariborom 87.

ljubljanska banka
Pomurska banka Murska Sobota

**NOVOLETNO
DARILO
POMURSKE
BANKE SVOJIM
VARČEVALCEM!**

**Zavedamo se, da je tudi
čas denar!**

**Vemo, kako neprijetno je
čakanje pred okencem!**

**Zato bomo še v tem letu
odprli**

**PODRUŽNICO
NA LENDAVSKI ULICI
V MURSKI SOBOTI!**

II. SOL — moški

Jesenski del					
POMURJE	6	6	0	18:3	12
P. Hoče	6	4	2	14:7	8
Turbina	6	4	2	15:9	8
VERŽEJ	6	4	2	13:11	8
RADENCI	6	2	4	11:32	4
Fužinar II	6	1	5	5:15	2
Vuzenica	6	0	6	0:15	0

MALI NOGOMET

Turnir Mure

Športno društvo Mura iz Murske
Sobotice organizira v soboto in nedeljo,
23. in 24. decembra 1989, ob 9. uri tur-
nir v malem nogometu, ki bo v telovad-
nici Srednješolskega centra (tehniško-
pedagoške usmeritve v Murski Soboti).
Žrebanje ekip bo v sredo, 20. tega me-
seca, ob 18. uri v domu Partizan v
Murski Soboti.

Turnir v Ljutomeru

TVD Partizan Ljutomer organizira
tradicionalni novoletni turnir v ma-
lem nogometu, ki bo v torek, 2. janu-
arja 1990, v dvorani Partizan. Žreba-
nje ekip bo v petek, 29. decembra ob
15. uri v domu Partizana. Prijave s
kavčijo zbira Branko Hrga, Turistična
agencija Ljutomer.

Razglasili najboljše športnike

Zveza telesnokulturnih organi-
zacij občine Ljutomer organizira
v soboto, 23. decembra 1989, ob
19. uri v hotelu Jeruzalem v Lju-
tomeru športni ples. Na njem bo-
do razglasili najboljšega športni-
ka, športnico, društvo in sekcijo
v občini za leto 1989. Istočasno
bodo tudi razglasili delavske
športne igre in podelili priznanja
ZTKO Ljutomer.

brest

brest

UGODNI NAKUPNI POGOJI

Kuhinja BREST — 2005 je le ena izmed kuhinj, ki vam jih ponujamo. Lahko se odločite tudi za kuhinje BREST-11, BREST-2000, BREST-2003, BREST-2004, BREST-2008.

SAŠA

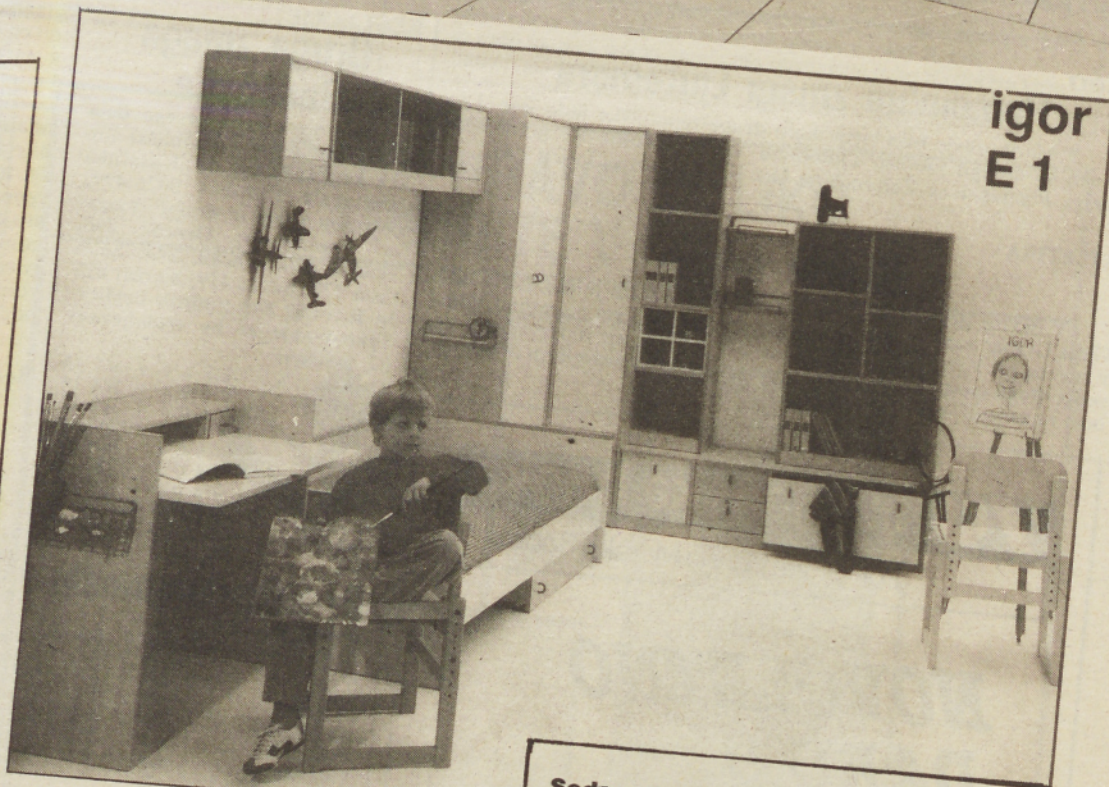
Poleg usnjene sedežne garniture SAŠA lahko kupite tudi druge sedežne garniture v različnih blagih.

Vse naše proizvode: dnevne sobe, spalnice, otroške sobe, samske sobe, kuhinje, jedilnice, sedežne garniture lahko kupite v trgovinah s pohištvom in v naših salonih.

Saloni:

- Brest, Cerknica tel. 061/ 791-529
- Maribor, Kneza Koclja tel. 062/ 211-495
- Beograd, Duričeva 26 tel. 011/ 403-619
- Zagreb, Zagrebški velesejem Paviljon 12 tel. 041/ 521-868
- Split, R. Boškovića 21-23 tel. 058/ 561-190
- Sarajevo, Bratstva Jedinstva 47 tel. 071/ 615-602
- Banja luka, Robna kuća Triglav Veselina Masleše 3 tel. 078/ 47-480
- Skopje, Bulevar Jane Sandanski 65— Aerodrom Kula 8 tel. 091/ 413-008
- Bitola, Bulevar Sever jug bb tel. 097/ 25-381
- Titov Veles, Blagoj Gjorev 37 tel. 093/ 24-458

igor
E 1

Sedem različnih sestavov — 25% popust!

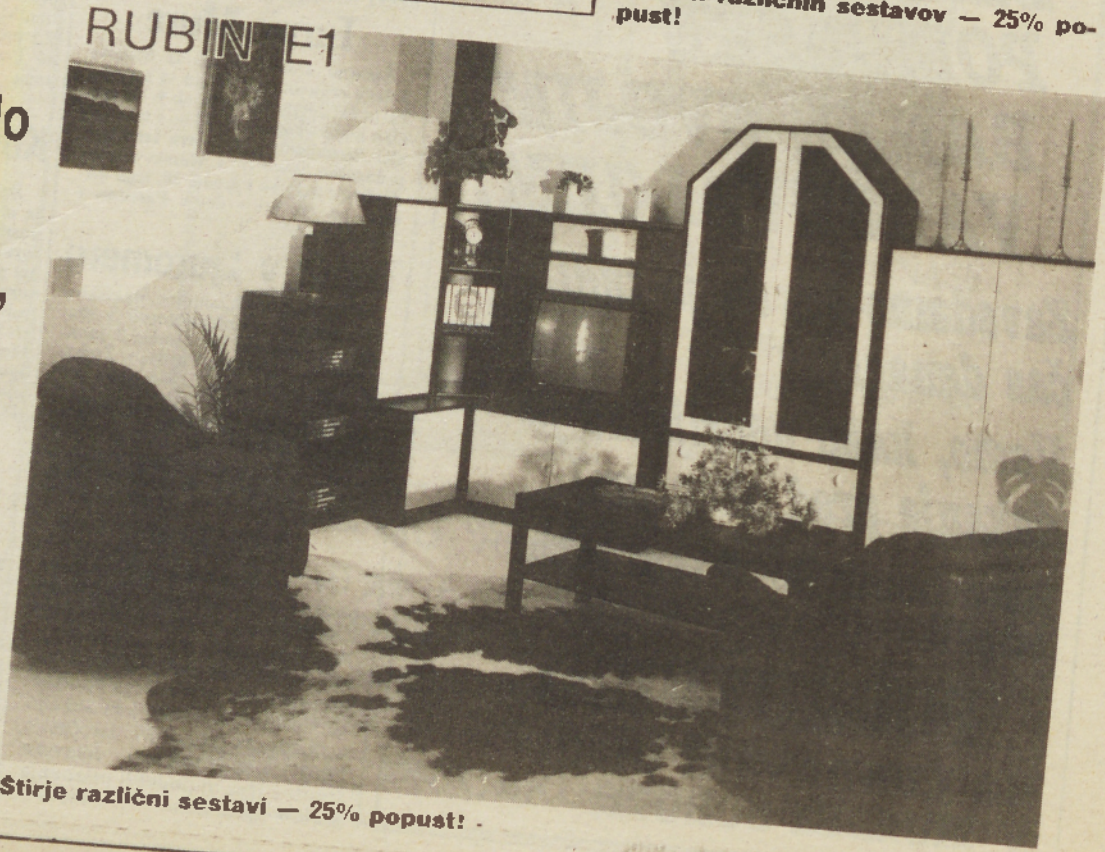
25 % popust za gotovinsko plačilo
v naših salonih,
brezplačen prevoz do doma,
kratki dobavni rok

brest

DA STANOVANJE POSTANE DOM

Brest n. sol. o. CERKNICA, YUGOSLAVIA, tel.: 061/791-200, telex: 31167, telefaks 791-309

Štirje različni sestavi — 25% popust!

Ob 22. decembru — dnevu JLA

Lastna proizvodnja — pomemben vir dohodka

Letošnji praznik — dan JLA bodo pripadniki obmejnih enot JLA v Pomurju kljub zaostrenim mednarodnim odnosom v družbi ponosni na uspešno opravljene naloge, enotnost in boljše rezultate, ki so jih dosegli pri borbeni pripravljenosti. Tudi letos bodo številna srečanja, tekmovalstva in prireditve. V okviru praznika JLA so že organizirali tehniški zbor za učence osnovne in srednje šole, ki je bil zelo uspešen. V tem času bodo organizirali športno srečanje v kegljanju, streljanju in šahu. Vojaki bodo obiskali številne delovne organizacije, šole, vrtce, kjer se bodo seznanili z delovnimi procesi, vzgojo in aktualnimi vprašanji sedanjega časa. Delovni ljudje in občani bodo ob prazniku JLA obiskali stražnice in vojašnico v Murski Soboti. Slavnostna akademija bo v četrtek, 21. decembra 1989, v soboški kinodvorani. Na dan JLA pa bo v so-

boški vojašnici že tradicionalni zbor.

Poleg osnovnih nalog graničarjev, to je varovanje naših meja, kulturnih in športnih aktivnosti, dosegajo pripadniki obmej-

nih enot starešine Danijela Hor- na tudi pomembne rezultate pri uresničevanju »zelenega plana«, kar je zelo pomembno ob sedanjih gospodarskih in političnih težavah. Pridelujejo povrtino,

koruzo in pšenico. Letno pridelajo okrog 8 ton povrtine, tako da imajo na jedilniku vedno svežo solato in drugo zelenjavo. Na mini farmi sami vzredijo okrog 100 pujskov in pridelajo okrog 5.000 kg svinjskega mesa, kar je dovolj za njihove potrebe. Prav tako znešajo kokoši letno okrog 90.000 jajc, kar jim prav tako zadostuje. Poleg tega pa imajo tudi večji sadovnjak pri soboški vojašnici in manjše sadovnjake ob stražnicah. Tako da imajo na mizi lastno sadje. Obmejne enote JLA v Pomurju pa imajo primer- no strojno mehanizacijo za obde- lovanje zemljišč. Pri tem dobro sodelujejo s kmetijsko zadrugo Panonka, Mesno industrijo Mur- ska Soboti, Mešalnico v Lipov- cih in kmetovalcem Štefanom Šifrtarjem iz Gorice. Z lastno pro- izvodnjo si tako obmejne grani- čarske enote v Pomurju same ustvarjajo pomemben vir dohod- ka.

F. Maučec

— Teritorialna obramba

Obdržali visoko raven borbene usposobljenosti

Teritorialna obramba je najšir- ša oblika oboroženega splošnega ljudskega odpora, v katero se lahko ob pobudi vključi celotno prebivalstvo, ki je sposobno za oborožen boj. To je ljudska voj- ska, ki je organizirana na teritori- alnem načelu v vseh družbeno- političnih in krajevnih skupno- stih ter delovnih organizacijah.

Za uspešno delovanje se teritori- alna obramba nenehno usposo- blja in pri tem uveljavlja tudi ne- katere nove oblike dela. Letošnje usposabljanje v teritorialni obrambi Pomurja je bilo name- njeno izvajanju namenskih nalog v oboroženem boju, to je od mo- bilizacije do bojnih delovanj na začasno zasedenem ozemlju. Os- novni moto pri načrtovanju, pri- pravi, organizaciji in vodenju ur-jenja in usposabljanja je bil ustvariti razmere za delovanje v najtežjih razmerah in partizan- skega načina delovanja. Pouda- rek pa so dali intenzivnemu in strokovnemu urjenju in usposo- bljanju starešin in poveljstev enot teritorialne obrambe, ki so namenjene za izvajanje nalog v izrednih razmerah, ter diverzan- skih in posebnih enot. Znova in znova namreč ugotavljajo, da je borbena pripravljenost enote v veliki meri odvisna od dobre usposobljenosti starešin. Zato so te tudi usposabljali za vodenje in poveljevanje. Velik poudarek pri letošnjem usposabljanju pripad- nikov teritorialne obrambe so dali tudi strelskemu usposablja- nju. Streljali so na avtomatskem strelišču v Mariboru, računajo pa, da bodo lahko v prihodnje na strelišču v Mačkovcih. Pose- bej pa so v Pomurju letos urili pripadnike diverzantskih in pon- tonirskih enot ter padalcev in le- talcev. Letos so v 18 enotah teri- torialne obrambe Pomurja pre- verjali in ocenjevali borbene pri- pravljenosti. Ocena letošnjega de-

lovanja teritorialne obrambe, ki so ga opravili v občinah in Po- krajinskem štabu TO za Pomur- je, je pokazala, da je bil program dela uresničen v zahtevnem ob- segu, raven borbene pripravlje- nosti pa je enaka kot prejšnje le- to, ko je bila teritorialna obram- ba Pomurja razglašena za naj- boljšo v Sloveniji.

Tako kot prejšnja leta pa so pri urjenju in usposabljanju teri- torialne obrambe Pomurja tudi

letos vključevali druge obramb- ne in samozaščitne strukture, kot so narodna in civilna zaščita, ga- silci, vodnoroševalne enote, JLA, milico, ZRVS, strelske in druge organizacije ter društva. To se je pokazalo za zelo koristno, zato bodo sodelovanje razvijali tudi v prihodnje. Med urjenjem in usposabljanjem enot teritorialne obrambe Pomurja pa je bilo tudi zelo uspešno sodelovanje s kra- jevnimi skupnostmi in prebival-

stvom, ki so pomagali med vaja- mi in taborjenji, zagotavljali bi- vanje, dajali pijačo in drugo. Se- veda pa so pri ocenjevanju urje- nja in usposabljanja pripadnikov teritorialne obrambe v Pomurju opozorili tudi na nekatere slabos- ti, ki jih bodo v prihodnje sku- šali odpraviti, da bi bila tako teri- torialna obramba v prihodnje še uspešnejša in učinkovitejša.

F. Maučec

Z UPRAVE ZA NOTRANJE ZADEVE V MURSKI SOBOTO

Drzna tatvina v G. Bistrici

Ze skoraj dva tedna vlada na naših cestah mir. Prometnih ne- sreč je na srečo malo, zato pa je veliko drugih prekrškov, zlasti pa gozdnih tatvin. Med tatvinami velja omeniti po načinu, kako je storjena, tudi tatvino v G. Bi- strici.

VOZIL DOMNEVNO VINJEN IN BREZ ČELADE

14. decembra se je zgodila pro- metna nezgoda v Sp. Ščavnici. Voznik košesa z motorjem Jože Vltaj iz Črnc se je peljal po lo- kalni cesti iz Sp. Ščavnice proti Lešanam. V ostrom, a pregled- nem ovinku ga je zaradi nepri- merne hitrosti in domnevne vi- njenosti zaneslo. Padel je po vo- zišču in se lažje poškodoval. Vozil je tudi brez varnostne čelade.

ČELNO TRČENJE V STRUKOVCIH

16. decembra se je zgodila pro- metna nezgoda v Strukovcih. Voznik osebnega avtomobila Ju- rij Hajdinjak iz Rogašovec se je peljal iz Puževca proti Skakov- cem. K avtomobilu je imel pripe- lahki priklopnik, naložen s pre-

mogom. Zaradi neprimerne hi- trosti ga je zaneslo na levi vozni pas, po katerem se je iz naspro- tne smeri pripeljala z osebnim av- tomobilom Emilija Serec iz An- drejec. Avtomobila sta čelno trči- la, pri tem pa se je Serecova lažje poškodovala.

UKRADENO ŽGANJE STA POPILA

6. decembra se je Ludvik Ne- mec iz Žitkovca nameril k hiši Antona Lapajne iz Kamovec. Z večjim izvižajem je odlomil klju- čavnico na vratih prostora za žganjekuho. Vzel je 5 litrov žga- nja in ga odnesel prijatelju, s ka- terim sta ga družno spila.

GOZDNIH TATVIN JE ČEDA- LJE VEČ

7. decembra je doslej neznani storilec v gozdu Marjete Dolanič iz Babinec posekal in ukradel 9 kubičnih metrov lesa v vrednosti 40 milijonov dinarjev. Gozdnih tatvin je po podatkih uprave za notranje zadeve v tem času veli- ko, storilce pa le s težavo najde- jo, saj mine po navadi od dneva kraje nekaj dni, dokler se tatvina

prijavi, v tem času pa storilec do- obra zakrije vse sledi.

OŠKODOVANKA GA JE PRE- POZNALA

16. decembra se je Simon Hor- vat iz Črenšovec s svojim prijate- ljem odpravil v G. Bistrico k do- mačiji Katarine Škafar, kjer naj bi ukradel denar. Po predhod- nem opazovanju hiše je Horvat ugotovil, da je Škafarjeva v kuhi- nji pri kosilu. Po hodniku je neo- pazno vstopil v spalnico in iz omare ukradel 660 tisoč dinar-jev. Med vračanjem iz spalnice ga je Škafarjeva opazila, vendar je s prijateljem pobegnil. Doma se je obril in si skrajšal dolge la- se, da bi spremenil videz, toda kljub temu ga je oškodovanka prepoznala. JD

Spet nova trgovina

Od prejšnje srede je v Soboti odpr- ta še ena zasebna trgovina. To je BIM v Ciril-Metodovi ulici, v kateri bodo na drobno prodajali tekstil, krzno, usnje in še nekatere izdelke, v prodaji na ve- liko pa poleg tekstila tudi gradbeni in električni material, akustiko, motorna vozila, kmetijske stroje in različno opremo. Poleti pa namerava BIM svo- jo dejavnost razširiti še na turistično ponudbo v gostišču na otoku Ugljan. -aj

8. 1. 1990 ob 9. uri bo pri Temelj- nem sodišču v M. Soboti, enota v M. Soboti, v sobi št. 14

JAVNA DRAŽBA

za prodajo

stanovniške hiše z gospo- darskim poslopjem v Boreči št. 45 s pripadajočim stavb- nim zemljiščem — parc. št. 926, k. o. Boreča. Izključna cena za vse navedene nepremičnine je 267.057.800.— din. Dražitelj je dolžan pred draž- bo položiti 10 % varščino, kupnino pa plačati v 8 dneh. Vse stroške prodajnega po- stopka nosi kupec.

Temeljno sodišče v Murski Soboti, enota v Murski Sobo- ti.

— Anketa med graničarji

V POMURJU SE DOBRO POČUTIMO

V obmejni enoti starešine Daniela Horna v Murski Soboti služijo vojaški rok mladi iz vseh republik in pokrajin. Kako se počutijo v tem delu Slovenije, kako doživljajo vsak dan v vojaškem kolektivu in med prebivalstvom. To je bila tema pogovora z nekaterimi vojaki.

DINKO BREZEC — Hrvaška: »Že dalj ča- sa sem pri vojaki v Murski Soboti. V tem času sem dobro spoznal vojaški kolektiv in prebival- stvo. Lahko rečem, da tu živijo dobri ljudje, počutim se, kot da nisem v vojski. V mestu imam tudi nekaj prijateljev, s katerimi se pogosto sre- čujem in dobro razumem. Naša obmejna enota tudi dobro sodeluje z nekaterimi delovnimi or- ganizacijami, zlasti z Muro in Kompasom Gornji Petrovci.«

DŽELAT ČOČAJ — Kosovo: »Kot grani- čar na meji, kjer opravljam odgovorno nalogo, lahko povem, da se počutim zelo dobro. Prišel sem v dober vojaški kolektiv, kjer spoštujemo drug drugega, in med prijazno prebivalstvo, s katerim se vsak dan srečujem ob meji. Lahko povem, da je tukaj v Pomurju dobro služiti vo- jaški rok in da se počutim tako, kot če bi bil do- ma v družini. To pa je za vojaka zelo pomemb- no.«

KLEMEN ALEKSENCEV — Slovenija: »V pomursko središče sem prišel pred enim mese- cem, in čeprav sem tukaj še kratak čas, lahko povem, da sem navdušen nad lepoto in Prek- murja. Murska Soboti je lepo, čisto in urejeno mesto, ljudje so prijazni in se radi pogovarja- jo z nami. Zato se bom teh krajev in ljudi rad spo- minjal tudi po odsluženju vojaškega roka. »Ljudje tukaj so odkriti in prijazni z vojsko.«

FRAHRUDIN KOLENOVIĆ — Črna Go- ra: »Kaj naj povem? Tukaj v tem delu Sloveni- je se počutim dobro. Ljudje v Prekmurju so pri- jazni in se radi pogovarja- jo z nami vojaki. Tudi kadar gremo v mesto, ni opaziti nobene razlike med vojaki in civilni, kar pomeni, da se dobro razumemo. Čeprav smo na odsluženju vojaške- ga roka v iz vseh republik in pokrajin, lahko povem, da se razumemo in si drug drugemu po- magamo.«

SAFET ALUŠEVSKI — Makedonija: »Na odsluženju vojaškega roka v Mursko Soboti sem prišel pred tremi meseci. V vojašnici sem spoznal prijatelje, s katerimi se dobro razume- mo, si drug drugemu pomagamo. Prav tako se dobro počutim med prebivalstvom, ki je zelo prijazno. Tako lahko povem, da se v mestu Murska Soboti počutim kot v domačem kraju. Skratka, lahko povem, da niti v vojašnici niti med prebivalstvom ne opažam nacionalnosti.«

FERENC JUHASZ — Vojvodina: »Služe- nje vojaškega roka v tem delu Slovenije je pri- jetno in tako bi si žele marsikateri vojak. Lah- ko povem, da sem prišel v dober vojaški kole-ktiv, kjer se prijetno počutim, saj smo vsi dobri prijatelji in tovariši. To pa velja tudi za prebi- valstvo, ki je do nas zelo prijazno in spoštljivo. Zato se bom po odsluženju vojaškega roka zelo rad spominjal teh krajev in ljudi.«

VLADAN SREDOJEVIĆ — Srbija: »Voja- ški rok služim na stražnici, kjer se veliko sreču- jem z ljudmi, ki tam živijo. Lahko povem, da nas vojake cenijo in spoštujejo, in se z nami ze- lo radi pogovarja- jo o vseh stvareh. To je za nas vojake zelo razveseljivo, saj nam tako čas hitre- je mineva, kot bi sicer. Tovarišstvo in spoštova- nje pa je tudi med vojaki in starešinami, tako da spoštujemo bratstvo in enotnost.«

ISMET PILAV — Bosna in Hercegovina: »Mislim, da sem prišel v dober vojaški kolektiv, kjer vlada tovarišstvo in spoštovanje vojakov do starešin in obratno. Večji del služenja vojaške- ga roka preživim na meji, kjer se nenehno sre- čujem s prebivalstvom. Lahko povem, da so pri- jazni in so se vselej pripravljeni pogovarja- ti z nami. Velikokrat tudi slišim dobre besede o voj- ski. To je za nas vojake zelo razveseljivo, da la- žje opravljamo svoje naloge.«

»Zares mi prija kavica. In veste zakaj? Pijemo jo v prijetnem okolju kavarne in slašičarne

TAMARA

V Radencih... In poleg kave si bom privoščila še enkratne slašiče. Prijatelj bo spil kozarec buteljčnega vina in srečna bova ob poslušanju prijetne glasbe... »

Srečno 1990
vam želi TAMARA, Radenci!

Razstavno-prodajni center GORENJE v Lendavi je v decem- bru odprt od 8. do 18. ure in ob sobotah od 8. do 13. ure.

Izkoristite ugoden nakup: televizorjev, videorekorderjev s 40% popustom,

pralnih, pomivalnih strojev in hladilnikov s 45% popustom,

malih gospodinjskih aparatov, kavnih mlinčkov, stenskih ur itd. s 30% popustom,

varilnih aparatov, kuhinj in kopalnic s 40% popustom ob gotovinskem plačilu.

Izkoristite božični in novoletni popust v razstavno-prodajnem centru GORENJE v Lendavi!

F. KUJAR, dipl. ing.
Svetovanje, projektiranje in montaža
strojnih inštalacij ter regulacij
Kerenčičeva 2. G. Radgona, tel.: 74-131

OBSEG INŠTALACIJSKIH STORITEV:

- hladilni sistemi (hladilnice, zamrzovalnice in vitrine)
- toplovodi (klasična radiatorska ogrevanja, sončni sistemi, enocevni sistemi, toplotne črpalke in racionalizacije porabe goriv, talna ogrevanja, kotlovnice in postaje)
- parovodni sistemi
- sušilnice (za suhomesne izdelke, za les in podobno, na osnovi toplotne črpalke)
- ventilacije in klimatizacije
- vodovodi in kanalizacije
- plinske inštalacije
- tehnologije s fluidnim pretakanjem
- procesne regulacije s pomočjo sistema PC

TRGOVINA SIMON
SERDICA

želi cenjenim kupcem
srečen božič in
uspešno novo leto 1990
in priporoča nakup poceni
pijač in tekstilnih izdelkov.

SPELEC

8490 Bad Radkersburg
Pfarrgasse 7, Telefon 034 76/22 69
Hauptplatz 10, Telefon 034 76/33 30

Ugoden nakup!

GORENJE PS 101 WA	3300
GORENJE PS 102 WA	3450
GORENJE SUŠILEC PERILA	3990
VIDEO PLAYER Z FB z daljinskim upravljanjem	3380
STEREO RADIO UKW (MW/LW) 2 KASETI	990
Č-64 COMMODORE	2490

Različni TV sprejemniki, videorekorderji in drugi tehnični predmeti!

Ugodna prodaja SATELITSKIH ANTEN, brezplačna montaža in zagotovljen servis. **Pričakujemo vas!**

Zavarovalna skupnost triglav

Delovna skupnost Pomurske območne skupnosti ZS TRIGLAV

objavlja

na podlagi sklepa odbora za medsebojna delovna razmerja in kadrovska vprašanja naslednja prosta dela in naloge:

1. CENILCA IN LIKVIDATORJA ŠKOD IZ ODGOVORNOSTNIH ZAVAROVANJ,
2. REFERENTA ZA POŽARNA ZAVAROVANJA.

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

- pod 1.: da imajo visokošolsko izobrazbo — diplomirani pravnik s pravosodnim izpitom in triletnimi delovnimi izkušnjami,
- pod 2.: da imajo višješolsko izobrazbo — ekonomist s triletnimi delovnimi izkušnjami.

Za objavljena dela in naloge se združuje delo s polnim delovnim časom za nedoločen čas in s posebnim pogojem poskusnega dela, ki bo trajalo tri mesece.

Zaposlili bomo tudi več pripravnikov s srednješolsko izobrazbo ekonomske ali administrativne smeri — tehnik.

Pripravnike bomo zaposlili za določen čas.

Kandidati naj vložijo lastnoročno napisano prošnjo s katim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev ter z opisom dosedanjega dela v osmih dneh po objavi na naslov: Zavarovalna skupnost Triglav, Pomurska območna skupnost Murska Sobota, Titova 13. Kandidati bodo o izbiri obveščeni najkasneje v 30 dneh po njej.

KMETIJSKA ZADRUGA RADGONA
TZO Videm—Ivanjci

prodaja:

1. poslovno zgradbo s pripadajočimi objekti in stavbiscem, velikim 765 m², v Sp. Ivanjcih št. 9, izklicna cena 3.670.081.700.— din,
2. motorno kosilnico IMT — 29.673.500.— din,
3. traktorski okopalnik za peso — 5.000.000.— din,
4. moped — vozen — 4.000.000.— din,
5. moped — nevozen — 1.000.000.— din,

Dražba bo v torek, 27. 12. 1989, ob 10. uri v Sp. Ivanjcih 9 — v prostorih poslovne zgradbe. Ogled je možen vsak dan od 7. do 14. ure in uro pred dražbo.

Pred začetkom dražbe morajo udeleženci plačati varščino v višini 10 % od izklicne cene, prometni davek plača kupec.

Razno

PREKLIC!

Preklicujem veljavnost naloga od prodaje mleka za mesec november za vpis v hranilno knjižico 8024-2, izdanega pri HKS Panonka, Murska Sobota, Štefan Nemet, Kruplivičnik 18, p. Grad. M-5703

PREKLIC!

Preklicujem veljavnost naloga od prodaje mleka za mesec april za vpis v hranilno knjižico št. 10714-4, izdanega pri HKS Panonka M. Sobota, Aleksander Čahuk, Ivanjševci 10. M-5626

PREKLIC!

Preklicujem veljavnost hranilne knjižice št. 22707/4, izdane pri HKS Panonka M. Sobota, Roland Horvat, Murska Sobota, Gregorčičeva 55. M-5637

PREKLIC!

Preklicujem veljavnost naloga OD za mesec november za vpis v hranilno knjižico št. 31097-9, izdanega pri HKS Panonka Murska Sobota, Franc Podnevar, Murska Sobota, Šerčerjevo naselje 21. M-5641

PREKLIC!

Preklicujem veljavnost zaključnega spričevala o končanem šolanju na Šolskem izobraževalnem centru za razne stroke, Murska Sobota, zidarske smeri, izdanega za šolsko leto 1965/66. Karel Rogan, Nuskova 58. M-5676

UPOKOJENEC (61) s hišo na deželi išče urejeno žensko. Oglašiti se pod šifro: TI K MENI ali JAZ K TEBI. M-5683

POSLOVNI PROSTOR V MURSKI SOBOTI oddam v najem. ☎ po 19. uri 81 235. M-5692

HLEV ali primeren prostor za gojenje gob vzamem v najem. ☎ 21 636. M-5751

PREKLIC!

Preklicujem veljavnost hranilne knjižice št. 834, izdane pri HKS KZ Ljutomer, TZO Kmetovalec, Jože Mužinič, Šafarsko 29. IN-17763

PREKLIC!

Preklicujem veljavnost garancijskega lista za avtomobil LADA KARAVAN 1300, številka motorja 0428067, številka šasije XTA210400K183739, tovarniška številka 3957, številka serijske knjižice 00513. Ludvik Kranjec, Naselje Jožeta Kerenčiča 11, Murska Sobota. M-5755

Vsa zemlja v mrzli tej bleščobi
poheljena gomila je
in meni na tem splošnem grobi
bridkost srce zalila je.
(S. Gregorčič)

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 74. letu starosti zapustila naša draga mama in babica

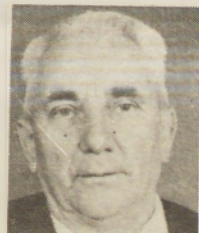
Emilija Madjar

roj. Mekiš
iz Večeslavec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam stali ob strani, nam pomagali, pospremiti našo mamo na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje ter nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se g. župniku za pogrebni obred in pevkam za odpete žalostinke.

Posebej se zahvaljujemo osebju pljučnega oddelka Splošne bolnice M. Sobota ter kolektivom Avtoradgona Transport, poslovalnica M. Sobota in Vel. Potrošnik, Samopostrežnica Blagovnica ter OŠ Cankova.

Žalujoči: sin Karel ter hčerki Vera in Hilda z družinami

V globoki žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je v 76. letu starosti po kratki in hudi bolezni zapustil naš dragi mož, oče, brat, dedek in tast

Josip Filo

roj. v Budincih
stanujoč v Subotici

Od njega smo se poslovili 24. novembra 1989 na Kerskem pokopališču v Subotici.

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem se iskreno zahvaljujemo za izrečeno sožalje ter vsem za organizacijo pogrebne obreda.

Subotica, 23. novembra 1989

Žalujoči: žena Irena, hčerka Marija z možem Fadilom, sin Josip, vnuki Josip, Azra in Vladimir, sestra, drugo sorodstvo ter prijatelji iz Prekmurja in Maribora

Bolečina da se skriti,
pa tudi solze ni težko zatajiti,
le drage, ljube mame nam nihče
ne more več vrniti.

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je po daljši bolezni 21. novembra 1989 zapustila naša draga mama, stara mama in prababica

Franciška Hari-Fana

roj. Kerčmar
iz Kančevce

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in vence, nam pa izrekli sožalje.

Posebej se zahvaljujemo g. duhovniku za pogrebno svečanost, pevcem za odpete žalostinke, govorniku KS tov. Mikoli za besede pri odprtem grobu in medicinskemu osebju ambulate v G. Petrovcih.

Prisrčna hvala za vso pomoč družini Kardoš iz Kančevce, družini Kovač iz Prosenjakovce ter družinama Olas in Solar iz M. Sobote.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: sin Ludvik z ženo Ireno, vnukinja Zdenka z možem Dragom, pravnuka Bojan in Mateja ter drugo sorodstvo

Niti zbogom nisi rekel,
niti roke nam podal,
smrti te vzela je prerano,
a v mojem srcu boš ostal.

V SPOMIN

24. januarja bo minilo leto žalosti,
bolečine in težkih dni, odkar me je
zapustil moj dragi mož

Alojz Čontala

iz Kraš

Hvala vsem, ki ste ga ohranili v lepem spominu!

Žalujoči: žena Marijana in vsi, ki smo ga imeli radi

Ko solza po licu polzi,
naš očka mirno spi,
morja solz bi potočila,
da bi ga lahko zbudila.

V SPOMIN

27. decembra bo minilo deset let, odkar je prenehalo biti srce našega dobrega moža, očeta in starega očeta

Janeza Novaka

iz Košarovec

Odkar te ni več med nami, je naše življenje prazno in pusto. Tvoja prerana smrt je pustila v naših srcih veliko praznino in globoko žalost.

Žalujoča žena ter hčerke in sinovi z družinami

Minilo je že leto dni,
odkar te zemlja krije,
ti pa mirno spiš,
tvoje srce več ne bije
in ti se več ne prebudiš.

V SPOMIN

18. decembra je minilo žalostno leto, odkar nas je zapustil dragi mož, oče, dedek in brat

Karel Knaus

iz Šalamenec

Odšel si tja, kjer ni več trpljenja in ne bolečin.

Za teboj ostaja samo velika praznina, v našem domu in v srcih pa so ostali sledovi tvojih pridnih rok.

Žalujoči: vsi tvoji najdražji

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama in prababica

Ana Lucu

iz Adrijanec 4

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala za darovane vence in izrečeno sožalje.

Hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, dr. Kiršnerju ter medicinskemu osebju internega oddelka soboške bolnišnice za zdravniško pomoč.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: hčerka Ida ter vnuka z družinama

Kako pozabiti to gomilo,
kjer srce tvoje spi,
ki nam je vdano bilo,
ki je hrepenelo
in nas ljubilo do zadnjega dne.

V SPOMIN

Boleč je spomin na 12. december, ko je minilo pet let, polnih žalosti, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče, opa in brat

Ivan Lazar

iz Stanjevec št. 38

Potihoma odhajamo, kot sence resnice, v isto domovje, kjer spiš nezdravljivo spanje. Tvoja prerana smrt je pustila v naših srcih veliko praznino in globoko žalost.

Hvala vsem, ki se ustavljate pri njegovem grobu, prižigate sveče in prinášate cvetje.

Žalujoči: vsi, ki smo ga imeli radi

Radijski in televizijski spored od 22. do 28. decembra

PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK
RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA
5.30 Prebujajte se z nami! (Skupaj bomo vstajali tudi ob dnevu JLA, sodelujete pa lahko na telefonski številki 069/21 232 ali 21 579), 8.00 Konec jutranje oddaje, 16.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 Aktualno (informativni del, Romano vilago — Svet Romov, reklame, glasba), 18.00 21 232	16.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 Aktualno (informativni del s sobotno anketo, strokovnjak odgovarja, reklame, glasba), 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi (dežurstvo pri telefonu 21 232 od 14.00 do 16.00)	10.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 Srečanje na pomurskem valu, 12.00 Oddaja v madžarski, 13.00 Doma in onkraj meja, 13.30 V nedeljo popoldan (osrednji aktualni prispevek, športne in druge novice, minuta za varstvo okolja, minute za kmetovalce, humor), 14.30 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi (dežurstvo pri telefonu 21 232 od 9.00 do 13.00)	5.30 Prebujajte se z nami! (Posebna jutranja oddaja Radia Murska Sobota tudi na dan, ko boste vi doma. Potiho in narahlo se bomo pridružili družinskemu prazniku in če imate voljo vas vabimo, da se nam zjutraj pridružite — 21 232 ali 21 579 sta številki za sodelovanje v božični oddaji), 16.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 Pregled novic, 16.35 Popoldanska božična oddaja, 18.00 Sotočje	5.30 Prebujajte se z nami! (Skupaj bomo še zadnje torko jutro v letu 1989. Sporočite nam, če ste bili teh 12 mesecev z nami zadovoljni in kaj v naših skupnih prebujanjih pogrešate!), 8.00 Konec jutranje oddaje, 16.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 Aktualno (informativni del, pogovor v živo, reklame, glasba), 18.00 Rezerviran čas, 18.15 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi	5.30 Prebujajte se z nami! (Za odštevate dneve, ure in minute do slovesa od 1989. in slovesnega sprejema novega, 1990. Počnite to v naši družbi, veseli vas bomo!), 8.00 Konec jutranje oddaje, 16.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 Aktualno (informativni del, gospodarske teme, reklame, glasba, 18.00 Poslušamo vas (na telefon 21 232), 18.30 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi	5.30 Prebujajte se z nami! (O novorojenčkih, tečajji dinarja, besedah preživetosti Jožeta Bruca, cestah, temperaturah še zadnji četrtek! Pa ne uasploh, pač pa le letos.), 8.00 Konec jutranje oddaje, 16.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 Aktualno (informativni del, kulturna oddaja, reklame, glasba), 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi
TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA
LJ 1 9.55 11. kongres ZKS, prenos, 11.15 TV mozaik, 15.55 Žarišče, ponovitev, 16.30 TV dnevnik, 16.50 TV mozaik, govor Milana Kučana na 11. Kongresu ZKS, 18.10 Spored za otroke in mlade, 19.30 TV dnevnik 2, 20.05 Žarišče, 20.35 43 let pozneje, dokumentarna oddaja, 21.20 Ulice San Franciscas, ameriška nadaljevanka, 22.15 TV dnevnik 3, 22.40 Spalnično okno, ameriški film.	LJ 1 8.10 Otroška matineja: ponovitev oddaj tedna, 10.35 Televizija: Kupite predsednika, angleška dokumentarna serija, 11.25 Naša pesem, ponovitev 19. oddaje, 11.55 Aktualno: visoke tehnologije, 14.05 Rock koncert: Prljavo kazališče, francoski film, 15.55 Žarišče, ponovitev, 16.30 TV dnevnik 1, 16.55 DP v kosharki, prenos, 18.30 Na pragu 21. stoletja, avstralska dokumentarna serija, 19.18 Dobro je vedeti, 19.30 TV dnevnik 2, 20.30 Utrip, 20.50 Zrebanje 3 x 3, 21.00 Kolo sreče, 22.35 TV dnevnik 3, 22.55 D. Marlowe-D. Wickes: Jack Razparač, angleška nadaljevanka, 23.40 Zastrahujoča strast, ameriški film.	LJ 1 8.40 Otroška matineja, 10.00 D. Marlowe-D. Wickes: Jack Razparač, 11.30 Kmetijska oddaja TV SA, 12.30 J. Dietl: Veliko sedlo, češkoslovaška nadaljevanka, 13.30 Festival narečne popevke '89 posnetek, 14.45 Flashdance, ameriški film, 16.30 TV dnevnik 1, 16.45 Poslovne informacije, 16.50 Božično drevo, francoski film, 18.25 Poljubi me, ljubezen moja, 19.00 TV mernik, 19.30 TV dnevnik 2, 19.59 Zrcalo tedna, 20.20 Zrebanje Podarim — dobim, 20.35 I. Tavčar-J. Gale: Ljubezen nam je vsem v pogubo, 21.35 Zdravo, 22.55 Poročila, 22.58 Polnočnica, 23.50 Dam svoje vam srce.	LJ 1 9.10 Božič med Muppetki, ameriški film, 10.00 Zsolnay, Likovno-glasbena miniaturna, 10.25 Testen — slikar prave samote, jug. dokum. film, 11.00 Božična simfonija, 11.55 Prenos papeževe božične poslanice in pozdrava URBI ET ORBI, 12.40 Radost Evrope, 14.00 Spored za otroke in mlade, 15.30 Domači ansambli: Alpski kvintet z Ivanom in Otom, 16.10 Zrebanje Podarim — dobim, ponovitev, 16.30 TV dnevnik 1, 16.50 S. Piko okoli sveta, avstralski film, 18.05 U. Koder-K. Hribar: Bicek Ferdinand, 19.20 Dobro je vedeti, 19.30 TV dnevnik 2, 20.05 Na zlatem ribniku, ameriški film, 21.55 Osmi dan, 22.35 TV dnevnik 3, 22.55 Človek in glasba, 5. oddaja.	LJ 1 10.10 Mozaik — Ko se korenin zavemo, 7. oddaja, 15.55 Žarišče, ponovitev, 16.30 TV dnevnik 1, 16.45 Poslovne informacije, 16.50 Videogodba, ponovitev, 17.40 Spored za otroke in mlade, 18.40 Skrivnostni svet, ameriška dokumentarna serija, 19.12, 19.20 Dobro je vedeti, 19.30 TV dnevnik 2, 20.05 A. Kantof-J. Besna rd — Lepotec z otoka, francoska nadaljevanka, 21.00 Dinar, 21.45 TV dnevnik 3, 22.05 Divertimento in es, glasbena oddaja.	LJ 1 10.10 Mozaik, 15.55 Žarišče, ponovitev, 16.30 TV dnevnik 1, 16.50 Mozaik, ponovitev, Svet na zaslonu, 17.30 Otroci glasbe, 18.00 Spored za otroke in mlade, 18.40 Skrivnostni svet, ameriška dokumentarna serija, 19.20 Dobro je vedeti, 19.30 TV dnevnik 2, 20.05 Film tedna: Kolo sreče, ameriški film, 22.00 TV dnevnik 3, 22.20 Svet poroka.	LJ 1 10.10 Mozaik, 11.00 Kakovost med možnostmi in hotenjem, 15.55 Žarišče, ponovitev, 16.30 TV dnevnik 1, 16.50 Mozaik, ponovitev, 17.15 Kakovost med možnostmi in hotenjem, 6. — zadnji del izobraž. oddaje, ponovitev, 17.40 Pet božičnih, poje ansambel Ave, 17.55 Video strani, 18.00 Spored za otroke in mlade, 18.40 Skrivnostni svet, dokumentarna serija, 19.20 Dobro je vedeti, 19.30 TV dnevnik 2, 20.05 E. Reitz: Domovina, nemška nadaljevanka, 22.30 TV dnevnik 3, 22.50 Retrospektiva Komedija na slovenskem odru, A. T. Linhart: Županova Micka.
TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB
Prvi program 8.30 Ponovitve, tv v šoli, 17.15 Mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Zakon v Los Angelesu, 20.55 Evropskem 90, 21.40 Dnevnik, 22.00 Kronika kongresa ZK Slovenije, 22.20 Kultura, 23.25 Nočni spored.	Prvi program 9.00 Tv v šoli, ponovitev, 14.30 Mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Top lista nadrealistov, 21.20 Film, 23.00 Dnevnik, 23.15 Kronika kongresa ZK Slovenije, 23.40 Noč in dan.	Prvi program 9.30 Nedeljsko mladinsko popoldne, 11.00 Kmetijska oddaja, 12.00 Izobraževalni spored, 13.00 Pes potepuh (f), 13.55 Nedeljsko popoldne, 16.25 Špijoni so med nami (f), 18.15 Alf, 18.45 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Balkan Ekspres, 20.55 Vodni instalater (f), 22.15 Dnevnik, 22.40 Noč in dan.	Prvi program 8.30 Tv v šoli, ponovitev, 17.15 Mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Beg (drama), 21.05 Resna glasba, 21.50 Dnevnik, 22.15 Noč in dan.	Prvi program 8.30 Tv v šoli, ponovitev, 17.15 Mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Kino — oko, 22.35 Dnevnik, 23.00 Noč in dan.	Prvi program 8.30 Tv v šoli, ponovitev, 17.15 Mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Kino — oko, 22.35 Dnevnik, 23.00 Noč in dan.	Prvi program 8.30 Tv v šoli, ponovitev, 17.15 Mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Panorama, 21.05 Kvizkoteka, 22.20 Dnevnik, 22.45 Noč in dan.
TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA
Prvi program 9.00 Ponovitve, tv v šoli, 14.00 Mladinski spored, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Z dušo in telesom, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Stari, 21.20 Dinastija, 22.15 Filmske novitete, 22.45 Max Headroom, 23.35 Prelaz Nevada (f).	Prvi program 9.00 Ponovitve, tv v šoli, 14.10 Mladinski spored, 19.00 Tedenski tv spored, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Zabavna oddaja, 22.05 Mrtvi trdno spijo (f), 0.00 Raztreseni (f).	Prvi program 9.00 Ponovitve, 13.30 Božič v Evropi, 15.00 Mladinski spored, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Božični spored.	Prvi program 9.00 Božični spored, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Gospa Berta Garlan (f), 22.00 Glasba, 23.25 Inspektor Lavidarin (f).	Prvi program 13.35 Filmski iz zabavnih spored, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Zvezde v mančji, 22.05 Izgubljen bes (veselotigra), 23.05 Moj čas (šanson).	Prvi program 13.35 Filmski iz zabavnih spored, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Zvezde v mančji, 22.05 Izgubljen bes (veselotigra), 23.05 Moj čas (šanson).	Prvi program 9.00 Praznični spored, 15.30 Otroški spored, 18.00 Laura in Luis (nadaljevanka), 19.30 Čas v sliki, 20.15 V 80 dneh okoli sveta (f), 21.55 Sled druge ženske (f), 23.30 Alfredo, Alfredo (f).
TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA
8.05 Počitniška matineja, filmi za otroke, 8.55 Poročilo iz Parlamenta, 17.00 Letni kolobarji, spored za upokojence, 17.30 Tekla, uporabni napotki, 17.40 Božja pot zaupanja, 18.00 Okno, služnostni program, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Iz Parlamenta, pregled današnjega zasedanja, 20.35 Fanfany in Alexander, švedsko-francoski-nemški film, 1. in 2. del, 23.45 TV dnevnik.	9.10 Enovitost živega sveta, 9.25 Za otroke, 10.25 Doživljenjsko, avstralska serija, 11.10 Vyhonky, v slovaščini, 14.50 V Egiptu, 15.35 Vohlač, 16.00 Zemlja na posodo, 16.20 Okusi na mikrovalovih, 16.55 Domoznanstvo, 17.10 Junaki dneva, 17.45 Delta, 18.10 Ingmar Bergman, portret, 20.10 Cerkev v Zircu, 20.20 Love Story, amer. film, 22.05 Ansambel Hles, 23.10 TV dnevnik.	8.35 Za otroke, 11.15 Pogled domov, 13.30 Risanka, 13.55 Vohlač, 14.20 Tri želje, 15.35 Spored R. Rätönyja, 16.30 Božična družinska nedelja, 17.55 Haydn, 19.00 Dokumentarni film, 20.20 Praznik ljubezni; pesmi, deklamacije, plesi, 21.30 Revija na ladji, ameriški film, 23.15 Literarni mozaik, 24.00 Polnočnica iz katedrale v mestu Eger.	9.10 Božično drevo, TV igra, 9.45 Pes, ki je ustavil vojno, film, 15.00 Video novice, 15.10 Risanka, 16.35 Jezikovne uganke, 17.30 Srečen Božič, reportaže, 19.00 Pozdravi Erdeljanom, 19.30 Literarne uganke, Andersen, 20.10 Zlata doba Erdelja, 1. del TV filma, 21.30 Srečanje z Lucianom Pavarottijem, 22.25 Szent László Herma, analiza umetnine.	8.40 Risanka za otroke, 9.25 Uglasbene pesmice, 10.00 Obiskovalec iz vesolja, TV igra, 10.40 Tretji kanal, 11.25 Prenos iz Betlehema, 15.30 Kviz, 16.05 Božično darilo, ameriški film, 17.40 Istvan Szecs, portret, 18.50 Liszt, 20.10 Zlata doba Erdelja — ali je sploh bila? 20.30 Zlata doba Erdelja, 2. del TV filma, 21.55 Koda, dirigentski festival.	9.00 Počitniška matineja, 9.50 Tretji kanal, 10.35 Carstvo severnega medveda, 1. del, 11.30 Delta, pon. 11.55 Telovadba za invalide, 17.05 Video novice, 17.15 Oddaja za slovaško narodnost, 17.55 Ansambel Profan, 18.05 Lariot, nemški film, 18.30 Izobraževanje v podjetništvu, 20.05 Črni klavir, 20.25 Doživljenjsko, 5. del, 21.45 Varstvo mest, 22.25 Iz oči v oči.	9.00 Počitniška matineja, 9.45 Carstvo severnega medveda, 2. del, 10.40 ZOOM, Your English Magazin, 11.10 Zgodovina simfonije, 12.35 Telovadba za invalide, 16.20 Zabavna glasba, 17.15 Planet, na katerem moramo živeti, 17.55 Bogoslužje Chanuka, 10.15 Zrebanje lota, 20.10 Sosedje, 70. poglavje TV romana, 20.45 Ozadje vesti, 21.30 Videoklipi, 22.00 Volonte, portret.

ljubljska banka
Pomurska banka Murska Sobota

TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB
Prvi program 8.30 Tv v šoli, ponovitev, 17.15 Mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Pano-rama, 21.05 Kvizkoteka, 22.20 Dnevnik, 22.45 Noč in dan.	Prvi program 8.30 Tv v šoli, ponovitev, 17.15 Mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Kino — oko, 22.35 Dnevnik, 23.00 Noč in dan.	Prvi program 8.30 Tv v šoli, ponovitev, 17.15 Mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Kino — oko, 22.35 Dnevnik, 23.00 Noč in dan.	Prvi program 8.30 Tv v šoli, ponovitev, 17.15 Mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Kino — oko, 22.35 Dnevnik, 23.00 Noč in dan.	Prvi program 8.30 Tv v šoli, ponovitev, 17.15 Mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Kino — oko, 22.35 Dnevnik, 23.00 Noč in dan.	Prvi program 8.30 Tv v šoli, ponovitev, 17.15 Mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Kino — oko, 22.35 Dnevnik, 23.00 Noč in dan.	Prvi program 8.30 Tv v šoli, ponovitev, 17.15 Mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Kino — oko, 22.35 Dnevnik, 23.00 Noč in dan.
TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA
Prvi program 9.00 Praznični spored, 15.30 Otroški spored, 18.00 Laura in Luis (nadaljevanka), 19.30 Čas v sliki, 20.15 V 80 dneh okoli sveta (f), 21.55 Sled druge ženske (f), 23.30 Alfredo, Alfredo (f).	Prvi program 9.00 Praznični spored, 15.30 Otroški spored, 18.00 Laura in Luis (nadaljevanka), 19.30 Čas v sliki, 20.15 V 80 dneh okoli sveta (f), 21.55 Sled druge ženske (f), 23.30 Alfredo, Alfredo (f).	Prvi program 9.00 Praznični spored, 15.30 Otroški spored, 18.00 Laura in Luis (nadaljevanka), 19.30 Čas v sliki, 20.15 V 80 dneh okoli sveta (f), 21.55 Sled druge ženske (f), 23.30 Alfredo, Alfredo (f).	Prvi program 9.00 Praznični spored, 15.30 Otroški spored, 18.00 Laura in Luis (nadaljevanka), 19.30 Čas v sliki, 20.15 V 80 dneh okoli sveta (f), 21.55 Sled druge ženske (f), 23.30 Alfredo, Alfredo (f).	Prvi program 9.00 Praznični spored, 15.30 Otroški spored, 18.00 Laura in Luis (nadaljevanka), 19.30 Čas v sliki, 20.15 V 80 dneh okoli sveta (f), 21.55 Sled druge ženske (f), 23.30 Alfredo, Alfredo (f).	Prvi program 9.00 Praznični spored, 15.30 Otroški spored, 18.00 Laura in Luis (nadaljevanka), 19.30 Čas v sliki, 20.15 V 80 dneh okoli sveta (f), 21.55 Sled druge ženske (f), 23.30 Alfredo, Alfredo (f).	Prvi program 9.00 Praznični spored, 15.30 Otroški spored, 18.00 Laura in Luis (nadaljevanka), 19.30 Čas v sliki, 20.15 V 80 dneh okoli sveta (f), 21.55 Sled druge ženske (f), 23.30 Alfredo, Alfredo (f).
TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA
9.00 Počitniška matineja, 9.45 Carstvo severnega medveda, 2. del, 10.40 ZOOM, Your English Magazin, 11.10 Zgodovina simfonije, 12.35 Telovadba za invalide, 16.20 Zabavna glasba, 17.15 Planet, na katerem moramo živeti, 17.55 Bogoslužje Chanuka, 10.15 Zrebanje lota, 20.10 Sosedje, 70. poglavje TV romana, 20.45 Ozadje vesti, 21.30 Videoklipi, 22.00 Volonte, portret.	9.00 Počitniška matineja, 9.45 Carstvo severnega medveda, 2. del, 10.40 ZOOM, Your English Magazin, 11.10 Zgodovina simfonije, 12.35 Telovadba za invalide, 16.20 Zabavna glasba, 17.15 Planet, na katerem moramo živeti, 17.55 Bogoslužje Chanuka, 10.15 Zrebanje lota, 20.10 Sosedje, 70. poglavje TV romana, 20.45 Ozadje vesti, 21.30 Videoklipi, 22.00 Volonte, portret.	9.00 Počitniška matineja, 9.45 Carstvo severnega medveda, 2. del, 10.40 ZOOM, Your English Magazin, 11.10 Zgodovina simfonije, 12.35 Telovadba za invalide, 16.20 Zabavna glasba, 17.15 Planet, na katerem moramo živeti, 17.55 Bogoslužje Chanuka, 10.15 Zrebanje lota, 20.10 Sosedje, 70. poglavje TV romana, 20.45 Ozadje vesti, 21.30 Videoklipi, 22.00 Volonte, portret.	9.00 Počitniška matineja, 9.45 Carstvo severnega medveda, 2. del, 10.40 ZOOM, Your English Magazin, 11.10 Zgodovina simfonije, 12.35 Telovadba za invalide, 16.20 Zabavna glasba, 17.15 Planet, na katerem moramo živeti, 17.55 Bogoslužje Chanuka, 10.15 Zrebanje lota, 20.10 Sosedje, 70. poglavje TV romana, 20.45 Ozadje vesti, 21.30 Videoklipi, 22.00 Volonte, portret.	9.00 Počitniška matineja, 9.45 Carstvo severnega medveda, 2. del, 10.40 ZOOM, Your English Magazin, 11.10 Zgodovina simfonije, 12.35 Telovadba za invalide, 16.20 Zabavna glasba, 17.15 Planet, na katerem moramo živeti, 17.55 Bogoslužje Chanuka, 10.15 Zrebanje lota, 20.10 Sosedje, 70. poglavje TV romana, 20.45 Ozadje vesti, 21.30 Videoklipi, 22.00 Volonte, portret.	9.00 Počitniška matineja, 9.45 Carstvo severnega medveda, 2. del, 10.40 ZOOM, Your English Magazin, 11.10 Zgodovina simfonije, 12.35 Telovadba za invalide, 16.20 Zabavna glasba, 17.15 Planet, na katerem moramo živeti, 17.55 Bogoslužje Chanuka, 10.15 Zrebanje lota, 20.10 Sosedje, 70. poglavje TV romana, 20.45 Ozadje vesti, 21.30 Videoklipi, 22.00 Volonte, portret.	9.00 Počitniška matineja, 9.45 Carstvo severnega medveda, 2. del, 10.40 ZOOM, Your English Magazin, 11.10 Zgodovina simfonije, 12.35 Telovadba za invalide, 16.20 Zabavna glasba, 17.15 Planet, na katerem moramo živeti, 17.55 Bogoslužje Chanuka, 10.15 Zrebanje lota, 20.10 Sosedje, 70. poglavje TV romana, 20.45 Ozadje vesti, 21.30 Videoklipi, 22.00 Volonte, portret.

VAŠ ZANESLJIV PARTNER

Reisinger & Sohn

GRADEČ, Alte Poststrasse 122, telefon: 9943 316 51506

- originalni deli in kakovosten pribor
- veliko skladišče rezervnih delov
- okoli 30.000 delov lahko dobite takoj
- velika ponudba Fordovih nadomestnih delov in pribora
- specializirana Fordova delavnica z najsoodobnejšo opremo
- polletno jamstvo za popravila, delo in originalne nadomestne dele

VEDNO KO STE V GRADCU NAS OBIŠČITE!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO 1990!

SEMPERIT **MICHELIN** **BLAUPUNKT**

RMS ODDAJA NA BOŽIČNI PONEDELJEK

PRAZNUJTE Z NAMI!

Vrsto let je bilo božično slavje ovito v tanci-ideološke pregrehe, zdaj je končno tudi uradno priznано, da 25. december ob spoštovanju vseh verskih konotacij dneva ni nič drugega kot družinski praznik. Praznik tihega mira, sožitja, človečnosti. In takega želimo na Radia Murska Sobota približati vam, spoštovani poslušalci. V ponedeljek, ko boste razbremenjeni vsakdanjih obveznosti in ko boste vsaj za en dan živeli tako, kot bi radi vse leto, vam želimo delati družbo. Naproščamo vas, da nas spustite v vašo družinsko intimno — obljubljamo vam, da ne bomo preveliki in dolgočasni gostje. Želimo, da ob božični sodelujete z nami — spet sta vam na voljo telefonski številki 21 232 in 21 579, mi pa se bomo trudili z vami in za vas že zjutraj (od pol šestih do osmih), nato pa še popoldan (od štirih do sedmih).

kino

SPORED FILMOV V KINU PARK MURSKA SOBOTA od 22. do 28. decembra

22. dec. ob 17. uri ni kinopredstav — PRIMORSKO GLEDALIŠČE?

22. dec. ob 19. uri amer. akc. film DISCO MAFIJA

24. dec. ob 15. uri amer. pustol. (akc.) film MLADIČEK DINOZAVRA

24. dec. ob 17. in 19. uri amer. akc. film DISCO MAFIJA

25. dec. ob 17. in 19. uri amer. glasb. (ples.) film UMAZANI PLES

26. dec. ob 17. in 19. uri amer. film BURNI PONEDELJEK

Režija: Mike Figgis, vloge: Melanie Griffith, Sting, T. Lee Jones DINA-MIČEN SODOBEN FILM, V KATEREM PRIJUBLJENI STING

PREDSTAVLJA ADUT VEČ!

27. dec. ob 17. uri amer. film BURNI PONEDELJEK

27. dec. ob 19. uri amer. film BREZ MILOSTI

Režija: Richard Pearce, vloge: Richard Gere, Kim Basinger GLEDIV IN NAPET THRILLER Z ODLIČNIMA VLOGAMA GLAVNIH IGRALCEV!

28. dec. ob 17. in 19. uri amer. film BREZ MILOSTI

Kino KUD SALOVCI

23. dec. ob 19. uri amer. pustol. (akc.) film MLADIČEK DINOZAVRA

Prodam

PRODAM

AVTO ŠKODA 110, letnik 1976, karoserija in motor v odličnem stanju, nujno prodam. Informacije v Murskem Središču, J. H. Zdelara 14 — Tot. LE-16168

ZASTAVO 128, letnik 1987, prevoženih 9.000 km, prodam. Pintarič, Lj. povci 167 a, ☎ 71 557. M-FH

FIAT 750, letnik 1973, in glasbeni stolp AVDIOTON, nov, s carinsko deklaracijo, prodam. ☎ 73 135. GR-18161

OPEL COMMODORE, letnik 1977, odlično ohranjen, prodam. Mele 25, Radenci. GR-18962

JUGO 45, nov, in videorekorder nujno in ugodno prodam. Izakovič 186. M-5708

JUGO 45, letnik 1982, prodam. Rogan, Dolnji Slavec 29. M-5722

RENAULT 18, letnik 1984, prevoženih 50.000 km (pozimi nevozen), zelo dobro ohranjen, ugodno prodam. ☎ 76 078. M-5723

GOLF JGLD, februar 1985, prodam. Černelavci, Gajeva 13. M-5724

GRADITELJI POZOR!

Izdelujem strojne nosilce vseh velikosti, zelo ugodne cene, dobava takoj. Večjo količino dostavimo na dom brezplačno, cena zapamtena. Informacije: Željko P., Novo Selo Rok, R. Končara 16, 42200 Čakovec, telefon (042) 811 685

ZASTAVO 101, dobro ohranjeno, nujno prodam. Avgust Cigut, Turnišče, Stefana Kovača 56. M-5725

SUZUKI RM 250 in GAGIVO 125, oba za motokros, prodam. ☎ 62 005. M-5733

SUBARU 700, star dve leti, registriran do oktobra 1990, prodam. ☎ popoldne: 21 160. M-5738

FIAT 131, letnik 1977, prodam. ☎ 24 929. M-5739

DACCIA, letnik 1974, naprodaj. ☎ 24 929. M-5739a

OSEBNI AVTOMOBIL FORD SIERA — 1.6 L, letnik 1984, prodam. Kuzma 26. M-5651

LADO 1200, letnik 1973, neregistriran, v voznem stanju, prodam. Branko Bukovec, Tropovci, Jordan 32. M-5647

ŠKODA 105 L in strojene kože nutrije prodam. Anton Mikl, Blagus 9. p. Videm. M-5661

OPEL KADET C, dobro ohranjen, prodam. Čmci 23, p. Apate. M-5668

125 PZ, registriran, ugodno prodam. Turnišče, Stefana Kovača 12. M-5670

DVA FIATA 126 P, registrirana, prodam. Možnost plačila na obroke. Dankovci 26. M-5675

JAJCA po ugodni ceni lahko kupite vsak dan, razen nedelje, v prodajalni **Veržej**. Tel.: 87-083 in 87-087.

VESTNIK

Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Jože Šabjan (odgovorni urednik), Bernarda Balazic, Brigita Bavčar, Jani Dominko, Silva Eöry, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Maučec, Štefan Sobočan, Branko Žunec, Endre Gönter (tehnični urednik), Nevenka Emri in Marjan Maučec (lektorja).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/I. Telefoni: novinarji 21 383, 21 232; odgovorni urednik 21 579, glavna urednica in direktorica, naročniški oddelek, računovodstvo in tajništvo 21 064 in 21 383; GPS (Izre-nje) 22 403 in 21 064; dopisništva: Gornja Radgona 74 597, Lendava 75 085 in Ljutomer 81 317. Te-lefaks 22 419. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Naročnina za IV. trimesečje 1989 je 225.000 dinarjev, za delovne organizacije 450.000 dinarjev, za naročnike v tujini 70 DEM (letno).

Tekoči račun pri SDK Murska Sobota: 51900-603-30005. Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512. Tisk ČGP Večer tozd Mariborski tisk Maribor. Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

AMI 8 (nena v voznom stanju, drugega po delih), prodam. Gaspar, Šulinci 6. M-5677

AVTO POLONEZ, v nevoznom stanju, prodam. Ficko, Vidonci 85. M-5740

OPEL REKORD 2000 prodam. Naselje L. pravice 37, M. Sobota, ☎ 26 059. M-5742

RENAULT 5 GL, letnik 1986, prodam. ☎ 76-067. M-5478

VISO 11 RE prodam. Selo 89. M-5749

VW PASSAT 1.6, dizel, 81, prodam. ☎ popoldne: 48 583. M-5610

FORD D TAUNUS, letnik 1975, obnovljen, prodam. Tišina 69. M-5611

FIAT 132 (po delih), prodam. Nemčavi 18. M-5612

VW, letnik 1966, registriran do maja, prodam. Filovci 158. M-5613

ZASTAVO 101, letnik 1976, prodam. ☎ popoldne: 48 508. M-5614

MOPED APN 6 in dele za diano 6, prodam. Bokrač 12. M-5621

FIAT 750 prodam. Kruplinski 8, p. Grad. M-5622

ŠKODA 100 L, dobro ohranjena, prodam. Sebeborci 106. M-5628

125 P, letnik 1980, prodam. Pečarovi 112. M-5630

KOMBI FORD FRANZIT FUR-GON, letnik 1978, registriran, prodam ali menjam za manjšega. Hotiza 9 a. M-5631

LADO 1500, letnik 1982, prodam. Dokležovje 6 a. M-5632

OPEL ASCONA GLS 1.6, letnik 1987, prodam. Krog, Murnova 13. M-5636

KAM NA RIBE IN PICO? ☎ 36-008 NA HOTIZO V OSMICI!

posesti

HIŠO V MURSKI SOBOTI, Miklošičeva 17, prodam. ☎ 22 296 ali 26 710. M-5512

NOVO VSELJIVO HIŠO V ZEN-KOVCIH, z gospodarskim poslop-jem, 1 ha zemljišča, prodam. Ogled med prazniki. ☎ 76 974. M-5519

posesti

20-letna tradicija

Cenjene stranke obveščamo, da barvamo avtomobile v peči po najsoodnejši italijanski tehnologiji

VSEM VOZNIKOM SREČNO IN USPEŠNO 1990!

KOMBI RENAULT TRAFIC (8 + 1), letnik 1983, prodam. Cena 16.000 DEM — dinarska protivrednost. ☎ (069) 21 174. M-5639

OPEL ASCONO 1.6 S, letnik 1983/84, prodam ali zamenjam za manjši avto. Lukavci 9, p. Križevci pri Ljutomeru. M-5645

126 P, letnik 1980, prodam. Tišina 19 a. M-5640

AVTO FORD SIERA naprodaj. Mikloš Kuzmice 34 a, ☎ 23 035. M-5750

ZASTAVO 126 P, letnik 1978, obnovljena, prodam. ☎ (069) 87 644. IN-17767

FORD TAUNUS L 1300, registriran do septembra 1990, prodam. ☎ popoldne: (069) 87 319. IN-17764

JUGO 55 A, november 86, prodam ali zamenjam za JUGO 45. ☎ 82 734. IN-17770

ZASTAVO 101, letnik 1984, prodam. ☎ popoldne: (069) 87 567. IN-17771

OPEL ASCONO 1.6, prevoženih 63.000 km, letnik 1985, prodam. ☎ popoldne: 46 104. M-5680

OPEL KADET, model D, odlično ohranjen, prodam. Trnje 101, ☎ 70 150. M-5697

AMI 8 (za dele), prodam. ☎ (069) 82 703. IN-17760

ZASTAVO 101, letnik 1984, prodam. ☎ popoldne: (069) 87 567. IN-17771

OPEL ASCONO 1.6, prevoženih 63.000 km, letnik 1985, prodam. ☎ popoldne: 46 104. M-5680

OPEL KADET, model D, odlično ohranjen, prodam. Trnje 101, ☎ 70 150. M-5697

AMI 8 (za dele), prodam. ☎ (069) 82 703. IN-17760

KMETJSKA MEHANIZACIJA

PRODAM

TRAKTOR ZETOR 5011, 700 delovnih ur, prodam. Sebeborci 62, ☎ 48 063. M-5705

ADAPTER ZA KORUZO za kombajne žetve, stiskalnice, segalnice IMT, koso IMT in drobilnik SIP prodam. Noršinci 62. M-5710

TRAKTOR IMT 560, star tri leta, prodam. Rudi Car, Poznanovci 23. M-5712

OBIRALNIK KORUZE EHO, traktor 558 in dve kravi po izbiri prodam. Vukanič, Andrejci 54. M-5716

TRAKTOR ŠLUTER, 125 KS, prodam. ☎ 71 302. M-5718

TRAKTOR ŠTÖRE 402, 1700 delovnih ur, ugodno prodam. Gorica 51, ☎ 72 615. M-5720

TRAKTOR IMT 533 s kabino, registriran, dobro ohranjen, prodam. Bagar, Gornji Petrovci 56. M-5666

VESTNIK — Glasilo občinskih konferenc SZDL Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer. Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota. Ureja uredniški odbor:

Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Jože Šabjan (odgovorni urednik), Bernarda Balazic, Brigita Bavčar, Jani Dominko, Silva Eöry, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Maučec, Štefan Sobočan, Branko Žunec, Endre Gönter (tehnični urednik), Nevenka Emri in Marjan Maučec (lektorja).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/I. Telefoni: novinarji 21 383, 21 232; odgovorni urednik 21 579, glavna urednica in direktorica, naročniški oddelek, računovodstvo in tajništvo 21 064 in 21 383; GPS (Izre-nje) 22 403 in 21 064; dopisništva: Gornja Radgona 74 597, Lendava 75 085 in Ljutomer 81 317. Te-lefaks 22 419. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Naročnina za IV. trimesečje 1989 je 225.000 dinarjev, za delovne organizacije 450.000 dinarjev, za naročnike v tujini 70 DEM (letno).

Tekoči račun pri SDK Murska Sobota: 51900-603-30005. Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512. Tisk ČGP Večer tozd Mariborski tisk Maribor. Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Najlepše darilo za praznike je izdelek iz zlata!

Vesele božične praznike in srečno novo leto vam želi

ZLATARSTVO MANDIČ
Murska Sobota, Kocijeva 14 b.

TRIBRAZDNI PLUG SLAVONAC prodam. Kobitje 47. M-5688

DVA KOMBAINJA CLAS EVROPA, dolžina kose 2,20 m, in dvoosno prikolico, prekučno, prodam. Ivan Ornik, Ledinec 47, p. Zgornja Ščavnica, ☎ (062) 721 201, od 18. do 20. ure. M-5698

DVOOSNO TRAKTORSKO PRIKOLICO in mladiče nemškega ovčarja prodam. Tišina 56. M-5744

TRAKTOR VLADIMIREC prodam. ☎ po 15. uri: 78 090. M-5615

TRAKTOR STEYR s priklički prodam. Gomilica 37 a, p. Turnišče. M-5642

TRAKTOR ZETOR 4712 prodam. Šratovci 15, ☎ (069) 73 496. GR-18955

posesti

HIŠO V MURSKI SOBOTI, Miklošičeva 17, prodam. ☎ 22 296 ali 26 710. M-5512

NOVO VSELJIVO HIŠO V ZEN-KOVCIH, z gospodarskim poslop-jem, 1 ha zemljišča, prodam. Ogled med prazniki. ☎ 76 974. M-5519

posesti

HIŠO V MURSKI SOBOTI, Miklošičeva 17, prodam. ☎ 22 296 ali 26 710. M-5512

NOVO VSELJIVO HIŠO V ZEN-KOVCIH, z gospodarskim poslop-jem, 1 ha zemljišča, prodam. Ogled med prazniki. ☎ 76 974. M-5519

posesti

HIŠO V MURSKI SOBOTI, Miklošičeva 17, prodam. ☎ 22 296 ali 26 710. M-5512

NOVO VSELJIVO HIŠO V ZEN-KOVCIH, z gospodarskim poslop-jem, 1 ha zemljišča, prodam. Ogled med prazniki. ☎ 76 974. M-5519

posesti

HIŠO V MURSKI SOBOTI, Miklošičeva 17, prodam. ☎ 22 296 ali 26 710. M-5512

NOVO VSELJIVO HIŠO V ZEN-KOVCIH, z gospodarskim poslop-jem, 1 ha zemljišča, prodam. Ogled med prazniki. ☎ 76 974. M-5519

posesti

HIŠO V MURSKI SOBOTI, Miklošičeva 17, prodam. ☎ 22 296 ali 26 710. M-5512

NOVO VSELJIVO HIŠO V ZEN-KOVCIH, z gospodarskim poslop-jem, 1 ha zemljišča, prodam. Ogled med prazniki. ☎ 76 974. M-5519

posesti

HIŠO V MURSKI SOBOTI, Miklošičeva 17, prodam. ☎ 22 296 ali 26 710. M-5512

NOVO VSELJIVO HIŠO V ZEN-KOVCIH, z gospodarskim poslop-jem, 1 ha zemljišča, prodam. Ogled med prazniki. ☎ 76 974. M-5519

posesti

HIŠO V MURSKI SOBOTI, Miklošičeva 17, prodam. ☎ 22 296 ali 26 710. M-5512

NOVO VSELJIVO HIŠO V ZEN-KOVCIH, z gospodarskim poslop-jem, 1 ha zemljišča, prodam. Ogled med prazniki. ☎ 76 974. M-5519

posesti

HIŠO V MURSKI SOBOTI, Miklošičeva 17, prodam. ☎ 22 296 ali 26 710. M-5512

NOVO VSELJIVO HIŠO V ZEN-KOVCIH, z gospodarskim poslop-jem, 1 ha zemljišča, prodam. Ogled med prazniki. ☎ 76 974. M-5519

posesti

HIŠO V MURSKI SOBOTI, Miklošičeva 17, prodam. ☎ 22 296 ali 26 710. M-5512

NOVO VSELJIVO HIŠO V ZEN-KOVCIH, z gospodarskim poslop-jem, 1 ha zemljišča, prodam. Ogled med prazniki. ☎ 76 974. M-5519

posesti

HIŠO V MURSKI SOBOTI, Miklošičeva 17, prodam. ☎ 22 296 ali 26 710. M-5512

NOVO VSELJIVO HIŠO V ZEN-KOVCIH, z gospodarskim poslop-jem, 1 ha zemljišča, prodam. Ogled med prazniki. ☎ 76 974. M-5519

posesti

HIŠO V MURSKI SOBOTI, Miklošičeva 17, prodam. ☎ 22 296 ali 26 710. M-5512

NOVO VSELJIVO HIŠO V ZEN-KOVCIH, z gospodarskim poslop-jem, 1 ha zemljišča, prodam. Ogled med prazniki. ☎ 76 974. M-5519

posesti

HIŠO V MURSKI SOBOTI, Miklošičeva 17, prodam. ☎ 22 296 ali 26 710. M-5512

NOVO VSELJIVO HIŠO V ZEN-KOVCIH, z gospodarskim poslop-jem, 1 ha zemljišča, prodam. Ogled med prazniki. ☎ 76 974. M-5519

posesti

HIŠO V MURSKI SOBOTI, Miklošičeva 17, prodam. ☎ 22 296 ali 26 710. M-5512

NOVO VSELJIVO HIŠO V ZEN-KOVCIH, z gospodarskim poslop-jem, 1 ha zemljišča, prodam. Ogled med prazniki. ☎ 76 974. M-5519

posesti

HIŠO V MURSKI SOBOTI, Miklošičeva 17, prodam. ☎ 22 296 ali 26 710. M-5512

NOVO VSELJIVO HIŠO V ZEN-KOVCIH, z gospodarskim poslop-jem, 1 ha zemljišča, prodam. Ogled med prazniki. ☎ 76 974. M-5519

posesti

HIŠO V MURSKI SOBOTI, Miklošičeva 17, prodam. ☎ 22 296 ali 26 710. M-5512

NOVO VSELJIVO HIŠO V ZEN-KOVCIH, z gospodarskim poslop-jem, 1 ha zemljišča, prodam. Ogled med prazniki. ☎ 76 974. M-5519

posesti

STANOVANJSKO HIŠO z gospodarskim poslopjem in nekaj zemlje v Skakovcih 50 prodam. Murska Sobota, Prešernova 63. ☎ 25 116. M-5687

DVOINPOLSOBNO STANOVANJE v M. Soboti, prodam. ☎ 23 429. M-5695

HIŠO V BREZOVICI 22 prodam. Informacije: Trimlmi 58. LE-16174

STANOVANJSKO HIŠO z gospodarskim poslopjem in 43 arov pripadajoče zemlje v Gornji Bistrici prodam. Podrobnejše informacije dobite po ☎ (069) 22 582. M-5696

MEŠANI GOZD prodam. Stanjevci 89. M-5700

DVOOSNO KONFORTNO STANOVANJE, centralno ogrevano, z balkonom in telefonom, v bližini centra v M. Soboti naprodaj. Informacije po ☎

V SPOMIN

Žarku Rusu

Čas neusmiljeno hiti, vendar le srce in duša ve, kako boli, ko več te ni.

Hvala vsem, ki prinašate cvetje in prižigate sveče na njegovem preranem grobu.

VSI TVOJI

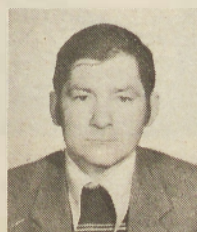
V SPOMIN

10. decembra 1989 je minilo dolgo, v žalost odeto leto, odkar ni med nami naše nam predrage mame, žene, sestre, babice, prababice in tete

Rozalije Vuk

Zahvaljujemo se vsem prijateljem in sorodnikom, ki se je spominjajo s šopkom rož ali prižagno svečo na grobu.

VSI NJENI NAJDRAŽJI

Niti zbogom nisi rekel
niti roke nam podal,
smrt te vzela je prerano,
a v naših srcih boš ostal.

ZAHVALA
Ob smrti našega

Antona Ošlaja

iz Filovec 141

se zahvaljujemo vsem, ki ste bili z nami ob prezgodnjem slovesu.

Žalujoči: sestri Alojzija in Cilka z družinama ter drugo sorodstvo

Nikakor, nikar, ni bil to vihar,
bil divji je boj,
ni hrasta podrl,
našega strčka strl vihar je nocoj.

ZAHVALA
Ob nepričakovani izgubi našega dobrega strica

Ludvika Šiftarja

iz Sebeborca

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem ter vsem, ki ste pokojnika pospremili na zadnji poti, darovali cvetje, nam pa izrekli sožalje. Priserčna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, predstavnici KS tov. Majdi za poslovilne besede in gasilcem.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Sebeborci, 10. decembra 1989

Žalujoči: vsi njegovi, ki smo ga imeli radi

Vse, kar smo ljubili,
zdaj v grobu spi,
se v srcu nosili,
bomo do konca dni.

ZAHVALA

Kruta in zahrbtna bolezen nam je vzela komaj 55-letno drago ženo, mamo, staro mamo ter sestro

Ido Knap

roj. Fujs
iz Dolnjih Staveč

Zahvaljujemo se vsem, ki ste jo 2. decembra 1989 pospremili k večnemu počitku, ji darovali vence ali za maše ter nam v žalostnih dneh stali ob strani in nam pomagali.

Priserčna hvala g. župniku, pevcem za odpete žalostinke, predstavniku KS za poslovilne besede, vsem sorodnikom in sosedom ter zdravstvenemu osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu.

Žalujoči: mož Franc, sinova Jože in Franc z družinama ter sin Ernest, bratje z družinama in drugo sorodstvo

Niti zbogom nisi rekla
niti roke nam podala,
smrt si sama zaželela,
a v naših srcih boš ostala.

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je 19. novembra nepričakovano zapustila draga žena, mama, stara mama in prababica

Vera Pocak

roj. Terplan
iz Domanjševec 125

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, botrini in vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih kakorkoli pomagali, nam izrekli sožalje ter darovali vence in cvetje.

Posebna zahvala g. duhovniku iz Martjanec za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter Francu Šancu za ganljive, tople besede slovesa pri odprtem grobu.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!
Domanjševci, Motvarjevci, 21. novembra 1989

Žalujoči: vsi, ki smo jo imeli radi

Omahnile so pridne roke,
ustavilo se je zlato srce...

ZAHVALA

Po kratkotrajni, vendar hudi bolezni nas je v 80. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, tast, dedek in pradedek

Jožef Marič

iz Gančanov

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ali v druge dobrodelne namene, nam pa izrekli sožalje in nas tolažili.

Posebna zahvala vsemu osebju internega oddelka soboške bolnišnice za zdravniško pomoč in lajšanje bolečin. Zahvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku za poslovilne besede.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!
Gančani, 2. decembra 1989.

Žalujoči: žena Ana, sinova Jože in Štefan, hčerke Marija, Terezija in Angela z družinama ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je po hudi in težki bolezni zapustila naša mama, tašča, stara mama, prababica in sestra

Jolanka Kandal

roj. Pörš
iz Vučje Gomile

Ob tej boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem ter vsem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence in šopke ter nam izrekli sožalje.

Posebna hvala osebju pljučnega oddelka za lajšanje bolečin. Hvala g. duhovniku Škaliču, pevcem za odpete žalostinke in govorniku KS Zoltanu Cigutu ob odprtem grobu.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!
Vučja Gomila, 19. novembra 1989

Žalujoči: sin Štefan z ženo Aranko, vnuk Štefan z ženo Jožico, pravnuk Zlatko in sestra Karolina s sinom Štefanom

Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi hudega trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.
Kako je hiša prazna,
odkar tebe v njej več ni,
bila je prej tako prijazna,
zdaj otožna, tuja se nam zdi.

ZAHVALA

19. novembra nas je v 84. letu starosti za vedno zapustil naš dragi oče, stari oče in pradedek

Matija Gabor

iz Črenšovca 18

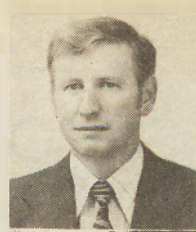
Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, botrini, znancem, sosedom in vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih kakorkoli pomagali, nam izrekli sožalje, darovali vence, šopke in za sv. maše ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Zahvaljujemo se g. kaplanu ter župniku Hozjanu iz Beltincev za pogrebni obred, pevcem in pevkam za odpete žalostinke, društvu upokojencev Črenšovci in govorniku Horvatu za poslovilne besede ob odprtem grobu,

Posebna hvala DO Potrošnik, tozdu Preskrba in kolektivu Rovenke Beltinci ter Rašice, tozdu Beltinci.

Vsem še enkrat — najlepša hvala!
Črenšovci, 21. novembra 1989

Žalujoči: hčerki Olga in Elizabeta z družinama, sin Matija z družino in drugo sorodstvo

V mojem srcu si se vpisal,
tega časa ne bo nikdar izbrisal,
tudi če spokojno spiš,
za mene kakor prej živiš.

V SPOMIN

25. decembra bo minilo pet let žalosti, odkar nas je zapustil naš dragi mož in oče

Alojz Čizmazija

iz Nedelice

Spomin nate bo živel v naših srcih do konca naših dni. Hvala vsem, ki se ga spominjate, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Žalujoči: vsi, ki smo ga imeli radi

Kje si, ljuba mama,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas.

ZAHVALA

Komaj v 43. letu življenja, nas je nenadoma, tiho, tragično in brez slovesa zapustila naša ljuba, mama, žena, sestra in hčerka

Ana Šparaš

iz Gorice

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam priskočili na pomoč v najtežjih trenutkih, izrekli ustno ali pisno sožalje, darovali vence in cvetje ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Posebna hvala g. duhovniku Balažicu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govornici za ganljive besede ob odprtem grobu.

Vsem še enkrat — prisrčna hvala!

Žalujoči: mož Jenő, hčerka Anica, mama, brat Štefan in drugo sorodstvo

UMRL NAM JE NAŠ DRAGI STARI OČE — DEDA

Geza Rajh

8. 12. 1989

OHRANILI GA BOMO V TRAJNEM SPOMINU!

VNUKINJI TANJA IN LILA TER VNUK BOŠTJAN

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

Geze Rajha

zasebnega gostilničarja
v pokoju
iz Bakovca

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, krajanom in lovcom, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala vsem, ki ste darovali vence, cvetje, darovali za sv. maše, nam ustno in pisno izrekli sožalje.

Najlepša hvala vsem zdravnikom in zdravstvenemu osebju za požrtvovalno zdravniško pomoč v oddelkih bolnišnice v Murski Soboti in Mariboru ter Zavodu za rehabilitacijo invalidov v Ljubljani.

Lepa hvala g. župniku za opravljeni obred, krajevni skupnosti Bakovci za poslovilne besede, cerkvenim pevcem za odpete pesmi in lovcom — rogistom za njihov prispevek k pogrebnemu obredu.

Vsem še enkrat — najlepša hvala!

Bakovci, 10. decembra 1989

NJEGOVI NAJDRAŽJI

ŠTORKLJE NI VEČ... Zanj smo zvedeli pred kakimi 14 dnevi. Očitno je zamudila vsakoletni skupinski odlet s sovostniki na južno poloblo. Domačini v Riharoveh, Turjanjih in Hrastje-Moti so jo sprejeli za svojo — jo hranili, ji nudili zavetje, se navadili nanjo. Pomoč so ponudili: Zavod za varstvo narave in kulturne dediščine, Lovska družina Radenci, Gojitenovo lovišče Kompas Gornji Petrovci, posamezni veterinarji, naravovarstveniki... In po vseh močih silnih besedovanih štorklje ni več. V izjemno milem vremenu jo je zadela nemila usoda — ihtav voznik z brezvestno vožnjo. In tudi v tem je nemara nekaj simbolike in nauka za nas. B. Ž.

Saj ni res, pa je

Bilo je v petek dopoldne. V bi-feju blagovne hiše v Soboti sta se oglasila dva nemško govoreča obiskovalca. Naročila sta dve kavici in kos kruha. Popila sta vsak svojo kavico (brez smetane), krub pa si razdelila na pol in ga tudi lepo pojedla. Zatem sta menda zadovoljna odšla.

Dvomimo, da nista imela več denarja, da bi si lahko privoščila vsak svoj kos kruha, pa prav gotovo tudi topli malici in še kozareček pijače zraven. Očitno pa rada varčujeta. Le kakšen razlog bi sicer imela? Potem pa se čudimo, da so čez mejo bolj pri denarju kot mi. Vseeno predlagamo, da teh dveh obiskovalcev ne kaže dobesedno posnemati. Vsaj kruba si ne delite na dvoje!

Jože Graj

Pred referendumom za krajevni samoprispevek

Na programsko-volilni konferenci KK SZDL Krog so pregledali dveletno delo in sprejeli tudi program dela za prihodnje obdobje. Ena največjih nalog bo vsekakor priprava na referendum za krajevni samoprispevek. Želja vseh je, da bi ta referendum uspel in da bi se zagotovila sredstva za gradnjo večnamenske dvorane — telovadnice pri OŠ Krog. Za novo predsednico KK SZDL je bila izvoljena Irena Gomboš iz Satahovec.

Podeljena so bila tudi priznanja — bronasti znak OF, ki so jih prejeli: OŠ Krog za večletno uspešno sodelovanje s krajevo skupnostjo Krog, predvsem na kulturnih prireditvah, Jožica Melic in Irena Gomboš za večletno uspešno delovanje v KS Krog.

Ana Svetec

SKROMNEJŠE JELKOVANJE

S prihodom dedka Mraza v izložbo Potrošnikovega salona Mode se je v ponedeljek, v času, ko se dan preveša v večer, v Murski Soboti začel sklop prednovo-

letnih prireditev. Po pričakovanjih bo tradicionalni program jelkovanja v mestu letos imel nekoliko skromnejšo podobo prazničnega vzdušja. Poleg nič kaj

zimskega vremena, ki namesto snega obeta pomladni razcvet, je glavni razlog bojda (spet) v pomankanju sredstev, predvsem pa dejanjih uničevalcev otrokom namenjenih panojev in na njih narisanih ter lani postavljenih junakov iz pravljic.

Osrednja junakinja letošnjega prednovoletnega časa je Opica Ošpica — lutkovna igrca takoi-menovanega neodvisnega gledališča Guliver, ki jo bodo naslednji tork in sredo imeli priložnost videti tako vrteški varovanci kot drugi otroci, ki jih bodo starši pripeljali v soboško galerijo. V Klubu mladih pa bodo naslednji četrtek ure pravljic in v petek ranjane pred grajskim portalom, kamor bo ob 16.00 prispel tudi dedek Mraz. Pred njegovim prihodom bodo otroci okrasili borovce na Trgu zmage, jelke pa tokrat po dogovoru z »zelenimi« ne bodo padale, saj se da pristno vzdušje pričarati tudi brez sekanja tovrstnih žrtev. Učinkovitejši bi naj bil napovedani ognjem, novoletno okrašene izložbe prodajal, predvajanje risank v tehnično usposobljenih trgovinah ter pozornost, ki jo bomo namenili otrokom.

B. Bavčar

Državni »žegen« za Zelene Pomurja

Kaj bo čez desetletje?

Prvi odločen korak k pometanju pred lastnim pragom — ne morda v Južni Ameriki, na Poljskem ali Kosovu — naj bi bil storjen drevi, ko je za 18. uro napovedan ustanovni občinski zbor Zelenih Pomurja. Kraj: dvorana soboške občinske skupščine. Gost: dr. Dušan Plut, predsednik Zelenih Slovenije.

Priložnost bo za kolektivno izpraševanje vesti o »običajnih« temah: ogrožena oz. onesnažena pitna voda, pospešeno uničevanje kmetijskih in bivalnih površin, odlagališni kriminal in zastrupljanje podtalnice, gigantske prasičje farme, ki izločajo toliko — oprostite izrazu — dreka kot deset Sobot...

»In ko se vam bodo naježili lasje, vas bomo vprašali, ali si boste čez deset let upali pogledati v oči vašim otrokom in, če bo po sreči, tudi vnukom?!« ALI PA MORDA VSEENO? -BŽ-

NOVA TOVARNA — V razmeroma kratkem času so v Dobrovniku preuredili nekdanji mlin v obrat Tekstilne industrije Otiški Vrh pri Dravogradu. V njem bodo izdelovali moške in ženske nogavice, zaposlitev pa bo dobilo 60 delavcev. Pridobitev je za narodnostno mešano in obmejno območje Dobrovnika in okolice izrednega pomena, saj bo poslej delo doma. Delati bodo začeli prvega februarja.

Foto: S. S.

Zvezno priznanje

Mariji Rituper

Marija Rituper, odgovorna urednica glasila Naše delo, ki ga izdajajo v Tovarni oblačil in perila Mura v Murski Soboti, je prejemnica priznanja Zveze novinarjev Jugoslavije, ki so ga pred dnevi v delovni organizaciji Borovo podelili najzaslužnejšim novinarjem v združenem delu iz vseh jugoslovanskih republik in pokrajin. V obrazložitvi je zapisano, da se je zavzemala za dosledno izvajanje zahtev po temeljitem obveščanju delavcev o dogajanju v kolektivu, kar potrjuje tudi vsebinsko izredno domiselna zasnova glasila, tehnična ureitev in likovna oprema časopisa, ki izhaja v nakladi 5 tisoč izvodov. Pri tem niso pozabili tudi na velik prispevek Marije Rituper pri urejanju internih radijskih oddaj in njenem strokovnem delovanju v kulturi. O nagrajenki več v prihodnji številki.

Jože Graj

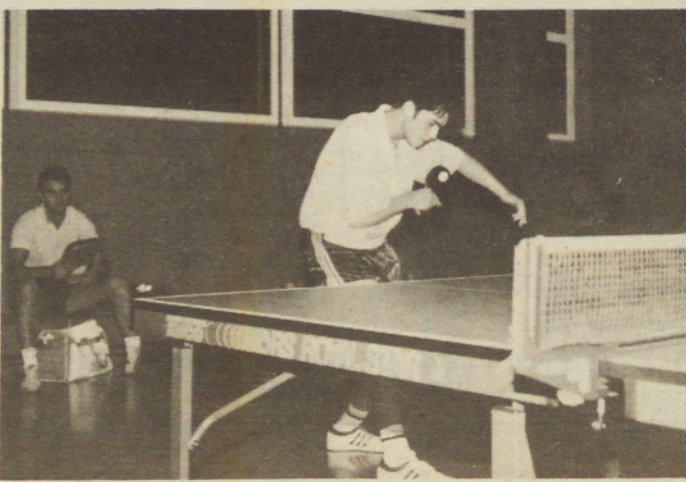
M. J.

NAMIZNI TENIS

ŠD Slovenija Berlin zmagovalec

Namiznoteniška sekcija ŠD Slovenija v Zahodnem Berlinu je ob dnevu republike pripravila turnir posameznikov v mladinski in članski konkurenci, NTK Jadran pa je bil organizator ekipnega tekmovanja. Pri posameznikih je pri mladincih zmagal Mitja Zakrajšek pred Igorjem Kolarjem in Vasjo Anzelcem (vsi so člani NTS Slovenija). V članski konkurenci je zmagal Kristijan Klančar pred Zlatkom Mačkom in Stjepanom Antoničem (vsi so člani NTS Slovenija). V ekipni konkurenci so zmagali igralci ŠD Slovenija iz Berlina pred prvo ekipo Jadrana, drugo ekipo Jadrana in Subotico iz Jugoslavije.

Lojze Ozmeč

Najboljši igralec na turnirju, Kristijan Klančar

Štorkljino gnezdo v Šalovcih, ki sodi med največje v Sloveniji, je skupaj z delom dimnika zgrmelo na podstrešje. Sreča v nesreči pa je, da so se štorklje že poslovile od naših krajev, saj bi sicer ostale brez doma.

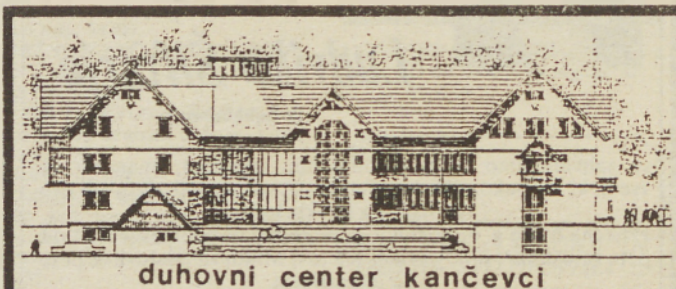
Kot bi pihnil v hišico iz kart

...gole veje so zazijale v praznino...

Ko se je veter vsaj deloma polegel, so ljudje zavihali rokave, še podali na strehe in jih začeli obnavljati.

Besedilo: Lidija Kosi
Posnetki: Nataša Juhnov

duhovni center kančevci

Malo pozno objavljamo dogodek, ki se je v nedeljo 19. novembra zgodil v Kančevcih. »Niti vsakemu vrlému Slovincu ta kraj na našem Goriškem ni znan, čeprav je že morda slišal za Mikloša Kuzmiča, prvega prekmurskega katoliškega pisatelja, ki je tu učiteljeval in župnikoval od 1763 do 1804, za Franca Ivanovca, prekmurskega Slomška, ki ima v bližini cerkve svoj grob. Že zaradi teh dveh mož so Kančevci (po domače Bedenik) versko, narodnostno in kulturno-zgodovinsko pomemben kraj. V 11. stoletju so tu imeli duhovno središče benediktinci. Sedaj pa se tu poraja novo duhovno središče za prekmurski del mariborske škofije, »povzemamo po Družini, nakar sledi novica, da je mariborski škof Franc Kramberger tega dne blagoslovil temeljni kamen nove zgradbe. B. Ž.

Planika Turnišče

Srečanje z upokojenci

V turniški Planiki so se v petek sešli upokojenci na prvem tovrstnem srečanju. Vodja tovarne Anton Horvat jim je predstavil letošnje proizvodne dosežke in načrte za prihodnje leto. Poudaril je, da so k temu, kar je zdaj Planika, prispevali tudi oni. Po nagovoru je bil lep kulturni program, ki so ga pripravili učenci turniške šole in delavci Planike, nato pa še pogostitev.

Š. S.

OB JUBILEJNI 80-LETNICI KROJAŠTVA IN PRVI OBLETNICI BUTIKA VAS VABIMO, DA NAS OBIŠČETE!

● v zalogi imamo modna športna oblačila za otroke in mladino in druge modne izdelke

PO VAŠEM OBISKU PRI NAS VAM BO TOPLEJE!

Konfekcija Kisilak

SERENCA 1 d, 80282 Rogoševci, tel.: (088) 78-858, MARIBOR, Lent, Usnjarska 5, tel.: (082) 29-588

Blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto!

Kemična čistilnica

MARTE ŽEMLJIČ

Murska Sobota, Štefana Kuzmiča 11, želi vsem svojim strankam vesel božič in srečno novo leto 1990 ter se priporoča še v prihodnje!